

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΖ'

Τετάρτη 14 Μαρτίου 2018

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 6035
2. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ. Γ. Κασαπίδη και Θ. Μπακογιάννη, σελ. 5994
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Γυμνάσιο Αρχαίας Ολυμπίας Ηλείας, από το 18ο Δημοτικό Σχολείο Λαμίας, το δημόσιο ΙΕΚ Αμπελοκήπων και το 2ο Γενικό Λύκειο Κιάτου, σελ. 5994, 6000, 6009, 6013
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 5988, 5992, 5994, 5995, 5996, 5999, 6000, 6001, 6015, 6017, 6018
5. Αναφορά στην κράτηση των δύο Ελλήνων στρατιωτικών στην Τουρκία και σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, σελ. 5991, 5992, 6004, 6010, 6011, 6013, 6015
6. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 5995, 5996

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 15 Μαρτίου 2018, σελ. 5987

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού Δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών-μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης», σελ. 5988 - 6021

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Μ. , σελ. 6017 - 6035
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 5987 - 6001
ΚΑΜΜΕΝΟΣ Δ. , σελ. 6001 - 6017

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΜΥΡΑΣ Γ. , σελ. 5994, 5999
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Μ. , σελ. 6018
ΔΗΜΑΣ Χ. , σελ. 5994, 5999
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 5988, 5992, 5994, 5995, 5996, 5999, 6000, 6001
ΚΑΜΜΕΝΟΣ Δ. , σελ. 6015, 6017
ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ. , σελ. 5994, 6015
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 5988, 5994, 5996, 5999, 6017
ΞΥΔΑΚΗΣ Ν. , σελ. 5995, 6017
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ Η. , σελ. 5994
ΣΑΡΙΔΗΣ Ι. , σελ. 5994

Β. Επί της αναφοράς στην κράτηση των δύο Ελλήνων στρατιωτικών στην Τουρκία και σε θέματα εξωτερικής πολιτικής:

ΑΜΥΡΑΣ Γ. , σελ. 6004
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι. , σελ. 6011

ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ. , σελ. 6013
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 5991
ΞΥΔΑΚΗΣ Ν. , σελ. 6015
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ Η. , σελ. 5992
ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ Ι. , σελ. 6010

Γ. Επί προσωπικού θέματος:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 5995, 5996
ΞΥΔΑΚΗΣ Ν. , σελ. 5996
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ Η. , σελ. 5996

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης:

ΑΜΥΡΑΣ Γ. , σελ. 5994, 5995, 5999, 6004
ΒΑΡΔΑΛΗΣ Α. , σελ. 5996, 6017
ΔΗΜΑΣ Χ. , σελ. 5990, 5999
ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ Ι. , σελ. 6006, 6009, 6018, 6019
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι. , σελ. 6011, 6012
ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ. , σελ. 5994, 6013
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 5991, 5992, 5999, 6000, 6015, 6017
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Γ. , σελ. 5998
ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ Α. , σελ. 6016
ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Ι. , σελ. 6005
ΞΥΔΑΚΗΣ Ν. , σελ. 6014, 6015, 6017
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ Η. , σελ. 5992
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. , σελ. 6005
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ Α. , σελ. 5999
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 5994, 5995, 6002
ΣΑΡΙΔΗΣ Ι. , σελ. 6000
ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ Ι. , σελ. 6009
ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ Χ. , σελ. 5988
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. , σελ. 5998, 5999, 6000

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΓΕΡΜΕΝΗΣ Γ. , σελ. 5992
ΚΑΜΜΕΝΟΣ Δ. , σελ. 6017
ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ Ε. , σελ. 5996
ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ Δ. , σελ. 6019

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΖ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΖ'

Τετάρτη 14 Μαρτίου 2018

Αθήνα, σήμερα στις 14 Μαρτίου 2018, ημέρα Τετάρτη και ώρα 13.09', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Δ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 15 Μαρτίου 2018.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1285/12-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λέσβου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Γεωργίου Πάλλη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Νότια Παράκαμψη Μυτιλήνης».

2. Η με αριθμό 1311/13-3-2018 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας κ. Όλγας Κεφαλογιάννη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Έξαρση εγκληματικότητας στην Αθήνα».

3. Η με αριθμό 1304/13-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Μαγνησίας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κωνσταντίνου Στεργίου προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Για τις καταστροφές που προκάλεσαν οι έντονες βροχοπτώσεις στον Δήμο Ζαγοράς - Μουρεσίου».

4. Η με αριθμό 1283/9-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Η' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Β' Πειραιώς των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Δημητρίου Καμμένου προς τον Υπουργό Εσωτερικών, σχετικά με την παραχώρηση των μη λειτουργούντων σχολικών κτηρίων.

5. Η με αριθμό 1273/8-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης της Ένωσης Κεντρώων κ. Αριστείδη Φωκά προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, με θέμα: «Έλεγχος της διαδικασίας ποινής κατά του ΠΑΟΚ».

6. Η με αριθμό 1280/9-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Ποταμιού κ. Γεωργίου Αμυρά προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, σχετικά με την ανακατασκευή του Ιερού Ναού Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στην Πλάκα.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1286/12-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Χανίων του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αντωνίου Μπαλωμενάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Κάλυψη κενών στο Πυροσβεστικό Σώμα από επιλαχόντες του διαγωνισμού 2011».

2. Η με αριθμό 1312/13-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Δράμας της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημητρίου Κυριαζίδη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα:

«Επαπειλούμενη Κοινωνική έκρηξη στο λεκανοπέδιο Κάτω Νευροκοπίου Δράμας».

3. Η με αριθμό 1305/13-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Μωραΐτη προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με θέμα: «Μειωμένες συντάξεις Αγροτών».

4. Η με αριθμό 1281/9-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Γεωργίου Λαζαρίδη προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, με θέμα: «Παράπονα και κρίσιμες ημέρες για το ελληνικό ποδόσφαιρο».

5. Η με αριθμό 1287/12-3-2018 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Καρδίτσας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Χρυσούλας Κατσαβριά - Σιωροπούλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Αναβάθμιση του Κέντρου Ζωικών Γενετικών Πόρων Καρδίτσας».

6. Η με αριθμό 1306/13-3-2018 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β' Πειραιώς του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Διαμάντως Μανωλάκου προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με θέμα: «Μέτρα προστασίας και ασφάλειας για τη ζωή και την υγεία των εργαζομένων στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη».

7. Η με αριθμό 1288/12-3-2018 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Καρδίτσας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Παναγιώτας Βράντζα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Η λειτουργία των κτηνιατρικών υπηρεσιών, η διαχείριση των ζωνοδόσων και οι επιπτώσεις τους στην κτηνοτροφία».

8. Η με αριθμό 1307/13-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αχαΐας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τους εργαζόμενους στο πρακτορείο διανομής Τύπου «Ευρώπη».

9. Η με αριθμό 1308/13-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κατσώτη προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με θέμα: «Εργαζόμενοι της "Ένωσης - Αγροτικός Συνεταιρισμός Τρικάλων" (ΕΑΣΤ)».

10. Η με αριθμό 1267/6-3-2018 επίκαιρη ερώτηση της Ανεξάρτητης Βουλευτού Β' Αθηνών κ. Αικατερίνης Παπακώστα - Σιδηροπούλου προς την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με θέμα: «Κατάργηση της Προστασίας των Συντάξεων των ΑΜΕΑ από τον νόμο Κατρούγκαλου».

11. Η με αριθμό 1218/2-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Ποταμιού κ. Γεωργίου Αμυρά προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Ανάγκη

εκσυγχρονισμού νομοθεσίας για το φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό».

12. Η με αριθμό 1229/5-3-2018 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή Β' Αθηνών κ. Ευσταθίου (Στάθη) Παναγιώλη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Εγκληματικότητα και κάθε λογής επιθέσεις από ανθρώπους του υποκόσμου και για-λαντζι επαναστάτες».

13. Η με αριθμό 1149/26-2-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Πειραιώς του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Ιωάννη Λαγού προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Γνωστή από παρακρατικό ιστότοπο έγινε η πρωτοφανής επίθεση στο Α.Τ. Καισαριανής».

14. Η με αριθμό 1159/27-2-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κιλκίς της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Γεωργαντά προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Προβλήματα στη λειτουργία του Τμήματος Συνοριακής Φύλαξης (Τ.Σ.Φ.) Παιονίας».

15. Η με αριθμό 1150/26-2-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Αντωνίου Γρέγου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Περί της ελληνικής εθνικής μειονότητας των Σκοπίων».

16. Η με αριθμό 1151/26-2-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κιλκίς του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Χρήστου Χατζησάββα προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Ερωτήματα σχετικά με την υπόθεση πράκτορα βάσει αποκαλύψεων του Π. Καμμένου».

17. Η με αριθμό 926/26-1-2018 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Ένωσης Κεντρώων κ. Ιωάννη Σαρίδη προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Εμπιστεύεστε τον κ. Μάθιου Νίμιτς ως ειδικό διαμεσολαβητή των Ηνωμένων Εθνών για το σκοπιανό ζήτημα;».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1834/5-12-2017 ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου (Κωστή) Χατζηδάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Αστικές συγκοινωνίες: Οι φορολογούμενοι πληρώνουν περισσότερα χρήματα για χειρότερες υπηρεσίες».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 7 Μαρτίου 2018 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση.

Υπενθυμίζω ότι είναι το νομοσχέδιο που ανεβλήθη και λόγω της αλλαγής στην ηγεσία του αρμόδιου Υπουργείου.

Προτείνω η συζήτηση του νομοσχεδίου να είναι ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών.

Κατ' αρχάς να σας ενημερώσω ότι σήμερα θα γίνει η δεύτερη δοκιμή εγγραφής με την ηλεκτρονική κάρτα.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Και οι εισηγητές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Όχι, κύριε Κωνσταντίνου. Δεν αφορά τους εισηγητές, αφορά τους συναδέλφους που θέλουν να εγγραφούν. Αν κάποιος θέλει κάποια βοήθεια, θα είναι εδώ συνεργάτες της Έδρας, που θα κατέβουν κάτω να σας το δείξουν.

Στην επιτροπή μίλησε ένας μόνο συνάδελφος. Δεν νομίζω ότι θα υπάρχει πληθώρα εγγραφών και το νομοσχέδιο είναι βατό. Νομίζω, λοιπόν, ότι μπορούμε να πάμε και γρήγορα και να τελειώσουμε εγκαίρως.

Έχουν κατατεθεί τέσσερις υπουργικές τροπολογίες. Έχω συνηγορήσει με τον Υπουργό να έλθουν οι αρμόδιοι Υπουργοί να

τις υποστηρίξουν και εκεί θα διακόπτω λίγο τη ροή να τους δίνω για πέντε λεπτά τον λόγο για να έχετε και εικόνα σχετικά με τις τροπολογίες.

Ο Υπουργός θα μιλήσει, απ' ό,τι μου είπε, μετά τους εισηγητές και αν έχουν εγγραφεί λίγοι συνάδελφοι -δύο, τρεις- θα περιμένει να μιλήσουν και οι συνάδελφοι και θα κλείσει εκείνος, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις πρωτολογίες. Δεν νομίζω να υπάρχουν δευτερολογίες στη σημερινή συνεδρίαση.

Νομίζω ότι ομοφώνως συμφωνούμε για τη διαδικασία και μπορούμε να ξεκινήσουμε με τον εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ, τον συνάδελφο κ. Χαρίλαο Τζαμακλή.

Παρακαλώ, κύριε Τζαμακλή, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου ενσωματώνεται η με αριθμό 2104 οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ελληνική έννομη τάξη.

Οι διατάξεις της οδηγίας ενθαρρύνουν και διευκολύνουν την άσκηση αγωγών αποζημίωσης για παράβαση της αντιμονοπωλιακής εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, επιδιώκοντας συγχρόνως να εναρμονίσουν τα εθνικά δικαίκα συστήματα σε τέτοιου είδους αγωγές.

Η χρήση της αγωγής αποζημίωσης ως μέσου για την επιβολή του δικαίου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού αποτελεί βασικό άξονα της πρόσφατης ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του ανταγωνισμού.

Η δημόσια επιβολή του δικαίου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού είναι αναγκαία, αλλά όχι πλέον και επαρκής προϋπόθεση για την εφαρμογή του. Ως εκ τούτου, οι ζημιωθέντες πρέπει να διευκολύνονται να ενισχύσουν τη διοικητική επιβολή του μέσω της άσκησης αγωγής αποζημίωσης κατά του παραβάτη ή των παραβατών.

Η σαφής αυτή δικαιοπολιτική και νομοθετική στρατηγική έχει ως στόχο να παράσχει πλεονεκτήματα ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η αγωγή αποζημίωσης κατά επιχειρήσεων που έχουν παραβεί το δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού.

Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η οδηγία 2014/104, εφόσον η ζημία προέρχεται από σύμβαση ή αδιοπρακτική συμπεριφορά, που μπορεί να περιορίσει ή να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

Το σχέδιο νόμου περιέχει διατάξεις αδιοπρακτικής ευθύνης, που εντάσσονται συστηματικώς στο γενικό πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 914 και επόμενα του Αστικού Κώδικα, τις οποίες δεν παραμερίζουν.

Με το σχέδιο νόμου κατεβλήθη προσπάθεια να ενταχθούν όλες οι διατάξεις της οδηγίας στο ελληνικό ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο, παρά τη δυσκολία ένταξης, ειδικά ως προς ορισμένα ζητήματα που αφορούν τον έμμεσο αγοραστή.

Οι διατάξεις του σχεδίου νόμου εφαρμόζονταν και επί αιγιώς εθνικών παραβάσεων του ν.3959/2011. Ωστόσο, περιορίζονται αποκλειστικά και μόνο στις αξιώσεις αποζημίωσης, χωρίς να θίγει ενδεχόμενες αξιώσεις παράλειψης, παράβασης και παύσης της προσβολής.

Η οδηγία δεν εμποδίζει τον εθνικό νομοθέτη να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της και σε παραβάσεις με αποκλειστικά εθνική διάσταση, δηλαδή όταν ελλείπει η δυνατότητα επηρεασμού του ενωσιακού εμπορίου.

Το σχέδιο νόμου, ακολουθώντας την οδηγία, θεσπίζει τον γνώριμο από το αδιοπρακτικό δίκαιο του Αστικού Κώδικα, δηλαδή τα άρθρα 914 και επόμενα, αποκαταστατικό χαρακτήρα της αποζημίωσης.

Η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού μέσα από την οδό της αποζημιωτικής αγωγής δεν μπορεί να φτάσει σε μία αποζημίωση υπερβαίνουσα τον αποκαταστατικό χαρακτήρα του δικαίου της αποζημίωσης με οιοδήποτε ποινική-κυρωτική διάσταση. Η αυστηρότητα της αρχής που διέπει το δίκαιο της αποζημίωσης αποκλείει την ποινική διάστασή της.

Ως προς τον ζημιωθέντα, έστω και εάν δεν υπάρχει ρητή μνεία, το σχέδιο νόμου ακολουθεί τη ρύθμιση της οδηγίας. Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετέχει στην αγορά και έχει υποστεί ζημία λόγω παράβασης των κανόνων του δικαίου

του ανταγωνισμού, μπορεί να απαιτήσει και να επιτύχει πλήρη αποζημίωση για την εν λόγω ζημία. Αυτό ισχύει τόσο για τη μεμονωμένη αγωγή όσο και για την επιγενόμενη αποφάσεως Αρχής Ανταγωνισμού αγωγή.

Η ευρύτατη αυτή ενεργητική νομιμοποίηση απορρέει από τη βασική θέση ότι η ζημία από περιορισμούς του ανταγωνισμού συχνότατα δεν περιορίζεται μόνο στους αντισυμβαλλόμενους άμεσους αγοραστές, τους προμηθευτές ή τους ανταγωνιστές, αλλά επεκτείνεται σε κάθε παράγοντα της αγοράς, μεταξύ δε άλλων στους έμμεσους αγοραστές και προμηθευτές αλλά και στους τελικούς καταναλωτές.

Για την ενεργητική νομιμοποίηση, κρίσιμη είναι η ζημία του ζημιωθέντος με οποιαδήποτε μορφή. Η θετική ζημία κατά κανόνα προκαλείται μέσω της επίδρασης της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς στο επίπεδο των τιμών. Η θετική ζημία θα συνίσταται στη διαφορά μεταξύ της πράγματι καταβληθείσας τιμής και της υποθετικής τιμής αγοράς, η οποία θα υπήρχε χωρίς τον περιορισμό του ανταγωνισμού, ενώ διαφυγόν κέρδος υφίσταται ο ζημιωθείς, εφόσον η τεχνητή αύξηση της τιμής οδήγησε αιτιωδώς σε μείωση της ζήτησης των προϊόντων του ζημιωθέντος ανταγωνιστή ή του άμεσου ή έμμεσου αγοραστή.

Δευτερευόντως, μπορεί η σύμπραξη ή κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως να επεμβαίνει ρυθμιστικά στην ποσότητα των παραγομένων ή διατιθέμενων εμπορευμάτων. Ανάλογα ισχύουν και για τα διαφυγόντα κέρδη.

Με το άρθρο 4 του νομοσχεδίου μεταφέρεται στο Εθνικό Δίκαιο το άρθρο 5 της οδηγίας, με το οποίο παρέχεται το λεγόμενο δικαίωμα κοινοποίησης ή πληροφόρησης. Με την εισαγωγή της διάταξης αυτής επιχειρείται η διασφάλιση της αρχής της αποτελεσματικότητας ως προς την άσκηση του δικαιώματος της αποζημίωσης, λαμβάνοντας υπ' όψιν τη βασική ασυμμετρία πληροφόρησης, η οποία χαρακτηρίζει τις οικείες διαφορές.

Στο πλαίσιο αυτό παρακάμπτονται οι αυστηρές προϋποθέσεις των διατάξεων περί επίδειξης εγγράφου του ημεδαπού δικαίου. Πάνω στα άρθρα 450 - 452 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται συμπληρωματικώς όπου δεν υπάρχει αντίθετη ειδικότερη ρύθμιση του νομοσχεδίου με την επισήμανση ότι τέτοια συμπληρωματική εφαρμογή δεν πρέπει να δυσχεραίνει αδικαιολόγητα την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος αποζημίωσης.

Το αίτημα περί κοινοποίησης δύναται να υποβάλλει κάθε διάδικος, τόσο ο ενάγων όσο και ο εναγόμενος, ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της ισότητας των όπλων.

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 4 του σχεδίου μεταφέρεται η παράγραφος 5 του άρθρου 5 της οδηγίας περί σεβασμού του δικηγορικού απορρήτου από το δικαστήριο που διατάσσει την κοινοποίηση αποδεικτικών εγγράφων. Η διαζευκτική αναφορά της οδηγίας στο δικηγορικό απόρρητο που ισχύει δυνάμει του Ενωσιακού ή του Εθνικού Δικαίου διατηρήθηκε προκειμένου να εφαρμόζεται το δικαίο -ενωσιακό ή εθνικό- που κάθε φορά παρέχει τη μεγαλύτερη προστασία του στο δικηγορικό απόρρητο.

Με το άρθρο 5 του σχεδίου μεταφέρεται το άρθρο 8 της οδηγίας. Στο ισχύον δικονομικό μας δίκαιο το δικαστήριο κρίνει ελεύθερα αν το αντικείμενο της απόδειξης, για το οποίο διατάχθηκε η επίδειξη εγγράφων, πρέπει να θεωρηθεί ομολογημένο όπως προκύπτει από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 452 και 366 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Με το άρθρο 5 του σχεδίου νόμου δεν αφήνεται πλέον στην ελεύθερη κρίση του δικαστηρίου η απειθεία του υπόχρεου καθ' ου η αίτηση έχει ως αποτέλεσμα να θεωρούνται ομολογημένοι οι ισχυρισμοί του αιτούντος, προς απόδειξη των οποίων διετάχθη η προσκόμιση ή γνωστοποίηση. Η ομολογία αυτή αποτελεί πλήρη απόδειξη εναντίον του καθ' ου η αίτηση όπως ορίζει το άρθρο 352 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Συνεπώς παύει να περιττή η αναγκαστική εκτέλεση της απόφασης που διατάζει την επίδειξη και δεν εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 452, 941 και 946 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Το άρθρο 6 ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με αιτήματα κοινοποίησης στοιχείων του άρθρου 4, όταν το σύνολο ή μέρος των στοιχείων που επικαλείται ο αιτών συνιστούν τμήμα του φακέλου

υπόθεσης αρχής ανταγωνισμού, είτε διότι συλλέχθηκαν είτε διότι υποβλήθηκαν στην αρχή ανταγωνισμού στο πλαίσιο έρευνας για την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της σύμβασης λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της κείμενης εθνικής νομοθεσίας, όπως εκάστοτε ισχύει. Αποδεικτικά στοιχεία σε φάκελο «αρχής ανταγωνισμού».

Πέραν των ανωτέρω περιορισμών, κοινοποίηση του άρθρου 6, με το άρθρο 7 θεσπίζονται περιορισμοί στη χρήση των στοιχείων των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 6 σε αγωγές αποζημίωσης, στην περίπτωση που τα στοιχεία αυτά έχουν περιέλθει στην κατοχή των διαδίκων αποκλειστικά μέσω της διαδικασίας πρόσβασης στον φάκελο αρχής ανταγωνισμού στο πλαίσιο των ενώπιόν της διαδικασιών.

Το άρθρο 8 θεσπίζει την παραγραφή των αξιώσεων κατά του παραβάτη για ζημίες λόγω παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού, την οποία ορίζει πενταετή. Η παραγραφή αρχίζει από το σημείο που ο ζημιωθείς έμαθε ή μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι γνώριζε την παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού τη ζημία και την ταυτότητα του παραβάτη. Αν έπεται χρονικά η παύση της παράβασης, η παραγραφή ξεκινά από το μεταγενέστερο χρονικό σημείο της παύσης. Σε κάθε περίπτωση οι αξιώσεις κατά του παραβάτη παραγράφονται σε είκοσι έτη από την παύση της παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού. Περαιτέρω ορίζει περιπτώσεις αναστολής της παραγραφής.

Το άρθρο 9 ρυθμίζει εκδίκαση της αγωγής αποζημίωσης με το παρόν σχέδιο τα σχετικά με τη δεσμευτικότητα της διαπίστωσης παράβασης από αποφάσεις πρωτόδικες και τελεσίδικες εθνικής αρχής ανταγωνισμού, από αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής και από αποφάσεις ελληνικού ή ενωσιακού δικαστηρίου. Ρητώς ορίζεται ότι οι αποφάσεις αυτές δεσμεύουν το δικάζον δικαστήριο.

Το άρθρο 10 ορίζει ότι οι επιχειρήσεις που υπέπεσαν από κοινού σε παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού ενέχονται εις ολόκληρον. Εισάγεται κατά παρέκκλιση, αν μια από τις επιχειρήσεις που υπέπεσαν από κοινού σε παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού είναι μικρομεσαία επιχείρηση, όπως προσδιορίζεται στη σύσταση 2003/361 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της Επιτροπής. Αυτή ευθύνεται μόνο έναντι δικών της άμεσων ή έμμεσων αγοραστών υπό κάποιες προϋποθέσεις. Η εξαίρεση δεν ισχύει αν η μικρομεσαία επιχείρηση ηγήθηκε της παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού ή εξανάγκασε άλλες επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στην παράβαση ή αν η μικρομεσαία επιχείρηση είχε παραβιάσει παλαιότερα το δικαίο ανταγωνισμού. Επιχείρηση που σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους κατέβαλε ολόκληρη την αποζημίωση έχει δικαίωμα αναγωγής κατά των λοιπών.

Στο άρθρο 11 ορίζεται ότι δικαίωμα αποζημίωσης έχει κάθε πρόσωπο που ζημιώθηκε από τον παραβάτη ανεξάρτητα από το αν είναι άμεσος ή έμμεσος αγοραστής.

Ο εναγόμενος μπορεί να ισχυριστεί ως ένσταση κατά της αξίωσης του ενάγοντος για αποκατάσταση της θετικής του ζημίας ότι ο τελευταίος μετακίνησε εν όλω ή εν μέρει την επιπλέον επιβάρυνση που υπέστη λόγω της παράβασης στις επόμενες βαθμίδες της αλυσίδας εφοδιασμού.

Στο άρθρο 12 ορίζεται ότι η άσκηση αγωγών αποζημίωσης από ενάγοντες που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικές βαθμίδες της αλυσίδας διανομής ενός προϊόντος δεν μπορεί να οδηγήσει σε καταβολή αποζημιώσεων που υπερβαίνουν το σύνολο της ζημίας που προκλήθηκε ή σε μη καταβολή αποζημίωσης.

Στο άρθρο 13 ορίζεται ότι στο Πρωτοδικείο Αθηνών συνιστάται ειδικό τμήμα που εκδικάζει τις υποθέσεις του παρόντος σχεδίου νόμου, η κατά τόπον αρμοδιότητα του οποίου εκτείνεται στο σύνολο της χώρας και ορίζονται τα προσόντα των τακτικών δικαστών.

Ομοίως, στο Εφετείο Αθηνών συνιστάται ειδικό τμήμα το οποίο εκδικάζει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του πρωτόδικου ειδικού τμήματος επί υποθέσεων του παρόντος σχεδίου νόμου.

Κατά το άρθρο 14 το δικαστήριο έχει την εξουσία να εκτιμήσει το ύψος της ζημίας, αρκούμενο σε πιθανολόγηση, εφόσον είναι πρακτικά αδύνατο ή υπερβολικά δυσχερές να προσδιοριστεί επακριβώς το ύψος της προκληθείσας ζημίας από τον ενάγοντα, σύμφωνα με τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία. Το δικαστήριο

μπορεί να ζητά από την Εθνική Αρχή Ανταγωνισμού να διατυπώσει τη γνώμη της για ζητήματα που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος, εφόσον αυτή το κρίνει σκόπιμο.

Το άρθρο 15 αναφέρεται σε περιπτώσεις συναινετικής επίλυσης διαφορών.

Τέλος, στο άρθρο 16 ορίζεται ο χρόνος εφαρμογής των ουσιαστικών διατάξεων από την έναρξη ισχύος του.

Σε ό,τι αφορά τις δικονομικές διατάξεις, αυτές εφαρμόζονται σε αγωγές που έχουν ασκηθεί από την 26-12-2014 και εφεξής, με εξαίρεση το άρθρο 13 το οποίο εφαρμόζεται στις αγωγές που κατατίθενται από 16-9-2018 και εφεξής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και εγώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο γενικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Χρίστος Δήμας.

Ορίστε, κύριε Δήμα, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αρχικά να σας ευχηθώ ολόψυχα καλή δύναμη και καλή επιτυχία στα νέα σας καθήκοντα. Αναλαμβάνετε σε μία πολύ κρίσιμη εποχή ένα πολύ κρίσιμο χαρτοφυλάκιο.

Θα ήθελα, όμως, να σας πω ότι συζητάμε σήμερα στην Ολομέλεια –είναι η τελική συζήτηση– ένα σημαντικό σχέδιο νόμου και δεν έχουμε ακούσει ακόμα την άποψη της Κυβέρνησης. Και αυτό συμβαίνει παρά το γεγονός ότι συνεδριάσαμε στην επιτροπή, θέσαμε συγκεκριμένα ερωτήματα στον προκάτοχό σας, ο οποίος δεν τοποθετήθηκε. Άρα περιμένουμε να ακούσουμε και τις απαντήσεις σας και την άποψη της Κυβέρνησης.

Έστω και με καθυστέρηση τριών ετών σήμερα ψηφίζεται η κοινοτική οδηγία 2014/104.

Θέλω, όμως, να αναδείξω την υποκρισία σας και την ανικανότητά σας. Πριν ακόμα γίνετε Κυβέρνηση κατηγορούσατε ανελλιπώς σε πολύ έντονους τόνους την προηγούμενη κυβέρνηση για καρτέλ σε ορισμένους κλάδους της οικονομίας. Εσείς, όμως, εδώ και τρία χρόνια δεν αλλάξατε το παραμικρό σε αυτόν τον τομέα. Και έπρεπε να έρθει μια κοινοτική οδηγία για να αναγκαστείτε να λάβετε οποιαδήποτε νομοθετική πρωτοβουλία για την άσκηση αγωγών αποζημίωσης για την παραβίαση αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας.

Ας τα δούμε, όμως, αναλυτικά. Η συγκεκριμένη κοινοτική οδηγία 2014/104/EK συμφωνήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2014, δηλαδή πολύ μικρό χρονικό διάστημα πριν αναλάβουν τη διακυβέρνηση της χώρας ο ΣΥΡΙΖΑ και οι Ανεξάρτητοι Έλληνες. Και ενώ θα περίμενε κανείς πως μία Κυβέρνηση που τότε προεκλογικά είχε υποτίθεται ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα ζητήματα του ανταγωνισμού και το σπάσιμο καρτέλ –θα έπρεπε, συνεπώς, να είχε κινηθεί άμεσα για την ενσωμάτωση της συγκεκριμένης οδηγίας, την οποία, ειρήσθω εν παρόδω, έπρεπε ως χώρα να έχουμε εντάξει στο Εθνικό Δίκαιο έως τον Δεκέμβριο του 2016– πέρασαν τρία χρόνια χωρίς να κάνετε απολύτως τίποτα.

Είναι χαρακτηριστικό πως από τα είκοσι οκτώ κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Ελλάδα είναι η προτελευταία που θα διασφαλίσει τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας.

Μάλλον τελικά, ΣΥΡΙΖΑ και Ανεξάρτητοι Έλληνες, δεν θέλατε και τόσο πολύ να χτυπήσετε τα καρτέλ, όπως διατυμπανίζατε.

Και σε αυτό το σημείο να υπογραμμίσω πως λόγω της αδικαιολόγητης καθυστέρησής σας στην ενσωμάτωση της κοινοτικής οδηγίας αναγκάζεστε να φέρετε το άρθρο 16, στο οποίο αναφέρεται ότι οι δικονομικές διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε αγωγές αποζημίωσης που έχουν ασκηθεί από τις 26 Δεκεμβρίου 2014 και εφεξής, με εξαίρεση το άρθρο 13, το οποίο εφαρμόζεται στις αγωγές που κατατίθενται από τις 16-9-2018 και εφεξής.

Εδώ βέβαια, ως αποτέλεσμα της καθυστέρησής σας να ενσωματώσετε την κοινοτική οδηγία –και μόνο αυτός είναι ο λόγος– δημιουργείτε δύο διαφορετικά καθεστώτα στις αγωγές αποζημίωσης, πριν και μετά τις 26 Δεκεμβρίου 2014. Βέβαια, κανονικά η αναδρομικότητα του νόμου απαγορεύεται ρητά από το Σύνταγμα.

Στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει νομολογία σε ευρωπαϊκό

επίπεδο που την επιτρέπει, εφόσον υπάρχει κοινοτική οδηγία, ακόμα και αν δεν έχει ενσωματωθεί τη δεδομένη χρονική στιγμή. Άρα γίνεται υπό την ανοχή του νόμου. Όμως, κύριε Υπουργέ, σίγουρα τραβάτε τα πράγματα στα άκρα. Σε κάθε περίπτωση, με την πρόβλεψη αυτή περιπλέκετε πολύ τα πράγματα και η ρύθμιση ενδεχομένως να δημιουργήσει προβλήματα.

Πάμε, όμως, στην ουσία του σχεδίου νόμου. Το σχέδιο νόμου επιδιώκει να μειώσει τα όποια εμπόδια μπορεί να υπάρχουν, ώστε τα θύματα καρτέλ να έχουν τη δυνατότητα να αποκατασταθούν με αποζημίωση που θα εξασφαλίζεται από αγωγές αποζημιώσεων και να ρυθμίσει πτυχές του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Για να επιτευχθεί αυτό δίνεται η δυνατότητα σε οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, που έχει υποστεί ζημία λόγω παράδοσης του Ενωσιακού ή Εθνικού Δικαίου περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού από επιχείρηση ή από ένωση επιχειρήσεων, να αξιώνει αποτελεσματικά και να επιτυγχάνει πλήρη αποζημίωση για τη ζημία που έχει υποστεί.

Για την ακρίβεια, άσκηση αγωγής αποζημίωσης μπορούν να κάνουν τόσο οι άμεσοι αγοραστές, δηλαδή εκείνοι που αγοράζουν προϊόντα ή υπηρεσίες από τον παραβάτη, όσο και οι έμμεσοι αγοραστές, δηλαδή εκείνοι οι οποίοι αγοράζουν προϊόντα ή υπηρεσίες που δραστηριοποιούνται σε επόμενες βαθμίδες της αλυσίδας εφοδιασμού.

Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα του εναγόμενου να προβάλει στο δικαστήριο την ένσταση μετακύλισης της πραγματικής απώλειας ως μέσο άμυνας, για να αποκρούσει μία αγωγή αποζημίωσης. Δηλαδή, ο εναγόμενος μπορεί να επικαλεστεί ότι ο ενάγων δεν υπέστη ζημία ή υπέστη μικρότερης αξίας ζημία, επειδή η όποια επιπλέον επιβάρυνση μετακυλίστηκε στον έμμεσο αγοραστή.

Το άρθρο 10 έχει ενδιαφέρον, καθώς ρυθμίζει την περίπτωση κατά την οποία περισσότερες από μία επιχειρήσεις υπέπεσαν από κοινού σε παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού. Αναφέρει πως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις απευθύνονται μόνο έναντι των άμεσων και έμμεσων αγοραστών τους, εφόσον τα μερίδια αγοράς που κατέχουν στη σχετική αγορά είναι κατώτερα του 5%, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή τέλεσης της παράβασης και κατά πόσο μία παραμονή των συνήθων κανόνων περί από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνης θα μπορούσε να προκαλέσει ανεπαρκή ζημία στην οικονομική βιωσιμότητά τους.

Το ειδικό αυτό καθεστώς δεν εφαρμόζεται ωστόσο στις περιπτώσεις που η μικρομεσαία επιχείρηση ενορχήστρωσε την παράβαση, εξανάγκασε άλλες επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στην παράβαση ή έχει διαπιστωμένα διαπράξει παραβίαση του δικαίου ανταγωνισμού στο παρελθόν.

Η οδηγία 2014/104 θεωρήθηκε αρχικά από τους περισσότερους εμπορικούς ως σημαντική τομή στο δίκαιο του ανταγωνισμού, με την έννοια της αναγνώρισης ενός σημαντικού όπλου της αξίωσης αποζημίωσης για παραβιάσεις του ανταγωνισμού υπέρ των καταναλωτών.

Ωστόσο, φαίνεται ότι λόγω της μη αναγνώρισης της δυνατότητας για συλλογική αγωγή, μάλλον δεν αλλάζουν πολλά. Ίσως η πιο σημαντική καινοτομία εξ απόψεως δικαίου αστικής ευθύνης είναι η follow-on action κατόπιν σχετικών αποφάσεων των Επιτροπών Ανταγωνισμού και της Εθνικής Επιτροπής, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο μιας αποτελεσματικής προστασίας των καταναλωτών, δύο φαίνεται να είναι εν προκειμένω τα καίρια ζητήματα. Κατά πρώτον, πώς υπολογίζεται η ζημία του καταναλωτή; Συγκεκριμενοποίηση, ποσοτικοποίηση της ζημίας, που εδώ συνίσταται στη διαφορά αξίας του προϊόντος άνευ και με την καρτελική σύμπραξη.

Η υποθετική αναγωγή σε μία ιδανική τιμή, που θα διαμορφωνόταν υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, είναι εγγενώς προβληματική. Αυτό το πρόβλημα παραμένει ασφαλώς και στο ελληνικό σχέδιο νόμου. Δεν θα μπορούσε άλλωστε να είναι διαφορετικά τα πράγματα.

Τα άρθρα 4 και 14 επιχειρούν να βοηθήσουν προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικότερης άσκησης του δικαιώματος αποζημίωσης μέσω της συλλογής των αναγκαίων αποδεικτικών στοιχείων, εκτίμηση και ποσοτικοποίηση της ζημίας.

Σίγουρα, όμως, θα πρέπει οι δικαστές να έχουν πολύ συγκεκριμένη αντίληψη του πώς λειτουργούν οι αγορές και ειδικότερες γνώσεις οικονομικών για να μπορέσουν να καταλήξουν σε ασφαλή συμπεράσματα. Αυτό είναι, άλλωστε, κάτι το οποίο επισημάνθηκε και από τους φορείς κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης του σχεδίου νόμου.

Δεύτερο ζήτημα. Γιατί δεν δίνεται η δυνατότητα άσκησης συλλογικής αγωγής εκ μέρους των ενώσεων καταναλωτών με δυνατότητα αξίωσης και χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης; Αυτό είναι το κρίσιμο σημείο. Δεν υπάρχει πρόβλεψη περί μηχανισμού συλλογικών αγωγών αποζημίωσης. Οι καταναλωτικές οργανώσεις το ζητούν πανευρωπαϊκά.

Η πραγματικότητα είναι ότι οι περισσότερες χώρες δεν το έχουν υιοθετήσει, φοβούμενες ότι υπό προϋποθέσεις θα μπορούσε να μετατρέψει τις ενώσεις σε ρυθμιστές της αγοράς, με αποτέλεσμα, εάν το επιδίωκαν, να είχαν τη δυνατότητα να πιέσουν τις επιχειρήσεις.

Η αιτιολογική έκθεση πάντως του άρθρου 3, σελίδες 3 και 4, αποκλείει την οιονεί τιμωρητική λειτουργία της αποζημίωσης και οριοθετείται ο κύκλος των προς αποζημίωση νομιμοποιούμενων φυσικών και νομικών προσώπων.

Κύριε Υπουργέ, συνεπώς η απορία μου είναι εύλογη: Συζητήθηκε το θέμα; Έγινε κάποιος είδους διαβούλευση με τις ενώσεις καταναλωτών, ώστε να διευρυνθεί μια τέτοια δυνατότητα; Στη συζήτηση στην επιτροπή ρώτησα τον Υπουργό. Δεν λάβαμε συγκεκριμένη απάντηση. Θα ήθελα να ήξερα αν πριν την επιτροπή ή μετά την επιτροπή υπήρξε κάποια επικοινωνία με τις Ενώσεις Καταναλωτών.

Σε μια τέτοια περίπτωση, ωστόσο, θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν και μία ακόμα παράμετρος. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να αποδειχθεί ότι οι αυξημένες λόγω του καρτέλ τιμές έφτασαν μέχρι τον καταναλωτή. Θα πρέπει να αποδειχθεί, δηλαδή, ότι ο άμεσος αγοραστής, ο οποίος είχε αγοράσει σε αυξημένη τιμή το προϊόν από τον συμμετέχοντα σε καρτέλ, μετακίνησε την επιπλέον επιβάρυνση στους καταναλωτές, δηλαδή δεν την απορρόφησε ο ίδιος.

Επομένως, εάν κάτι τέτοιο γίνει δεκτό, τότε προκύπτει θέμα με τον άμεσο αγοραστή, ο οποίος δεν θα δικαιούται αποζημίωση, διότι θα έχει μετακινήσει την επιβάρυνση στον καταναλωτή.

Επιπλέον, γείρεται και το ερώτημα της μείωσης του όγκου πωλήσεων του άμεσου αγοραστή λόγω αυξημένης τιμής. Επομένως, εάν τελικά εισαχθεί σχετική διάταξη, θα πρέπει να είναι ξεκάθαρος και ο κανόνας περί μετακίνησης. Θα είναι ανάλογος εκείνου που περιγράφεται στα άρθρα 13 και 14 της οδηγίας, σύμφωνα με τον οποίο εισάγεται μαχητό τεκμήριο υπέρ της μετακίνησης;

Πάντως, για να αποφευχθούν φαινόμενα εκδικητικού χαρακτήρα συλλογικών αγωγών, θα πρέπει να καθίσταται σαφές ότι ισχύει και σε αυτές τις περιπτώσεις ο αποκαταστατικός χαρακτήρας της αποζημίωσης, χωρίς να αφήνεται κανένα περιθώριο για τις λεγόμενες τιμωρητικές ζημιές, πράγμα άλλωστε δύσκολο για την ελληνική έννομη τάξη.

Παρ' όλα αυτά, ως Νέα Δημοκρατία, εμείς συμφωνούμε με το πνεύμα της οδηγίας. Όπως είπαμε και στην επιτροπή, θα ψηφίσουμε θετικά.

Θα ήθελα, όμως, κύριε Υπουργέ, να λάβω απαντήσεις για τα δύο συγκεκριμένα ζητήματα, διότι στην επιτροπή, παρά το γεγονός ότι ρωτήσαμε, δεν λάβαμε απολύτως καμία απάντηση.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο κ. Οδυσσεάς Κωνσταντινίδης, ειδικός αγορητής από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Αντιπρόεδρε, σας ευχόμαστε κι εμείς καλή επιτυχία.

Θα ήθελα να μου επιτρέψετε να ξεκινήσω με ένα θέμα το οποίο νομίζω ότι ως Αντιπρόεδρος θα πρέπει να το λύσετε εδώ, στη Βουλή εσείς, αλλά και γενικότερα η Κυβέρνηση. Είναι το θέμα των ημερών, που δεν είναι τίποτε άλλο από τους δύο στρα-

τιωτικούς που βρίσκονται στις φυλακές της Αδριανούπολης.

Κύριε Αντιπρόεδρε, διαβάζω ότι ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας είπε ότι είναι όμηροι. Σήμερα ο Αναπληρωτής Υπουργός, ο κ. Κουβέλης, είπε ότι δεν είναι έτσι.

Πρέπει επιτέλους η Κυβέρνηση, πριν ζητήσει εθνική συνεννόηση, να συνεννοηθεί στο εσωτερικό της για το αν είναι όμηροι ή όχι. Δεχόμαστε όλοι ότι είναι ήρωες, αλλά πρέπει να αποδεχθούμε ότι η Κυβέρνηση δεν μπορεί να προχωρήσει έτσι.

Κύριε Υπουργέ, επειδή είχαμε μία ερώτηση ως Κοινοβουλευτική Ομάδα η οποία αφορά την αναπτυξιακή δράση της Κυβέρνησης, θέλουμε να πιστεύουμε ότι τώρα που γίνεται Υπουργός θα έρθετε να απαντήσετε στη Βουλή. Αυτή η ερώτηση μετρά έξι μήνες.

Όσον αφορά το θέμα του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, αναφέρθηκε και ο συνάδελφος κ. Δήμας. Κοιτάξε να δείτε. Δεν γίνεται να μιλάμε δυο φορές και να μην έχουμε ακούσει την Κυβέρνηση. Αυτό είναι μοναδικό στα χρονικά. Ακόμα κι εσείς, κύριε Υπουργέ, θα έπρεπε να έχετε διαβάσει αυτά που είπαμε στις επιτροπές, έτσι ώστε να έρθετε κάποια στιγμή και να μας απαντήσετε σχετικά με αυτά τα θέματα. Τέλος πάντων.

Θέλω να θέσω κάποια ζητήματα. Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, ενώ φέρνει την κοινοτική οδηγία, πριν από λίγο καιρό με υποκρισία ψήφισε νόμους που υπονομεύουν την κοινοτική οδηγία. Θα σας πω δυο-τρία παραδείγματα. Τι θέλει να κάνει η κοινοτική οδηγία; Θέλει να λειτουργήσει υπέρ των θυμάτων του αθέμιτου ανταγωνισμού, καταναλωτές και επιχειρήσεις, θεσπίζοντας κριτήρια ή οτιδήποτε άλλο.

Κύριε Υπουργέ, στο τελευταίο πολυνομοσχέδιο με τα προαπαιτούμενα καταργήσατε την υποχρεωτικότητα της εμπορικής εγγύησης. Πώς το ένα δένει με το άλλο; Πώς γίνεται την ίδια ώρα που ζητάτε να λειτουργήσει υπέρ των θυμάτων του αθέμιτου ανταγωνισμού, εσείς να καταργείτε την υποχρεωτικότητα της εμπορικής εγγύησης, κάνοντας δώρο ουσιαστικά στις μεγάλες πολυεθνικές;

Ας αναφερθούμε και σε ένα δεύτερο θέμα. Με βάση την κοινοτική οδηγία, την οποία εισηγείται η Κυβέρνηση, λέει «...να δημιουργήσει ένα νομικό περιβάλλον φιλικότερο προς τους αδύναμους κρίκους της αλυσίδας του ελεύθερου ανταγωνισμού, έμμεσοι αγοραστές, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και καταναλωτές, οι οποίοι ...» -γράφει αυτό που εισηγείστε- «...αποθαρρύνονται από την προσφυγή σε ένδικα μέσα». Πολύ σωστά.

Εσείς, κύριε Υπουργέ, θυμάστε ότι ψηφίσατε την υποχρεωτική διαμεσολάβηση; Το ξεχάσατε; Τι σημαίνει «υποχρεωτική διαμεσολάβηση», κύριε Υπουργέ; Δεν είναι προαιρετική, όπως είναι σε όλη την Ευρώπη. «Υποχρεωτική» σημαίνει ότι όλοι θα πηγαίνουν υποχρεωτικά στον διαμεσολαβητή. Τους υποχρεώνετε να πηγαίνουν στον διαμεσολαβητή, να πληρώσουν ό,τι πληρώσουν -σας είπε ο δικηγόρος σύλλογος πόσα θα πληρώσουν- και μετά, στο τέλος, αν δεν μπορούν, να πάνε στα ένδικα μέσα. Μα, τότε τι την ψηφίζουμε την οδηγία, αφού αυτούς τους ενθαρρύνουμε να προσφύγουν σε ένδικα μέσα;

Τρίτον, αναφορικά με το άρθρο 5, σας το διαβάζω ακριβώς για να δούμε τι σχέση έχει με ένα άλλο θέμα, την αγαπημένη σας «NOVARTIS»: «Η επιβολή προστίμου σε διάδικο αιτούντα που αδικαιολόγητα δεν προσκόμισε τα αποδεικτικά στοιχεία ή τα κατέστρεψε ή δεν συμμορφώθηκε με διάταξη δικαστικής απόφασης». Η οδηγία αυτή δίνει μια διακριτή ευχέρεια να ορίσετε το ύψος αυτού του προστίμου. Η Κυβέρνηση πού το ορίζει; Μεταξύ 50.000 και 100.000 ευρώ.

Ας πάμε τώρα στη δικιά σας υπόθεση, τη γνωστή υπόθεση «NOVARTIS», την οποία απ' ό,τι κατάλαβα δεν θέλετε να τη δείξετε στο κανάλι της Βουλής, ενώ είχατε τόσο μεγάλη αγάπη να λάμψει η αλήθεια.

Εμείς είπαμε να τη δείχνουμε καθημερινά και να μπορέσει να μάθει ο κόσμος όλη την αλήθεια, γιατί η λάσπη, κύριε Υπουργέ, σε όποιον μένει -και θα το δείτε αυτό- δεν βοηθάει ούτε εσάς πια. Όπως τους «Αγανακτισμένους» τους ξεκίνησαν άλλα κόμματα και στο τέλος τους πήρατε εσείς, φοβάμαι ότι τη λασπολογία στο τέλος θα την πάρουν οι φασίστες και οι νεοναζί, διότι αυτοί θέλουν να υπάρχει λάσπη και να ψαρεύουν σε θολά νερά.

Όμως, ας πάμε τώρα στο διά ταύτα. Ας υποθέσουμε ότι μια

ανταγωνίστρια εταιρεία οδηγεί τη «NOVARTIS» στη δικαιοσύνη, γιατί δεν προσκόμισε τα αποδεικτικά στοιχεία.

Το πρόστιμο που θα επιβληθεί στη «NOVARTIS» που λέτε ότι έχει 23 δισεκατομμύρια -παιρνω τα δικά σας νούμερα για να μη χάνουμε τον χρόνο μας- θα είναι να πληρώσει από 50.000 ευρώ έως 100.000 ευρώ και θα πουν ότι έχουν χαθεί τα αποδεικτικά στοιχεία. Αυτό θα γίνεται με όλες τις μεγάλες πολυεθνικές. Θα λένε «χάσαμε τα στοιχεία», θα πληρώνουν 50.000 μέχρι 100.000 και θα τελειώνει το θέμα. Είναι κίνητρο; Είναι κίνητρο για τις μεγάλες πολυεθνικές να κάνουν αυτό.

Άρθρο 8. Κύριε Υπουργέ, το είπαμε, σας το ξαναλέμε και ελπίζουμε να το ακούσετε. Πρέπει να διαμορφωθεί ανάλογα ο ν.3959/2011 ο οποίος αφορά την Επιτροπή Ανταγωνισμού, να αλλάξουν όλες οι διαδικασίες και όλα με έναν τρόπο να μην καθυστερούν να μπαίνουν στην ιστοσελίδα. Είναι πάρα πολύ σημαντικό για τις εταιρείες, οι οποίες πηγαίνουν και περιμένουν τις αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού, να έχουν όλα τα πλήρη στοιχεία.

Θα μου επιτρέψετε να κάνω μερικά σχόλια για τις τροπολογίες, κύριε Υπουργέ. Η τροπολογία 1502/23 είναι για το πρώτο θέμα που αφορά τις ληξιπρόθεσμες του ΕΟΠΥΥ. Περιμένουμε και τον αρμόδιο Υπουργό. Είμαστε θετικοί σε αυτήν την κατεύθυνση. Ως προς το δεύτερο θέμα θα μιλήσει ο κ. Κουτσούκος.

Η τροπολογία 1509, που είναι η Ενιαία Θυρίδα, είναι δική σας, του Υπουργείου σας. Αυτό είναι δημιούργημα της κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ το 2012 με τον ν.4072/2012. Ήταν απαραίτητη για την απλοποίηση των διαδικασιών εξαγωγών και εισαγωγών. Την ευθύνη του συστήματος αυτού είχε μέχρι σήμερα το Υπουργείο Ανάπτυξης και τη μεταφέρετε στην Τελωνειακή Υπηρεσία, στην Ανεξάρτητη Αρχή του Υπουργείου Οικονομικών. Δεν είμαστε αρνητικοί. Θα θέλαμε να δούμε γιατί ακριβώς συμβαίνει και ποια είναι η εμπειρία σας από αυτό. Θα ήταν πάρα πολύ σημαντικό να ακούσουμε και τους εξαγωγείς. Θα μπορούσατε να το κάνετε νωρίτερα για να ακούσουμε και τους εξαγωγείς, δηλαδή τι λένε για αυτό, αυτοί που ενδιαφέρονται πραγματικά. Είναι, δηλαδή, αίτημα από αυτόν τον φορέα;

Τώρα πάμε στο τελευταίο. Πληροφοριακό σύστημα ΠΔΕ ή «e-rde». Ακούστε τώρα, κύριε Υπουργέ. Πιστεύω ότι θα σας έχουν ενημερώσει σχετικά. Το «e-rde» είχε ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2007-2013. Τελείωσε το 2016 και έπρεπε να λειτουργεί από το 2017. Είμαστε στο 2018. Τι ζητάτε; «Ζητάμε να τα κάνουμε με το χέρι για έναν χρόνο μέχρι το 2019». Αυτό ουσιαστικά λέτε, να τα γράφουμε στο χαρτί. Δηλαδή η Κυβέρνησή σας, που θέλετε να την πάτε στο διάστημα με το να φτιάξετε διαστημικές τεχνολογίες, δεν μπορεί να φτιάξει το «e-rde»; Πραγματικά, κύριε Υπουργέ, αναρωτιέμαι πώς γίνεται αυτό.

Δεύτερον, θα μου επιτρέψετε να σας πω και κάτι ακόμη που, όμως, δεν είναι το μόνο πρόβλημα. Εδώ έχετε να πληρώσετε στο ΕΣΠΑ. Δεν έχετε πληρώσει μέχρι 31-12-2017 ούτε ένα ευρώ. Για ποιον λόγο; Διότι έχετε πρόβλημα στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο προέβλεπε συγκεκριμένο σχέδιο με τη ΜΟΔ, το οποίο δεν μπορέσατε τελικά να το καταφέρετε να γίνει και αυτήν τη στιγμή δεν πληρώνεται κανένας, μόνο η παλιά αναπτυξιακή.

Εμείς, κύριοι της Κυβέρνησης, επειδή μας ενδιαφέρει η χώρα να βγει από τη κρίση, πριν δέκα μέρες είπαμε πραγματικά ποια είναι τα προβλήματα εξαιτίας των οποίων δεν μπορεί να προχωρήσει το ΕΣΠΑ. Το πρώτο είναι αυτό. Το δεύτερο είναι ο νόμος Σπίρτζη. Τον νόμο Σπίρτζη τον αλλάζετε. Έχετε φέρει τώρα διατάξεις που αλλάζουν για να μπορέσει να προχωρήσει το ΕΣΠΑ. Τουλάχιστον μας ακούσατε. Ακούστε μας και εδώ -γιατί εδώ πρόκειται περί ανικανότητας- για να μπορέσουν να πληρωθούν οι τελικοί δικαιούχοι.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εύχομαι κι ελπίζω να ακούσουμε από το στόμα του νέου Υπουργού αλλαγές οι οποίες θα βοηθήσουν, ώστε να λειτουργήσουν υπέρ της ανάπτυξης της χώρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα δώσω τον λόγο στον κ. Παναγιώταρο, μετά θα παρεμβάλω τον κ. Πετρόπουλο

για πέντε λεπτά για να παρουσιάσει τις δύο τροπολογίες του και θα συνεχίσουμε με τους τέσσερις αγορητές. Όταν θα έρθει ο επόμενος Υπουργός, θα του δώσω τον λόγο.

Ελάτε, κύριε Παναγιώταρε, έχετε τον λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ Αρκά συντοπίτη, κάτι είπες για θολά νερά.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς συντοπίτες φασίστες δεν έχουμε.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Βέβαια, ο ορισμός των «θολών νερών» είστε εσείς και το κόμμα σας, διότι εάν κρίνουμε από την απόφαση του Ειρηνοδικείου Μονάχου, που καταδίκασε τον Χριστοφοράκο και είχε να κάνει με κάτι εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ θαλασσοδανείων, μίζών, το ποσοστό της μίζας που έδιναν στο ΠΑΣΟΚ και στη Νέα Δημοκρατία, τα διακόσια και πλέον εκατομμύρια ευρώ που χρωστάτε σαν κόμμα, τα οποία βρήκατε να δικαιολογήσετε σε κάτι αποδείξεις σε χαρτοπετσέτες και όλα τα υπόλοιπα, μάλλον δεν σας παίρνει γενικώς να ομιλείτε για θολά νερά. Γιατί στα καινούργια λεξικά θα πρέπει δίπλα στο «θολά νερά» να έχουν το ΠΑΣΟΚ.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς νεοναζί δεν είμαστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΜΕΝΗΣ: Είσατε κλέφτες και απατεώνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ελάτε τώρα!

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Πες ό,τι θες, αγαπητέ συντοπίτη. Είστε βουτηγμένοι στη μίζα μέχρι το μεδούλι. Να μην αρχίσουμε να απαριθμούμε τους Υπουργούς σας που εδωχθήσαν κατά το παρελθόν. Άλλοι φυλακίστηκαν ως κοινοί απατεώνες και πάει λέγοντας. Πιο κοινοί δεν γινότανε, αγαπητέ συντοπίτη μας. Μιλάμε για απατεώνες του κοινού ποινικού δικαίου. Αφήστε, γιατί άμα αρχίσω να μιλάω δεν θα τελειώσουμε. Θα φάμε και τα δεκαπέντε λεπτά.

Ακούσαμε και τον κ. Κουβέλη στις ατυχέστατες δηλώσεις του σήμερα το πρωί να λέει ότι δεν είναι όμηροι και συνεχίζει να υποθαμνίζει το γεγονός της ομηρίας των δύο Ελλήνων στρατιωτικών και να λέει διάφορες ιστορίες, ότι «στηρίζομαστε και ευχαριστούμε και είμαστε ικανοποιημένοι από το γεγονός ότι όλη η υπόθεση έχει μείνει στα δικαστήρια της Ανδριανούπολης».

Καλά, είστε σοβαροί; Πιστεύετε ότι αυτή η υπόθεση θα εκδικαστεί από έναν δικαστή του τοπικού δικαστηρίου, χωρίς καμμία άλλη εξωτερική παρέμβαση απευθείας από τον πρόεδρο της Τουρκίας ή από αλλού; Αν τα πιστεύετε όλα αυτά, είσατε άκρως επικίνδυνοι ως οι πλέον αφελείς, για να μην πούμε τίποτε άλλο, που υπάρχουν. Και ποιος είναι αυτός ο οποίος εμπνέει τους στρατιωτικούς μας και όχι μόνο; Ο δικηγόρος των αντιρρησιών συνεδρήσης, όλων αυτών που δεν ήθελαν να υπηρετήσουν τη μητέρα πατρίδα.

Έρχεται η μία σφαλιάρα μετά την άλλη από τις δηλώσεις που γίνονται από τα πιο επίσημα χείλη του ΝΑΤΟ. Επί της ουσίας τι έπαιναν για τη «διένεξη»; Έτσι την είπαν. «Βρείτε τα μεταξύ σας».

Όλες αυτές οι βαρύγδουπες δηλώσεις των Ελλήνων αξιωματούχων της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ ότι τα σύνορα της Ελλάδος είναι και σύνορα της Ευρώπης και ότι είναι και Ευρωπαίοι στρατιώτες και όλα αυτά, πού πήγαν; Στα σκουπίδια. Εκεί για μία ακόμα φορά έρχονται τα λόγια του Καζαντζάκη: «Αν λαχταράς τη λευτεριά, σε ξένους μην ελπίζεις. Πάρτην ο ίδιος αν μπορείς, αλλιώς δεν την αξίζεις».

Αλιεύσαμε, τελειώνοντας τον σχολιασμό, την επίσκεψη του τέως Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ, του κ. Χατζηροσμάν, ο οποίος ως στέλεχος της τουρκικής διπλωματικής αποστολής συνόδευσε τον Τούρκο Αντιπρόεδρο σε επίσημη επίσκεψη στη Σομαλία. Το λέω αυτό για να δούμε τι γίνεται εντός και εκτός αυτής της Αιθούσης.

Σε όλους αυτούς οι οποίοι τόσα χρόνια ως καρπαζοεισιπράκτορες δέχονταν από τον οποιονδήποτε, είτε από Τούρκους είτε από Σκοπιανούς είτε από Αλβανούς, τις σφαλίδαρες τη μία μετά την άλλη, θα τους υπενθυμίσουμε δύο περιστατικά. Ήταν στα τέλη της δεκαετίας του '70 που οι Τούρκοι άρχισαν τις εναέριες παραβιάσεις και στο Ιράν. Η Ιρανική Πολεμική Αεροπορία κατέβασε ένα πολεμικό αεροσκάφος της Τουρκίας, ένα Φάντομ, σε ένα αεροδρόμιο του Ιράν, έστειλε τον πιλότο πίσω στην Τουρκία με τη συγκοινωνία και κράτησε το αεροπλάνο και μέχρι τώρα πε-

τάει με τα χρώματα του Ιράν.

Έκτοτε, καμμία παραβίαση του εναέριου χώρου του Ιράν δεν είχαμε από τους Τούρκους.

Να υπενθυμίσουμε και κάτι άλλο, γιατί μιλάμε για ισχυρούς και για λιγότερο ισχυρούς ή οτιδήποτε: Πριν από δύο έτη ήταν περίπου, όταν ένα σκάφος του Πολεμικού Ναυτικού των Ηνωμένων Πολιτειών στα στενά του Ορμούζ εισήλθε εντός των χωρικών υδάτων του Ιράν. Συνελήφθησαν και οι δέκα και κρατήθηκαν αιχμάλωτοι. Ζήτησαν επισήμως συγγνώμη και η Αμερική και οι ναύτες του Πολεμικού Ναυτικού. Μετά απελευθερώθηκαν.

Για το εν λόγω νομοσχέδιο με το οποίο ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η οδηγία 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν το πλαίσιο άσκησης αγωγών αποζημίωσης βάσει του Εθνικού Δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του Δίκαιου Ανταγωνισμού στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιδιωκόμενος στόχος της άνω οδηγίας –υποτίθεται– είναι η υποβοήθηση όσων φυσικών και νομικών προσώπων έχουν ζημιωθεί λόγω παραβάσεων κανόνων του δικαίου ανταγωνισμού, προκειμένου να διεκδικήσουν αποζημίωση έναντι των εθνικών δικαστηρίων για τη ζημία την οποία υπέστησαν.

Οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάλλουν την ενσωμάτωση της οδηγίας αυτής στις εθνικές νομοθεσίες, αποσκοπώντας –πάντοτε σε θεωρητικό επίπεδο– στην εναρμόνιση με αυτή του Εθνικού Δικαίου και στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της ιδιωτικής επιβολής των κανόνων του ανταγωνισμού, δηλαδή της άσκησης αγωγών στα εγχώρια αστικά δικαστήρια έναντι της δημόσιας επιβολής, η οποία αποτελεί έργο των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και των αρμόδιων θεσμικών κρατικών οργάνων.

Τίθεται το θέμα κατά πόσο με τον τρόπο αυτό προστατεύεται επαρκώς και το δημόσιο συμφέρον, εκτός από τα συμφέροντα των ιδιωτών. Και αυτό διότι με την αποδυνάμωση της δημόσιας επιβολής των κανόνων δικαίου του ανταγωνισμού, η οποία επέρχεται με την υπό ενσωμάτωση στην εγχώρια νομοθεσία οδηγία, αποδυναμώνεται αναπόφευκτα ο εποπτικός και ελεγκτικός ρόλος του κράτους και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού, οι οποίες αρχές –υποτίθεται– αποτελούν δικλίδα ασφαλείας υπέρ του δημόσιου συμφέροντος.

Επιπλέον, μόνο κατ' επίφαση και υποθετικά διευκολύνονται ζημιωθέντες πολίτες να αξιώσουν αποζημίωση για τη ζημία την οποία υπέστησαν εξαιτίας παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού, εφόσον στην πράξη και πολύ περισσότερο μετά την πρόσφατη νομοθέτηση της υποχρεωτικής διαμεσολάβησης ως προϋπόθεσης για την παραδεκτή άσκηση αγωγής, είναι αμφίβολο αν θα μπορούν οι θιγέντες πολίτες να αντεπεξέρχονται στα έξοδα των νομικών διαδικασιών και εκ των πραγμάτων θα αντιπαρατίθενται με άνισους όρους έναντι των εταιρειών παραβατών του δικαίου του ανταγωνισμού.

Τουναντίον, οι εναγόμενες εταιρείες, προκειμένου να αποφύγουν μια δικαστική ήττα, είναι ενδεχόμενο να επιλέξουν την απόκρυψη, ακόμα και την καταστροφή αποδεικτικών στοιχείων, εφόσον στην ουσία ελάχιστα επηρεάζονται από τις ιδιαίτερα χαμηλές για τα δεδομένα των εταιρειών επαπειλούμενες χρηματικές ποινές ύψους 50.000 ευρώ έως 100.000 ευρώ, οι οποίες προβλέπονται ως κυρώσεις στο άρθρο 5 του παρόντος σχεδίου νόμου για την περίπτωση μη προσκόμισης ή απόκρυψης αποδεικτικών στοιχείων.

Η θέση των εναγόμενων εταιρειών διευκολύνεται ακόμα περισσότερο έναντι των εναγόντων ζημιωθέντων προσώπων και από τους περιορισμούς που δίνονται στο άρθρο 7, όσον αφορά τη δυνατότητα χρήσης αποδεικτικών στοιχείων, που εμπεριέχονται στον φάκελο αρχής ανταγωνισμού.

Συν τοις άλλοις, η σύντομη πενταετής παραγραφή που προβλέπεται ως κανόνας στο άρθρο 8 σε συνδυασμό με την αοριστία της διατύπωσης της πρώτης παραγράφου του άρθρου αυτού, σχετικά με το πότε μπορεί να θεωρηθεί ότι ο ζημιωθείς έλαβε γνώση της ζημιάς, της παράβασης και της ταυτότητας του παραβάτη αποτελούν στοιχεία που επίσης λειτουργούν προς όφελος των εταιρειών που ενάγονται και εις βάρος του ζημιωθέντος προσώπου.

Πλέον των προαναφερόμενων, με τις διατάξεις του άρθρου 13

συστήνονται ειδικά τμήματα δικαστηρίων για να δικάζουν τις σχετικές υποθέσεις, τα οποία θα εδρεύουν στην Αθήνα και θα είναι κατά τόπον αρμόδια για το σύνολο της επικράτειας, γεγονός που αναμφισβήτητα θα υποβάλει σε επιπλέον ταλαιπωρία και οικονομική επιβάρυνση τους εκτός Αθηνών διαμένοντες ζημιωθέντες ενάγοντες.

Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ο κίνδυνος έκδοσης μελλοντικών αντιφατικών μεταξύ τους δικαστικών αποφάσεων είναι προφανής, εφόσον πλήθος σχετικών αγωγών είναι ήδη κατατεθειμένες και σε καθεστώς εκκρεμοδικίας, ενώπιον των ήδη υφιστάμενων δικαστηρίων.

Τη σύγχυση και την ανασφάλεια δικαίου επιτείνει ακόμη περισσότερο το άρθρο 16, όπου με την εν λόγω διάταξη είναι προδιαγεγραμμένο ότι θα προκύψουν στην πορεία άπειρα νομικής φύσεως προβλήματα, κατά την έκδοση μελλοντικών δικαστικών αποφάσεων, τα οποία μπορεί να αφορούν, ακόμα και την αντισυνταγματικότητα της εν λόγω ρύθμισης.

Με μια συνολική θεώρηση των προτεινόμενων διατάξεων καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι με το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου, για μια ακόμη φορά υποβιβάζεται το εθνικό δίκαιο έναντι του ευρωπαϊκού και δεν καταπολεμάται αποτελεσματικά η ασυδοσία των πολυεθνικών και των καρτέλ, με αποτέλεσμα να μένουν απροστάτευτες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επαγγελματίες ομάδες της πατρίδας μας, οι οποίες αποτελούσαν, αποτελούν και θα αποτελούν τον κορμό της εθνικής μας οικονομίας.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, προσαρμόζεται υποχρεωτικά η εγχώρια νομοθεσία στις επιταγές και αποφάσεις των γραφειοκρατών, των Βρυξελλών και όλων αυτών, που εξυπηρετούν αποκλειστικά και μόνο συμφέροντα πολυεθνικών και όχι των ιδίων κρατών, που απαρτίζουν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το εν λόγω νομοσχέδιο υποτίθεται ότι προσπαθεί να δημιουργήσει μια αντιμονοπωλιακή νομοθεσία. Βέβαια, μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει τίποτα απολύτως και βλέπουμε ότι δεν υπάρχει καμμία προοπτική, ώστε να παταχθούν τα διάφορα καρτέλ που λυμαίνονται την πατρίδα μας.

Σε όλους τους τομείς θα βρούμε κάποιο καρτέλ: Υπάρχουν τα καρτέλ των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας, που υποτίθεται ότι οι πολλές εταιρείες θα έφερναν τον ανταγωνισμό και άρα, καλύτερα τιμολόγια και βλέπουμε ότι, ως διά μαγείας, όλες, με μικρή χρονική διαφορά προχώρησαν σε αύξηση, εν μέσω κρίσης, για μία ακόμη φορά.

Το ίδιο βλέπουμε ότι γίνεται και με το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας. Ενώ υποτίθεται ότι η αγορά απελευθερώθηκε, προκειμένου να μπουν και νέες εταιρείες, άρα να υπάρχει ανταγωνισμός, παρ' όλα αυτά η Ελλάδα είναι η ακριβότερη χώρα στην Ευρώπη και οι τιμές είναι παραπλησίες.

Στα οδικά έργα γίνονταν το μεγάλο πάρτι και μέχρι στιγμής δεν έχετε αγγίξει κανένα μεγαλοεργολάβο στην πατρίδα μας. Είναι αυτοί που σε όλα τα έργα, τα οποία κάνουν στο εξωτερικό, σε όποια χώρα, είτε στα Σκόπια, είτε στη Βουλγαρία, είτε στην Κύπρο, είτε αλλού, ασκούνται διώξεις εις βάρος τους για μίζες, για ξέπλυμα, για μισημένες συμβάσεις και οτιδήποτε άλλο.

Οι ίδιοι, βέβαια, που είναι σε όλες τις προαναφερθείσες επιχειρήσεις, όπως είπαμε, είναι και στη διαχείριση των απορριμμάτων που είναι η νέα «κότα με τα χρυσά αυγά» και δεν αφήνουν κανέναν άλλο να κάνει οτιδήποτε. Βλέπουμε και τον ΣΥΡΙΖΑ –ο οποίος είχε μια εντελώς διαφορετική γραμμή, μέχρι τη στιγμή που έγινε Κυβέρνηση– τώρα πλέον να έχει ταχθεί με τους προηγούμενους και να λείει ακριβώς τα ίδια για τα ζητήματα διαχείρισης απορριμμάτων.

Και στις ανανεώσιμες πηγές το ίδιο γίνεται. Τα τρόφιμα βλέπουμε εν μέσω κρίσης να ανεβαίνουν στην Ελλάδα και οι τιμές να είναι παραπλησίες σε όλα τα σούπερ μάρκετ, λες και υπάρχει μια μαγική αόρατη μπαγκέτα και καθορίζει τις τιμές και κανείς δεν κάνει τίποτα επ' αυτού.

Το ίδιο ισχύει και για τα φάρμακα. Γίνεται η συζήτηση στην Επιτροπή για τη «NOVARTIS». Βγαίνουν «λαβράκια». Ο τώως Πρωθυπουργός έστειλε ιδιόχειρα σημειώματα με την υπογραφή του και τα γράμματά του στον Πρόεδρο της «NOVARTIS». Κι έχουμε να δούμε πάρα πολλά πράγματα.

Θεωρούμε ότι ο τρόπος διαχείρισης της εξουσίας από το σύ-

νολο των πολιτικών δυνάμεων, οι οποίες κυβέρνησαν τη χώρα μας διαχρονικά από τη Μεταπολίτευση ως σήμερα, αποδεικνύουν ότι νομοθετήματα, όπως το εν λόγω σχέδιο νόμου ψηφίζονται απλώς και μόνο, γιατί είτε τους υποχρεώνει η Ευρωπαϊκή Ένωση είτε για να ρίχνουν στάχτη στα μάτια του κόσμου.

Δημιουργούν μια ψευδαίσθηση διαφάνειας και νομιμότητας, σε μια χώρα, που επί δεκαετίες τους πραγματικούς κανόνες τους έθετε όχι η κείμενη νομοθεσία, αλλά το δίκαιο της κάθε «SIEMENS», της κάθε «NOVARTIS» και οι αποζημιώσεις δίνονταν, όχι στους πολίτες μέσω δικαστικών αποφάσεων, αλλά στους διαχειριστές ενός σάπιου πολιτικού συστήματος. Και αυτές οι «αποζημιώσεις» -εντός πολλών εισαγωγικών- δίνονταν είτε με «PAMPERS», αγαπητέ συντοπίτη είτε εσχάτως με τροχήλατες βαλίτσες «SAMSONITE».

Είμαστε κατά επί της αρχής, επί των άρθρων και επί των τροπολογιών, και θα τοποθετηθεί ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο επί προσωπικού;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Κωνσταντίνου, σας είδα. Εγώ κάνω τη διαδικασία. Θα μείνετε στη θέση σας και θα περιμένετε. Κατά την άποψή μου, δεν υπάρχει θέμα, αλλά επειδή υπάρχει άνεση χρόνου, θα πάρете τον λόγο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία είκοσι πέντε μαθητές και μαθήτριες και πέντε συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Αρχαίας Ολυμπίας Ηλείας. Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Κασαπίδης ζητεί άδεια απουσίας στο εξωτερικό από τις 15 Μαρτίου έως τις 19 Μαρτίου 2018. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Η διαδικασία θα είναι ως εξής: Θα μιλήσει πέντε λεπτά ο κ. Πετρόπουλος, θα δώσω τον λόγο στον κ. Κωνσταντίνου, που υποθέτω ότι θέλει να μιλήσει επί προσωπικού, να μιλήσει για ένα-δύο λεπτά και συνεχίζουμε κανονικά με τον κ. Βαρδαλή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Θα φύγει ο κ. Πετρόπουλος ή μπορούμε να του κάνουμε ερωτήσεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Να μιλήσει και αν υπάρχουν κάποια θέματα για διευκρίνιση, θα μείνει άλλα πέντε-δέκα λεπτά.

Κύριε Πετρόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εισάγονται οι εξής τροπολογίες: Η τροπολογία με γενικό αριθμό 1502 και ειδικό 23 αφορά οργανωτικά θέματα του ΣΕΠΕ. Δεν είναι μεταβολές που χρειάζονται τροποποίηση στο σχετικό οργανόγραμμα. Δίνεται απλώς η δυνατότητα να οριοθετηθεί σωστά η χωρική αρμοδιότητα ορισμένων περιφερειακών διευθύνσεων του ΣΕΠΕ και ορισμένα ζητήματα, τελείως πρακτικά, που ρυθμίζονται για το Υπουργείο.

Με τη με γενικό αριθμό 1511 και ειδικό 26 τροπολογία ρυθμίζονται με ενιαίο τρόπο οι σχετικές διατάξεις για την ασφαλιστική ικανότητα όλων των ασφαλισμένων στην ενιαία πλέον κοινωνική ασφάλιση, στον ΕΦΚΑ.

Δημιουργούνται θετικές προοπτικές, διότι προβλέπεται ότι όσοι καταβάλλουν ασφαλιστική εισφορά από 1-1-2017 και πέρα, ανεξαρτήτως αν υπήρχαν παλιές οφειλές, θα υπάγονται στις διατάξεις κάλυψης της ασφαλιστικής ικανότητας. Αυτό είναι ένα μέτρο που ανακουφίζει ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού, το οποίο, δυστυχώς, υπό τις οικονομικές συνθήκες που είχαν προηγηθεί, είχε απενταχθεί από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Γενικεύουμε την ιατροφαρμακευτική κάλυψη, με πληρότητα για όλους όσους καταβάλλουν εισφορές από 1-1-2017 και μετά. Είναι κάτι, που λέγαμε όλον αυτόν τον καιρό. Ήρθε η στιγμή, που

το κάνουμε πράξη.

Επεκτείνουμε την ασφάλιση σε κατηγορίες πληθυσμού, που δεν την είχαν, όπως, για παράδειγμα, τα ανάδοχα τέκνα ή τα εγγόνια, στην περίπτωση που οι γονείς δεν υπάρχουν. Έχουμε επέκταση της κάλυψης για τις ηλικίες μέχρι και τα είκοσι έξι χρόνια, από τα είκοσι τέσσερα, όλων όσων παιδιών σπουδάζουν, όχι μόνο σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, αλλά και σε σχολές που είναι ΤΕΙ ή άλλων κατώτερων εκπαιδευτικών βαθμίδων, αρκεί να σπουδάζουν σ' αυτές. Επεκτείνεται, λοιπόν, χρονικά η ασφάλισή τους σε αυτές τις περιπτώσεις.

Έχουμε, επίσης, μια επέκταση της ασφαλιστικής ικανότητας σε ειδικές ευπαθείς κατηγορίες, τις οποίες οφείλουμε να φροντίζουμε ιδιαίτερα. Είναι απαριθμημένες αυτές οι περιπτώσεις μέσα στη διάταξη. Να μην επεκτεινόμαστε. Θα είμαι στη διάθεση των Βουλευτών και Βουλευτριών, να απαντήσω σε ερωτήματα, που μπορεί να υπάρχουν.

Ευχαριστώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πώς σας αρέσει να πετιέστε, κύριε συνάδελφε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Όρθιος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ξεκινάμε με τη σειρά. Κύριε Δήμα, θέλετε κάποια διευκρινιστική ερώτηση;

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πάμε τώρα στον κ. Κουτσούκο.

Δεν σας δίνω τον λόγο, κύριε Κωνσταντίνου, επί προσωπικού, για να φύγει ο κ. Πετρόπουλος.

Ορίστε, κύριε Κουτσούκο, έχετε τον λόγο, για διευκρινιστική ερώτηση. Δεν βάζω χρόνο. Ελπίζω να είστε σύντομος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Θα περιοριστώ μόνο στις διευκρινίσεις, γιατί θα τοποθετηθώ επί της ουσίας, όταν έλθει η ώρα.

Κύριε Υπουργέ, οφείλετε, όταν τοποθετείστε από αυτό το βήμα, να μιλάτε με τη γλώσσα της αλήθειας στη Βουλή. Είπατε ότι φέρντε ορισμένες οργανωτικές διατάξεις για το ΣΕΠΕ.

Κύριε Υπουργέ, φέρντε τροποποίηση του Οργανισμού του Υπουργείου, του π.δ. 134/2017, που μόλις πριν από λίγους μήνες τέθηκε σε ισχύ, και αλλάζετε το σύνολο του Οργανισμού. Αλλού βελτιώνετε, αλλού τροποποιείτε διατάξεις. Και όπως ενημερωθήκα, γιατί θέλω να λειτουργώ θεσμικά, από τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας των Εργαζομένων του Υπουργείου Εργασίας, όχι απλώς δεν έχετε κάνει μια στοιχειώδη διαβούλευση, αλλά ούτε καν έχετε ενημερώσει τους εργαζόμενους.

Τι είναι αυτό το πράγμα; Σας έβαλε η κ. Αχτσιόγλου να έλθετε εδώ να μας πείτε ότι κάνετε ορισμένες οργανωτικές αλλαγές και πάτε να παγιδεύσετε τη Βουλή; Αυτή είναι η μια ερώτηση.

Έρχομαι στη δεύτερη ερώτηση για την άλλη τροπολογία, κύριε Υπουργέ. Προσπαθείτε να καλύψετε κάποιες ομάδες, επεκτείνοντας τις προϋποθέσεις υγειονομικής περιθαλψίας.

Η ερώτησή μου είναι η εξής: Ποιος είναι ο λόγος που θεσμοθετείτε την αύξηση των ημερομισθίων για τους εργαζόμενους, από πενήντα σε εβδομήντα πέντε, προκειμένου να έχουν ασφαλιστική κάλυψη για υπηρεσίες υγείας;

Μένω στα διευκρινιστικά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Εντάξει, κύριε Κουτσούκο.

Κύριε Υπουργέ, σημειώστε τα όλα και θα σας δώσω τον λόγο να κλείσετε, απαντώντας συνολικά σε όλους τους συναδέλφους. Κύριε Παναγιώταρε, θέλετε να ρωτήσετε κάτι;

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Σαρίδη, θέλετε να ρωτήσετε κάτι;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Αμυρά, έχετε τον λόγο για διευκρινιστικές ερωτήσεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Κύριε Υπουργέ, πρώτα από όλα, να πούμε ότι η τροπολογία αυτή είναι είκοσι επτά σελίδες και η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους αναφέρει ύπαρξη δαπανών, χωρίς όμως να τις προσδιορίζει.

Το πρώτο μου ερώτημα είναι: Σε ποιο ύψος θα φτάσουν αυτές

οι δαπάνες;

Υπάρχει και το εξής ζήτημα: Υποτίθεται ότι ο στόχος του ΕΦΚΑ ήταν να ενοποιήσει όλα τα κατακερματισμένα ταμεία, που υπάρχουν και να έχουμε ενιαίους κανόνες. Από την ψήφιση, λοιπόν, του νόμου Κατρούγκαλου και μετά, ο οποίος έχει καταντήσει ένα σταυρόλεξο, έχουμε διαρκώς εξαιρέσεις και διαφοροποιήσεις.

Επαναπροσδιορίζονται, λοιπόν, τα πρόσωπα που θεωρούνται μέλη οικογενείας συνταξιούχων. Πότε προέκυψε αυτό και βάσει ποιου σχεδιασμού;

Επίσης, όπως είπε ο κ. Κουτσούκος, αυξάνετε τις προϋποθέσεις -και δυσκολεύετε έναν μισθωτό- από πενήντα ημέρες εργασίες, που ήταν η απαίτηση και η προϋπόθεση, για να έχει υγειονομική περίθαλψη, στις εβδομήντα πέντε ημέρες εργασίας. Για ποιον λόγο;

Επίσης, υπάρχουν διάφορες αλλαγές: Οι εργάτες γης, που αμείβονται με εργόσημο, εάν έχουν εργασθεί εκατόν πενήντα ημέρες και πάνω, έχουν περίθαλψη. Το ίδιο ισχύει και για τους δημοσίους υπαλλήλους, εάν είναι με άδεια άνευ αποδοχών, αρκεί να πληρώνουν τις εισφορές τους.

Θέλω να ρωτήσω: Γιατί υπάρχουν όλες αυτές οι διαφοροποιήσεις; Ποια είναι η στόχευση; Υπάρχουν και σε αυτή την τροπολογία παρατάσεις για παροχές ασθενείας έως 28 Φεβρουαρίου 2019 σε διάφορα είδη ασφαλισμένων. Και θέλω εδώ να ρωτήσω από πού προέκυψε αυτή η ανάγκη και πώς κοστολογείται. Δεν είμαι αρνητικός, αλλά θέλω να δω τα στοιχεία.

Επίσης, παρέχετε ασφάλιση και στους εργαζομένους στην εταιρεία με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ». Πόσοι είναι αυτοί; Τι ασφάλιση είχαν μέχρι τώρα; Για ποιον λόγο γίνεται αυτή η εξαίρεση;

Σας ξαναλέω ότι ο νόμος Κατρούγκαλου έχει καταντήσει ένα σκανδιναβικό σταυρόλεξο. Εμείς είχαμε πει «ΟΧΙ» στον νόμο Κατρούγκαλου και θα πούμε «ΟΧΙ» και σε αυτή την τροπολογία.

Περιμένω τις απαντήσεις σας, κύριε Υπουργέ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, δεν βάζω χρόνο. Είστε λιτός και μπορείτε να απαντήσετε συνοπτικά σε όλους.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όταν νομοθετήσαμε τον ν.4387, εμείς δεν είπαμε ότι θα παραιτηθούμε εφεξής από όποια υποχρέωση έχουμε να νομοθετούμε. Και ποτέ δεν συνέβη αυτό, από ιδρύσεως του ελληνικού κράτους, να μην αναλαμβάνονται νομοθετικές πρωτοβουλίες για οποιοσδήποτε αλλαγή.

Εάν δείτε τη νομοθετική ιστορία, ως προς την κοινωνική ασφάλιση, κάθε χρόνο υπήρχαν ρυθμίσεις. Πάντα! Δεν καταλαβαίνω γιατί σας παραξενεύει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Γιατί είναι πάρα πολλές!

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Είναι πάρα πολλές και στο μέλλον θα είναι και άλλες και πάντα θα είναι όσες χρειάζεται να είναι, βλέποντας ότι χτίζουμε ένα νέο σύστημα. Άλλωστε, ο ίδιος ο νόμος, εάν ανατρέξετε στις αρχικές του διατάξεις, άφηνε για τη συνέχεια μία σειρά θεμάτων που μέσα από την οργάνωση του ΕΦΚΑ θα χρειάζονταν ειδικότερη ρύθμιση.

Για ορισμένα ζητήματα, για παράδειγμα αυτά που αναφέρονται στις ρυθμίσεις οφειλών προς τον ΕΟΠΥΥ, έχει μία γενική αναφορά ο τότε νόμος και δεν ανέφερε ρητά ότι πρέπει να ρυθμίζονται και οφειλές προς άτομα, που είναι ασφαλισμένοι. Ρύθμιζε μόνο οφειλές προς παρόχους του ΕΟΠΥΥ και γενικά του συστήματος υγείας.

Αυτή ήταν μία παράλειψη για τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης. Ζήτησαν, για λόγους ασφαλείας δικαίου, να αναφέρεται ρητά και η περίπτωση της εξόφλησης οφειλών προς άτομα, προς ασφαλισμένους, γιατί υπήρχαν και τέτοιες. Υπήρχε μία παράλειψη από παλιά, δεν είναι τωρινή -δεν είναι του ν.4387- και το ρυθμίζουμε. Είναι από τον παλιό νόμο, που ίσχυε από το 2014 και πριν. Δεν είμαι τώρα πρόχειρος να σας εξηγήσω. Πάντα θα χρειάζονται αυτά.

Όσον αφορά την αύξηση των ορίων, όπως είπα στην εισαγω-

γική μου παρουσίαση των τροπολογιών, οριοθετήσαμε σε ενιαίους κανόνες τις γενικές διατάξεις, που αφορούν στην υπαγωγή της ασφαλιστικής ικανότητας. Η αναγκαία ενιαιοποίηση ήταν που ελήφθη υπ' όψιν για τη θεσμοθέτηση αυτού του χρονικού πλαισίου. Είναι από το 2019, από τα πενήντα ημερομίσθια στα εβδομήντα πέντε.

Στη συζήτηση, που θα ακολουθήσει, κύριε Αμυρά, να ακούσουμε και τη σκέψη σας, τι είναι αυτό που εσείς προτείνετε. Θα γίνει η πρόταση συζήτηση στο Κοινοβούλιο, για να δούμε την τελική διάταξη.

Όμως, αυτός ήταν ο σκοπός, η ενιαιοποίηση των κανόνων. Μην αδικούμε την πρωτοβουλία, διότι το κυριότερο, που επιτυγχάνει αυτή η νομοθετική πρωτοβουλία είναι να καλύπτει όλους στην κοινωνική ασφάλιση για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Γι' αυτόν τον λόγο, υπάρχει και η πρόβλεψη για ειδικές κατηγορίες, όχι μόνο στις ευπαθείς ομάδες, για τα άτομα με αναπηρία, για τα άτομα, που οι επιχειρήσεις τους είχαν για λόγους, που αφορούσαν το παρελθόν, ακάλυπτο τον ασφαλιστικό χρόνο και δεν είχαν υγειονομική κάλυψη. Με τον νόμο αυτό την παρέχουμε.

Εκεί αναφέρεται και το ερώτημά σας για τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις. Δεν θυμάμαι πώς αναφέρεται ακριβώς στον νόμο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Τροχαίου υλικού.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Τροχαίου υλικού. Υπάρχει ένα κενό υποχρεώσεων κάλυψης των εργαζομένων, οι οποίοι, λόγω της κατάστασης που δημιουργήθηκε με δική τους υπαιτιότητα, έμειναν ακάλυπτοι και καλύπτουμε τέτοιες περιπτώσεις. Αυτός είναι ο σκοπός της διάταξης. Δεν είναι κάτι διαφορετικό, που θέλαμε να πετύχουμε. Οι δαπάνες είναι προσδιορισμένες. Δόξα τω Θεώ, πάνε πάρα πολύ καλά τα έσοδα, δεν έχουμε κανένα φόβο κάλυψης τέτοιων αναγκών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Και η επέκταση στα νέα πρόσωπα, ακριβώς γι' αυτόν τον σκοπό γίνεται, επειδή σκοπός μας είναι να μην μένει κανείς ακάλυπτος ως προς την πληρότητα των ασφαλιστικών παροχών.

Επεκτενάμε, όπως είπα, και σε εκείνους, που δεν είχαν ασφαλιστική κάλυψη, όπως είναι τα ανάπηρα παιδιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία, ολοκληρώστε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Θα συζητήσουμε στην κατ' άρθρο συζήτηση και τις δικές σας προτάσεις και τις δικές μας σκέψεις, για να καταλήξουμε κατά την ψηφοφορία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνουπουλος για δύο λεπτά, αν και κατά την άποψή μου, δεν υπήρξε προσωπικό θέμα.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Υπήρξε προσωπικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν έγινε υβριστική αναφορά στο πρόσωπό σας. Αυτό είναι το προσωπικό.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Θέλω να σας πω κάτι: Εγώ μίλησα για νεοναζί και φασίστες. Αν κάποιος αναγνώρισε στα πρόσωπά τους αυτό που είπα, αυτό είναι δικό τους θέμα.

Εγώ θέλω να θέσω δύο θέματα: Δυστυχώς, η Κυβέρνηση, η Πλειοψηφία της Βουλής, όταν αποδέχεται, να χαϊδεύει ανθρώπους, που εντός του Κοινοβουλίου μιλάνε και γίνονται «βαποράκια» του Ερντογάν, λέγοντας για Τούρκους Βουλευτές, δίνουμε το δικαίωμα σε όλους, όπως στους νεοναζί εδώ πέρα, να καίνε τις τούρκικες σημαίες, έτσι και στους «Γκρίζους Λύκους» να καίνε τις ελληνικές σημαίες και να αλληλοτροφοδοτούν το μίσος.

Άρα, εμείς δεν πρέπει να επιτρέπουμε να γίνονται όλα αυτά. Ξέρουν ότι είμαστε πολύ περήφανοι, γιατί εμείς δεν βρεθήκαμε σε καμμία πλατεία μαζί με νεοναζί, ούτε στην πάνω ούτε στην κάτω πλατεία.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

Σε ποιον απευθύνεστε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μη γενικεύουμε πράγματα.

Κύριε Ξυδάκη, καθίστε.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί σηκώνεστε, κύριε συνάδελφε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ούτως ή άλλως, ζητήσατε τον λόγο. Θα σας τον δώσω.

Κύριε Ξυδάκη, από τη στιγμή που ζητήσατε τον λόγο, εγώ θα σας τον δώσω, μην ανησυχείτε.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Είμαστε πολύ περήφανοι, γιατί εμείς θέσαμε το πλαίσιο του αντιρατσιστικού νόμου.

Και θέλω να τους πω και κάτι πιο προσωπικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τελειώνετε, όμως, κύριε Κωνσταντινόπουλε. Δεν είχε καμμία σχέση με προσωπικό αυτό, που αναφέρατε.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Είμαι πολύ περήφανος, γιατί ο παππούς μου ο Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, πολεμώντας τους ναζί στην τελευταία μάχη στον Άγιο Βασίλη Κυνουρίας, έδωσε τη ζωή του, άφησε τρία ορφανά και μια χήρα. Για μια ζωή θα παλεύω απέναντι στους νεοναζί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Παναγιώταρε, θέλετε να απαντήσετε για ένα λεπτό; Διότι θέλω να είμαι εντάξει.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΕΥΗ) ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ: Ως νεοναζί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Έχετε ένα λεπτό, παρ' ότι επαναλαμβάνω ότι δεν ήταν προσωπικό το θέμα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Τους χαρακτηρισμούς τους επιστρέφουμε ως απαράδεκτους. Εννοεί εμάς -γι' αυτό και του απάντησα- αλλά οι δικοί μας χαρακτηρισμοί για συγκεκριμένους -θα θυμίσω κάποια ονόματα- Τσοχατζόπουλο, Παπαντωνίου, Τσουκάτο, Τσοβόλα, Κουτσόγιωργα, Αθανασόπουλο, Ανθόπουλο και λοιποί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν είναι ευγενικό να μιλάτε για ανθρώπους, που δεν είναι στην Αίθουσα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: ...και λοιποί κάτι διοικητές της ΔΕΗ, που έπαιρναν δωράκια. Και έλεγε ο τέως Πρωθυπουργός «τότε πήρε ένα δωράκι, αλλά πολύ μεγάλο».

Αυτά είναι υπαρκτά γεγονότα. Τώρα, το αν θέλουμε να μιλήσουμε για τους παππούδες μου και ποιοι πολεμούσαν με ποιους, ευχαρίστως να το κάνουμε και όποτε θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο κ. Ξυδάκης για ένα-δύο λεπτά και έπειτα προχωράμε στο νομοσχέδιο. Πώς κατορθώνουμε, ένα ήσυχο νομοσχέδιο να του βάζουμε μπουρλότο, δεν το καταλαβαίνω.

Κύριε Ξυδάκη, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Θέλω να αναφερθώ σε κάποιους υπαιγυμούς του κ. Κωνσταντινόπουλου, σχετικά με το ότι η πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο δεν αντιμετωπίζει τους νεοναζί. Τα θεωρώ ανυπόστατα, αστήρικτα και απορώ μάλιστα, πώς τα ξεστομίζει ο συνάδελφος.

Προχθές έγινε η ανοησία από τον κ. Κασιδιάρη στην επιτροπή. Σύσσωμη η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων έθεσε θέμα. Εγώ πήρα τον λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος μέσα στην επιτροπή και κάλεσα όλες τις πολιτικές δυνάμεις να το καταδικάσουν και είτε να ανακαλέσει είτε να αποβληθεί. Τελικά αποχώρησε.

Πού τα είδε αυτά; Πού έχει δει την ανοχή ο κ. Κωνσταντινόπουλος εντός της Αιθούσης, αλλά και εκτός, στο δημόσιο κοινωνικό χώρο; Πότε η Αριστερά ανέχτηκε τους νεοναζί, τους υπόδικους και τους μπράβους της νύχτας; Δεν ξέρω τι εννοεί από εκεί και πέρα, περί πλατειών κ.λπ.. Αυτά τα πράγματα λέγονται στα καφε-νεία και όχι στην Ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κατεγράφη η άποψή σας.

Κύριε Βαρδαλή, ζητώντας συγγνώμη για την καθυστέρηση, σας καλώ να ανέβετε στο Βήμα. Θα μιλήσει ο κ. Βαρδαλής, ο κ. Λαζαρίδης, θα δώσω τον λόγο στον κ. Χαρίτση και θα κλείσουμε με τους άλλους δύο αγορητές.

Κύριε Βαρδαλή, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το σημερινό νομοσχέδιο και η ενσωμάτωση της συγκεκριμένης οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη γνώμη του ΚΚΕ αποτελεί μία καλή ευκαιρία για ουσια-

στική συζήτηση για ζητήματα, που θίγει η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση, τον σκοπό της δηλαδή, που η ίδια έρχεται να υπηρετήσει.

Για ποιο λόγο, για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση ένωσε την ανάγκη να υιοθετήσει μία τέτοια οδηγία; Σε τι της είναι χρήσιμη; Γίνεται λόγος για μία οδηγία, που η ουσία της έχει να κάνει με το θεμέλιο λίθο συγκρότησης και λειτουργίας της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή την εξασφάλιση και θωράκιση των αρχών του ανταγωνισμού και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Είναι προφανές και από την ουσία των διατάξεων, τη χρονική περίοδο, αλλά και από όλο το οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο αυτής της περιόδου, που θεσπίζεται η συγκεκριμένη οδηγία, ότι το κύριο μέλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να προστατεύσει τα ευρωπαϊκά μονοπώλια στον ανταγωνισμό τους με αντίστοιχα μονοπώλια των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Ρωσίας, της Κίνας και άλλων. Πρόκειται για ακήρυχτο, αλλά σκληρό οικονομικό πόλεμο μεταξύ των επιχειρηματικών ομίλων, μεταξύ των μονοπωλίων.

Η οδηγία αυτή προσπαθεί να θεσπίσει κάποιους κανόνες στον όλο και πιο άγριο ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρηματικών ομίλων. Άρα, κατά τη γνώμη του ΚΚΕ, πρόκειται για ένα ζήτημα, που αφορά τους επιχειρηματικούς ομίλους και καμμία μα, καμμία σχέση δεν έχει με τους εργαζόμενους και τα λαϊκά συμφέροντα.

Πλευρές άλλωστε, αυτού του επιχειρηματικού πολέμου βλέπουμε αυτήν την περίοδο, με φόντο την επιβολή από την κυβέρνηση των ΗΠΑ προστίμου στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου, αλλά και από την άλλη μεριά τις αντιδράσεις της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι αποκαλυπτικό μάλιστα, ότι παράλληλες αποφάσεις και νομοθεσίες θεσπίζονται με αυξανόμενους ρυθμούς από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ελέγχει ή και να σταματά ακόμα επενδύσεις που γίνονται από μονοπώλια αυτών των χωρών σε ευρωπαϊκό έδαφος.

Η επίδραση της ανισόμετρης ανάπτυξης αυξάνει τους ανταγωνισμούς, την αβεβαιότητα, αλλά και τη συνοχή συγκεκριμένων συμμαχιών, τον κίνδυνο δηλαδή μιας ευρύτερης γενίκευσης και του ιμπεριαλιστικού πολέμου.

Ταυτόχρονα αυξάνεται και η υποκρισία από τους πολέμιους του απομονωτισμού, γιατί και οι μεν και οι δε, δηλαδή και οι πολέμιοι του απομονωτισμού από τη μια και οι υποστηρικτές του προστατευτισμού από την άλλη, όλοι τους δηλαδή, έχουν το ίδιο ευαγγέλιο, δηλαδή την εκμετάλλευση των εργαζομένων.

Από την υπαρκτή, αλλά επί της ουσίας υποκριτική, αντιπαράθεση των εκπροσώπων του κεφαλαίου δεν πρέπει να χάνεται το κύριο, ανεξάρτητα από την όποια αναλογία ελεύθερου εμπορίου ή προστατευμένου. Το κύριο είναι ότι οι καπιταλιστές αυξάνουν τα κέρδη τους. Τα τεράστια μονοπώλια γιγαντώνονται και όλοι μαζί καρπώνονται τον τεράστιο πλούτο που παράγει η εργατική τάξη.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην τελευταία οκταετία της κρίσης, ο πλούτος των δισεκατομμυριούχων αυξήθηκε ετησίως κατά 13%. Τέτοιοι είδους οδηγίες και διατάξεις αυτό που καλούνται να κάνουν είναι τον διαπτητή ανάμεσα στους επιχειρηματικούς ομίλους, στα μονοπώλια, με εργαλείο τις εθνικές Επιτροπές του Ανταγωνισμού, αρχές οι οποίες λειτουργούν ως θεματοφύλακες των ιδανικών του ανταγωνισμού και δεν έχουν καμμία σχέση με την προάσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων ως καταναλωτών, μέσα από την καθημερινή λεηλασία των εισοδημάτων των οποίων εξασφαλίζεται η επιτυχία αυτής ακριβώς της πολιτικής, δηλαδή της εξασφάλισης των κερδών των πολυεθνικών ομίλων.

Εδώ, βέβαια, δεν μιλάμε για το δικαίωμα αποζημίωσης από τέτοιες πρακτικές για τον απλό καταναλωτή, αλλά για τις αντίπαλες επιχειρήσεις. Περί αυτού πρόκειται. Η Κυβέρνηση και όλα τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης υποστηρίζουν ότι εδώ πρόκειται για θωράκιση του υγιούς ανταγωνισμού και από αυτόν τον υγιή ανταγωνισμό υπονοείται βεβαίως ότι θα έχουν να κερδίσουν και τα λαϊκά στρώματα ως καταναλωτές.

Όμως ένας τέτοιος ισχυρισμός καμμία σχέση δεν έχει με την πραγματικότητα. Κατ' αρχάς, «προασπίζω τον ανταγωνισμό» ση-

μαίνει ότι διαιωνίζω τον νόμο που λέει ότι το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό, γιατί αυτό συμβαίνει στον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρηματικών ομίλων. Το πρόβλημα είναι ο ίδιος ο ανταγωνισμός, η αγορά και όχι οι στρεβλώσεις της αγοράς, ο ελεύθερος ανταγωνισμός και «η μη υγιής λειτουργία της αγοράς».

Η πραγματικότητα αποδεικνύει ότι ο καπιταλιστικός ανταγωνισμός οδηγεί στα μονοπώλια, στα καρτέλ. Σήμερα, διαμορφωμένα καρτέλ υπάρχουν και στην Ελλάδα και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, το γάλα, τα τρόφιμα, τα καύσιμα, την ενέργεια, τις τηλεπικοινωνίες, τις τράπεζες. Σε όλες περιπτώσεις λειτουργούν σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων. Αυτή είναι η αλήθεια. Απλώς, οι κυβερνώντες και οι άλλοι συνοδοιπόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οπαδοί της απελευθέρωσης των αγορών και του υγιούς ανταγωνισμού, παριστάνουν πως δεν γνωρίζουν πως η πορεία ανάπτυξης αυτού του καπιταλιστικού συστήματος είναι μια συνεχής πορεία μεγέθυνσης των επιχειρηματικών ομίλων. Περί αυτού πρόκειται.

Τι έδειξε η ζωή από την ανάπτυξη του ανταγωνισμού, για παράδειγμα, τόσα χρόνια; Αυτός δεν είναι που αφανίζει τους επαγγελματιοβιτέχνες και τους μικρούς εμπόρους; Από την παραπέρα ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας ποια θα είναι η μοίρα όλων των μικρομεσαίων της πόλης και του χωριού; Όλοι σας υποστηρίζετε την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα, αλλά κρύβετε από τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους ότι αυτή η ανάπτυξη προϋποθέτει μεγάλες ανταγωνιστικές αγροτικές και κτηνοτροφικές επιχειρήσεις και ταυτόχρονα εκκλήριση της μικρομεσαίας αγροτιάς. Και οι λέξεις που χρησιμοποιείτε έχουν και αυτές το νόημά τους. Γι' αυτό μιλάτε για επιχειρηματίες αγρότες. Έχετε επίγνωση;

Αυτό που έχει αποδειχθεί στην πράξη είναι ότι ο ανταγωνισμός είναι η κυριαρχία των μονοπωλίων. Με τον ανταγωνισμό γίνεται κατορθωτό όλο και πιο λίγοι να συγκεντρώνουν συνεχώς μεγαλύτερο μέρος από τον πλούτο της κοινωνίας, ενώ οι πολλοί, δηλαδή οι εργαζόμενοι και τα υπόλοιπα λαϊκά στρώματα, εξαναγκάζονται σε όλο και λιγότερα. Αυτόν τον στόχο της ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας που είναι στόχος του κεφαλαίου, κάνετε ό,τι περνάει από το χέρι σας να τον υιοθετήσουν και οι εργαζόμενοι, να τον κάνουν δικό τους στόχο, υποσχόμενοι ότι η αυξανόμενη κερδοφορία μέσω του ανταγωνισμού των επιχειρήσεων θα αποβεί και προς όφελος των εργαζομένων.

Αυτό, βέβαια, αν όλα πάνε, καλά όπως λέει και ο ίδιος ο ΣΕΒ, αν δηλαδή συνεχιστεί η εφαρμογή μιας πολιτικής που θα μειώνει παραπέρα τη φορολόγηση των επιχειρηματικών ομίλων, το μη μισθολογικό κόστος, το υψηλό κόστος της ενέργειας, τις χρονικές αδειοδοτήσεις και άλλα πολλά, πιο απλά, αν συνεχίσει αυτό το αστικό κράτος να διευκολύνει τις επενδυτικές τους πρωτοβουλίες.

Καλείτε τους εργαζόμενους να τα στηρίξουν όλα αυτά, να αυξήσουν τα κέρδη τους οι επιχειρηματίες δηλαδή και για τους ίδιους τους εργαζόμενους έχει ο Θεός! Ίσως να πέσει και κανένα κόκκαλο από το τραπέζι και το μεγάλο φαγοπότη των επιχειρηματικών ομίλων και για τους εργαζόμενους.

Να γιατί ο ΣΕΒ στο υπόμνημα που έστειλε στην επιτροπή υποστηρίζει ότι η ενσωμάτωση της οδηγίας συμβάλλει στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και στην εύρυθμη λειτουργία των αγορών στην ελληνική οικονομία, συμφωνώντας απόλυτα με την ενσωμάτωση της συγκεκριμένης οδηγίας.

Τα λέτε όλα αυτά, όταν την ίδια στιγμή που τα λαϊκά νοικοκυριά στενάζουν κάτω από τους ασήκωτους φόρους, τα μονοπώλια ταυτόχρονα απολαμβάνουν προκλητικές φοροαπαλλαγές και ελαφρύνσεις, όταν μπορούν να μετακινούν τα κεφάλαιά τους σε φορολογικούς παραδείσους και να φοροδιαφεύγουν νόμιμα, εκμεταλλευόμενα τη βασική αρχή λειτουργίας της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι η ελευθερία κίνησης κεφαλαίων, όταν έχετε δημιουργήσει διαχρονικά όλες οι κυβερνήσεις και η σημερινή Κυβέρνηση ένα ολόκληρο πλέγμα προστασίας του κεφαλαίου, που περιλαμβάνει το τραπεζικό απόρρητο, το εμπορικό απόρρητο και άλλες δικλίδες ασφαλείας. Με λίγα λόγια, εδώ έχουμε να κάνουμε με μια οργανωμένη ληστεία σε βάρος των εργαζομένων για να αυγατίζουν τα υπερκέρδη των επιχειρηματικών ομίλων.

Όταν, λοιπόν, πρόκειται για ζητήματα, όπως αυτό της καπιταλιστικής ανάπτυξης, του ανταγωνισμού που συζητούμε, ζητήματα που θωρακίζουν την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων, πράγματι έχει γούστο να σας ακούει κανείς να συμφωνείτε όλοι σας σε αυτή την Αίθουσα με τη συγκεκριμένη οδηγία και με όλα αυτά τα ζητήματα που σας ανέφερα.

Το ίδιο κάνατε, άλλωστε και τις προάλλες με την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Θεσσαλονίκης και όχι μόνο. Όσα ζητήματα περνούν, που έχουν οικονομικό ενδιαφέρον για τους επιχειρηματικούς όμιλους, όλοι, μα όλοι σας -και Κυβέρνηση και κόμματα της Αντιπολίτευσης- σηκώνετε το χέρι. Πάνω από όλα για εσάς είναι τα κέρδη αυτών που κατέχουν τα κεφάλαια. Στο όνομα της διασφάλισης των κανόνων του ανταγωνισμού, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει συγκεκριμένους στόχους, που μέρος τους υπηρετείται και μέσα από αυτή την οδηγία.

Άλλωστε, στην αιτιολογική έκθεση γίνεται αναφορά ότι η χρήση της αποζημιωτικής αγωγής από παραβάσεις των διατάξεων του ανταγωνισμού αποτελεί βασικό άξονα της πρόσφατης ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του ανταγωνισμού. Αυτό που φαίνεται ξεκάθαρα, δηλαδή, είναι ότι η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEL εφαρμόζει πιστά και προσπαθεί να κάνει το καλύτερο δυνατό, ώστε να εφαρμοστεί ακριβώς αυτή η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη θωράκιση της ανταγωνιστικότητας, τη θωράκιση του ανταγωνισμού.

Μάλιστα, η σημερινή Κυβέρνηση έχει και έναν άλλον στόχο: Να περάσουν και οι αυταπάτες που καλλιεργεί. Παρουσιάζετε ως ότι υπερασπίζετε τον «θεμιτό» -εντός εισαγωγικών η λέξη- ανταγωνισμό κόντρα στον νεοφιλελευθερισμό και από δίπλα, βεβαίως, η Ευρωπαϊκή Ένωση, που υποτίθεται ότι με τις οδηγίες αυτές και τους κανονισμούς της εγγυάται ακριβώς αυτόν τον «θεμιτό» ανταγωνισμό. Τον θέλετε δηλαδή υγιή, λές και ο λαός ωφελείται από αυτόν τον υγιή ανταγωνισμό, ενώ από τον αθέμιτο καταστρέφεται.

Η πολιτική σας αυτή κουμπώνει και με την επιζήμια άποψη που χρόνια τώρα προβάλλει ο ΣΥΡΙΖΑ στον λαό περί της δυνατότητας να υπέρβει έναν εξανθρωπισμό, ένας ηθικός καπιταλισμός. Ο ανταγωνισμός, όμως, είναι των επιχειρηματικών ομίλων και λειτουργεί μόνο σε όφελός τους, όπως και αν είναι αυτός, είτε θεμιτός είτε αθέμιτος.

Κυρίες και κύριοι, με το σχέδιο νόμου οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετέχει στην αγορά και έχει υποστεί ζημία λόγω των παραβάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού, μπορεί να απαιτήσει και να επιτύχει πλήρη αποζημίωση από την εν λόγω ζημία.

Στην πραγματικότητα, όμως, χρήση αυτής της δυνατότητας θα κάνουν στην πράξη κυρίως μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι και πολυεθνικές επιχειρήσεις και συνεργάτες τους. Το εργαλείο της αποζημιωτικής αγωγής θα χρησιμοποιηθεί κυρίως κατά των μικρότερων επιχειρήσεων και των απλών επαγγελματιών. Θα αυξηθεί η πίεση στις μικρότερες επιχειρήσεις και επαγγελματίες, με βάση τις παραβάσεις των διατάξεων του ανταγωνισμού. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι σχετικές διαδικασίες είναι τεχνικές και ειδικές και απαιτούν σοβαρή νομική και άλλη εξειδικευμένη στήριξη, την οποία πολύ περισσότερο διαθέτουν οι μεγάλες επιχειρήσεις.

Οι επιμέρους «διευκολύνσεις» του σχεδίου νόμου, όπως για παράδειγμα στο άρθρο 14, λειτουργούν ακριβώς στην ίδια πιο πάνω κατεύθυνση. Δηλαδή θα διευκολύνουν τις μεγάλες επιχειρήσεις, μέσω αυτού του εργαλείου, στον ανταγωνισμό τους με τις μικρές και τους ελεύθερους επαγγελματίες. Η οδηγία εμφανίζεται -έτσι την εμφάνισε και στην εισήγησή του ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ- ως αντιμονοπωλιακή και ως ελέγχουσα των καρτέλ και αυτών που έχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά. Όμως είναι ακριβώς, μα, ακριβώς, το αντίθετο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας, σε τελική ανάλυση αυτοί οι τεχνικοί διαχωρισμοί ανάμεσα σε υγιείς και μη υγιείς κεφάλαια, στα καλά και κακά μονοπώλια στοχεύουν, επίσης, να δυσκολέψουν τους εργαζόμενους να διακρίνουν ποιος είναι ο πραγματικός τους αντίπαλος, δηλαδή τα μονοπώλια και η εξουσία τους, οι ιμπεριαλιστικές συμμορίες, όπως είναι το NATO και η Ευρωπαϊκή Ένωση, που ξεζουμίζουν και ματώνουν τα λαϊκά

στρώματα.

Ακόμα και στην υπόθεση εργασίας που αυτά τα φαινόμενα αντιμετωπίζουν -που δεν πρόκειται- ή περιοριστούν σε έναν βαθμό, τι αλήθεια θα αλλάξει για τους εργαζόμενους; Μήπως πρόκειται να πάψουν οι εργαζόμενοι να ζουν τη διαρκή υποβάθμιση των δικαιωμάτων τους και των αναγκών τους, προκειμένου να εξασφαλιστεί η κερδοφορία των μονοπωλιακών ομίλων; Μήπως πρόκειται να ανασταλούν οι στόχοι του κεφαλαίου για εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας, για άνοιγμα νέων πεδίων κερδοφορίας με ό,τι επιπτώσεις αυτά έχουν στα εργασιακά, ασφαλιστικά και γενικότερα δικαιώματα των εργαζόμενων; Μήπως θα πάψει το πολιτικό σύστημα να λειτουργεί με κριτήριο τη στήριξη όλων αυτών των συμφερόντων των επιχειρηματικών ομίλων που έχουν στα χέρια τους την πολιτική και την οικονομική δύναμη; Μήπως θα πάψει η νόμιμη κλεψιά του πλούτου που παράγουν οι εργαζόμενοι και την καρπώνεται το κεφάλαιο;

Οδηγίες σαν και αυτή που συζητάμε σήμερα, οι διάφοροι κανονισμοί που διασφαλίζουν δήθεν τον υγιή ανταγωνισμό, δηλαδή διασφαλίζουν τα γενικότερα συμφέροντα των εταιρειών, το μόνο που κάνουν είναι να καθορίζουν γενικούς κανόνες για τα δικά τους κέρδη, ώστε να γίνονται σωστές και όχι πειρατικές μπίζνες.

Καμμία αλλαγή στους κανόνες, στο μίγμα διαχείρισης και στο συσχετισμό δύναμης μεταξύ των επιχειρηματικών ομίλων και των καπιταλιστικών κρατών δεν πρόκειται να αλλάξει αυτή την πραγματικότητα. Αυτή η πραγματικότητα σε βάρος του λαού αλλάζει μόνο με την πάλη του εργατικού και γενικότερα του λαϊκού κινήματος ενάντια στην κερδοφορία του κεφαλαίου, ενάντια στα αφεντικά του και την εξουσία τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ο κ. Λαζαρίδης, ο ειδικός αγορητής των ΑΝΕΛ, έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ στην ελληνική έννομη τάξη, με την οποία ενθαρρύνεται και διευκολύνεται η αύξηση αγωγών αποζημίωσης.

Κάθε χρόνο καταναλωτές και επιχειρήσεις υφίστανται ζημιές από παραβάσεις του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες εκτιμώνται σε δισεκατομμύρια ευρώ, από 13 έως 35 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτό οδήγησε στη θέσπιση ενός ενιαίου συστήματος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα το οποίο θα συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη κοινής αγοράς.

Το σχέδιο νόμου επιδιώκει να μειώσει τα όποια εμπόδια μπορεί να υπάρχουν, ώστε τα θύματα των καρτέλ να έχουν τη δυνατότητα να αποκατασταθούν με αποζημίωση που θα εξασφαλίζεται από αγωγές αποζημίωσης, αλλά και να ρυθμίσει πτυχές του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Για να επιτευχθεί αυτό, δίνεται η δυνατότητα σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει υποστεί ζημία λόγω παράβασης του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού από επιχείρηση ή από ένωση επιχειρήσεων, να αξιώνει αποτελεσματικά και να επιτυγχάνει πλήρη αποζημίωση για τη ζημία που έχει υποστεί. Για την ακρίβεια, άσκηση αγωγής αποζημίωσης μπορούν να κάνουν τόσο οι άμεσοι αγοραστές, δηλαδή εκείνοι που αγοράζουν απευθείας προϊόντα, όσο και οι έμμεσοι αγοραστές, δηλαδή εκείνοι που αγοράζουν προϊόντα για μετέπειτα επεξεργασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το δικαίωμα αποζημίωσης στο δίκαιο της ένωσης σχετικά με ζημιές από παραβάσεις του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου του ανταγωνισμού απαιτεί από κάθε κράτος - μέλος να έχει θεσπίσει διαδικαστικούς κανόνες που να διασφαλίζουν την αποτελεσματική άσκηση του εν λόγω δικαιώματος, είναι διατάξεις αναγκαστικού δικαίου και θα πρέπει να εφαρμόζονται καθολικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για να διασφαλίσετε ότι δεν υπάρχει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

Με το νομοσχέδιο εισάγονται κανόνες για αξίωση πλήρους αποζημίωσης κατά των εν λόγω επιχειρήσεων. Περαιτέρω, θεσπίζονται κανόνες αναφορικά με την κοινοποίηση αποδεικτικών στοιχείων που βρίσκονται είτε στη κατοχή των διαδίκων ή και τρίτων προσώπων, είτε στο φάκελο Εθνικής Αρχής Ανταγωνισμού,

ενώ θεσπίζονται περιορισμοί στη χρήση και ανταλλαγή εγγράφων, καθώς και οι κυρώσεις που δύναται να επιβάλει το δικαστήριο.

Εισάγονται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κανόνες αναφορικά με την ευθύνη των επιχειρήσεων ή των ενώσεων επιχειρήσεων που παραβίασαν το δίκαιο ανταγωνισμού σε σχέση με τη ζημία που προκλήθηκε, τον καθορισμό της ζημίας, την περίοδο παραγραφής για την άσκηση αγωγής αποζημίωσης, καθώς και τα αποτελέσματα των συναινετικών διευθετήσεων όσον αφορά μεταγενέστερες αγωγές αποζημίωσης.

Είναι σημαντικό ότι με το νόμο καθορίζεται η ισχύς των αποφάσεων των Εθνικών Αρχών Ανταγωνισμού, καθώς οι τελεσίδικες αποφάσεις της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού αποτελούν αμάχητο τεκμήριο σε διαδικασία αγωγής αποζημίωσης ενώπιον δικαστηρίου, ενώ τελεσίδικη απόφαση αλλοδαπής Αρχής Ανταγωνισμού αποτελεί ένα μέσο απόδειξης του γεγονότος της παράβασης και μπορεί να εκτιμηθεί παράλληλα με άλλο αποδεικτικό υλικό, που προσκομίζουν οι διάδικοι.

Η συνεχώς αυξανόμενη εγκαθίδρυση και εγκατάσταση επιχειρήσεων σε διάφορα κράτη - μέλη, που υπόκειται σε διαφορετικούς δικονομικούς κανόνες και επηρεάζουν σημαντικά τον βαθμό στον οποίο μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για παραβάσεις του Δικαίου Ανταγωνισμού καθιστούν τις ρυθμίσεις που συζητούμε απαραίτητες. Και αυτό, γιατί η άνιση εφαρμογή του δικαίου της αποζημίωσης στο ενωσιακό δίκαιο μπορεί να οδηγήσει σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα ορισμένες επιχειρήσεις, αλλά και να αποθαρρύνει την άσκηση των δικαιωμάτων εγκατάστασης και παροχής αγαθών ή υπηρεσιών σε κράτη - μέλη, όπου το δικαίωμα αποζημίωσης ασκείται με πιο αποτελεσματικό τρόπο. Ως εκ τούτου, τα κράτη-μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν να μην εμποδίζεται η άσκηση ενιαίας συλλογικής αγωγής σε ένα δικαστήριο για διαφορές φυσικών ή νομικών προσώπων και αυτό είναι που εξετάζεται σήμερα.

Βέβαια, τα κράτη - μέλη υποχρεώνονται να υιοθετήσουν μηχανισμούς ώστε οι εμπιστευτικές πληροφορίες να προστατεύονται επαρκώς και επιπροσθέτως οφείλουν να μεριμνούν για την πλήρη εφαρμογή του δικηγορικού απορρήτου.

Εν κατακλείδι, καθίσταται δυνατή η αγωγή αποζημιώσεων κατά επιχειρήσεων που έχουν παραβεί το δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού, ώστε να διευκολύνονται οι ζημιωθέντες να διεκδικούν και να λαμβάνουν αποζημιώσεις, όχι μόνο για την πρόκληση άμεσης ζημίας, αλλά και για διαφυγόντα κέρδη, κάτι που κρίνεται ως ένα ισχυρό όπλο στην προσπάθεια καταπολέμησης των ολιγοπωλιακών καταστάσεων που παρατηρούνται τόσο στην ευρωπαϊκή, όσο και στη δική μας εγχώρια αγορά.

Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες στηρίζουμε το νομοσχέδιο, καθώς προωθεί την επίλυση των διαφορών, ακόμη και την κοινή συναινέσει επίλυση, διασφαλίζοντας πως δεν θα υπάρξει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

Είναι δίκαιη και η ειδική προνοιακή πρόβλεψη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για αυτές που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς επιείκειας, που εξασφαλίζει ότι αν μία από τις επιχειρήσεις που υπέπεσαν από κοινού σε παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού είναι μικρομεσαία, αυτή ευθύνεται μόνο έναντι των δικών της άμεσων ή έμμεσων αγοραστών, εφόσον το μερίδιο αγοράς που κατέχει στη σχετική με την παράβαση αγορά είναι κατώτερο του 5% και δεν φέρει ολόκληρη την ευθύνη, κάτι που θα εγκυμονούσε κινδύνους για την οικονομική της βιωσιμότητα.

Οι διεκδικήσεις οφείλουν να ακολουθούν κάποιους σαφείς κανόνες και οι διατάξεις που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης κρίνονται δίκαιες και απαραίτητες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δίνω τον λόγο για δύο, τρία λεπτά στον κ. Χαρίτση, για να παρουσιάσει την τροπολογία του.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ. Δεν βάζω χρόνο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα χρειαστώ ελάχιστα χρόνο.

Η τροπολογία περιλαμβάνει δύο τυπικές -θα έλεγα- διατάξεις. Η πρώτη αφορά τις συλλογικές αποφάσεις έργου του Προγράμ-

ματος Δημοσίων Επενδύσεων. Η αλλαγή η οποία προβλεπόταν στον ν.4314/2014 για την ενεργοποίηση συστήματος με μία και μόνη συλλογική απόφαση έργου, για να υλοποιηθεί, προϋποθέτει πρώτα απ' όλα την ολοκλήρωση μιας σειράς δρομολογημένων τροποποιήσεων στο σχετικό σύστημα και κυρίως την ενεργοποίηση της πλήρους παραγωγικής λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, ε-ρδε, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη και θα ολοκληρωθεί εντός του τρέχοντος έτους. Κατά συνέπεια, προτείνεται με τη συγκεκριμένη διάταξη η εφαρμογή της συγκεκριμένης πρόβλεψης του ν.4314/2014 να εκκινήσει από την 1-1-2019.

Με τη δεύτερη προτεινόμενη διάταξη διορθώνεται η εκ παραδρομής παράλειψη της αναφοράς του Ταμείου Συνοχής στον τίτλο της Ειδικής Γραμματείας ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής στον Οργανισμό του Υπουργείου Οικονομίας, προεδρικό διάταγμα 147/2017.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Επειδή ο Υπουργός ήταν εξαιρετικά σύντομος, να μου επιτρέψουν οι δύο συνάδελφοι να δώσω τον λόγο στην κ. Παπανάτσιου, για να παρουσιάσει και τη δική της τροπολογία και να κλείσουμε με τις τροπολογίες και τους Υπουργούς.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω μία ερώτηση.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Και εγώ θα ήθελα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Στον κ. Χαρίτη εννοείτε προφανώς. Θα την κάνετε μετά.

Κυρία Παπανάτσιου, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, και εγώ θα είμαι πάρα πολύ σύντομη.

Η τοποθέτησή μου αφορά την τροπολογία με γενικό αριθμό 1509 και ειδικό 24. Είναι η τροποποίηση του άρθρου 38 του ν.4072/2012. Εκεί προβλεπόταν η ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες μιας στάσης για τη διευκόλυνση των διαδικασιών του εξωτερικού εμπορίου στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Με την τροπολογία που φέρνουμε τώρα προβλέπεται η ανάπτυξη του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για ηλεκτρονικές υπηρεσίες μιας στάσης για τη διευκόλυνση των διαδικασιών του εξωτερικού εμπορίου στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

Θα γίνει μία ενιαία θυρίδα, η οποία θα έχει τη δυνατότητα να έχει και τη διασύνδεση και με τις τελωνειακές υπηρεσίες, μια και θεωρούνται σημαντικές στα πλαίσια του διασυνοριακού εμπορίου, σύμφωνα με την ενωσιακή και διεθνή νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα πάμε με τη σειρά για τις διευκρινιστικές ερωτήσεις που θέλουν να θέσουν οι κύριοι συνάδελφοι.

Τον λόγο έχει ο κ. Δήμας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, το θέμα πληροφοριακό σύστημα έχει καταντήσει λίγο ανέκδοτο. Στην πρώτη τροπολογία δίνετε παράταση ενός έτους, επειδή δεν είναι έτοιμο το πολυδιαφημισμένο πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Ποιος εγγυάται ότι θα είναι έτοιμο την 1^η Ιανουαρίου 2019; Διότι θα έπρεπε να είναι έτοιμο εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Η δεύτερη τροπολογία πάλι έχει να κάνει με το πληροφοριακό σύστημα. Δεν αναφέρεται στην τροπολογία πότε θα είναι έτοιμο το πληροφοριακό σύστημα. Θα ήθελα να ξέρω πότε υπολογίζετε να είναι έτοιμο. Βέβαια, αν λάβουμε υπ' όψιν και τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος για το πρόγραμμα «Εξοικονόμηση Κατ' Οίκον II», το οποίο το ακούμε συνεχώς και το οποίο κατέρρευσε χθες, αντιλαμβάνεστε ότι έχουμε παταγώδεις αποτυχίες, όχι μόνο στις προβλέψεις για το πότε θα λειτουργήσουν τα πληροφοριακά συστήματα, αλλά ακόμη και όταν είναι να λειτουργήσουν, καταρρέουν.

Άρα θα ήθελα απαντήσεις για τα δύο πληροφοριακά συστήματα στις δύο τροπολογίες. Πρώτον, πότε θα είναι έτοιμο το πληροφοριακό σύστημα για την Ενιαία Θυρίδα, διότι στην τροπολογία δεν φαίνεται. Στην πρώτη τροπολογία, ποιος εγγυά-

ται ότι την 1^η Ιανουαρίου 2019 θα είναι έτοιμο το πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, όταν αυτό θα έπρεπε να λειτουργούσε εδώ και πάρα πολλά χρόνια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, θα απαντήσετε «πακέτο». Σημειώστε ότι θα ακούσετε και θα απαντήσετε στο τέλος.

Κύριε Κωνσταντινίπουλε, έχετε τον λόγο.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πρώτον, για το πληροφοριακό σύστημα -δεν ήσασταν εδώ όταν μίλησα πριν- έκανα την εξής ερώτηση: Αυτό το πληροφοριακό σύστημα είχε χρεωθεί και είχε γίνει η ανάδειξη του διαγωνισμού από το ΕΣΠΑ 2007 - 2013, είχε τελειώσει το 2016 -αν δεν κάνω λάθος- κι έπρεπε να είναι έτοιμο από το 2017. Άρα υπάρχει ένα θέμα: Αυτοί οι άνθρωποι, που πήραν τα λεφτά για να φτιάξουν το πληροφοριακό σύστημα, τι έγινε; Το έφτιαξαν; Γιατί δεν το έφτιαξαν; Υπάρχει ένα θέμα προς την εταιρεία. Η εταιρεία δεν έγινε επί των ημερών σας, ήταν νωρίτερα. Η εταιρεία, όμως, παραδίδει. Το παρέδωσε; Γιατί δεν το παρέδωσε; Γιατί δεν λειτουργεί αυτό το σύστημα;

Δεύτερον, θέλω να σας ρωτήσω, κύριε Υπουργέ: Κάνετε νέα Ειδική Γραμματεία;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Όχι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Μισό λεπτό, λέτε: «Στην Ειδική Γραμματεία υφίσταται θέση που υπάγεται ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας...». Τι είναι ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας; Δεν το καταλαβαίνουμε. Κι εσείς αυτό θα καταλαβαίνατε. Λέτε: «Ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας είναι επικεφαλής της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Τομεακών...». Άρα είναι νέα θέση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία. Θα απαντήσει ο Υπουργός.

Κύριε Αμυρά, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, εγώ θέλω να ρωτήσω δύο πράγματα για την τροπολογία αυτή. Πρώτα απ' όλα, να πούμε ότι είναι η τρίτη παράταση για να λειτουργήσει το πληροφοριακό σύστημα. Ο ν.4314/2016 έλεγε ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2017 θα ήταν σε λειτουργία. Μετά δόθηκε μια νέα παράταση για την 1^η Ιανουαρίου 2018. Δεν ήταν έτοιμο. Τώρα, είναι η τρίτη παράταση για την 1^η Ιανουαρίου 2019.

Εγώ θέλω να ρωτήσω το εξής: Επηρεάζεται η πρόοδος του Προγράμματος Επενδύσεων από την έλλειψη αυτού του πληροφοριακού συστήματος; Επίσης, η πληρωμή των δικαιούχων καυστορεϊ απουσία αυτής της πλατφόρμας; Η αλήθεια είναι ότι ως Κυβέρνηση με τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες δεν τα πάτε πολύ καλά. Όντως, έπρεπε το «Εξοικονόμηση Κατ' Οίκον» από την πρώτη ημέρα. Σε λίγες μέρες θα πέσει και το TAXISnet. Έχει γίνει πια χριστουγεννιάτικο έθιμο, όταν ανοίγει το σύστημα για να υποβάλλουμε φορολογικές δηλώσεις, το σύστημα να πέφτει.

Η ομάδα εργασίας που έχει συγκροτηθεί για την ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος Επενδύσεων είναι ομάδα εργασίας του Υπουργείου και περιμένετε κάποια στοιχεία τεχνικά -ή άλλα- ή είναι ιδιωτική εταιρεία, η οποία για κάποιους λόγους, που θα θέλαμε να μας εξηγήσετε, δεν έχει ολοκληρώσει αυτήν την εργασία;

Αυτά ήθελα να πω.

Θα ψηφίσουμε την τροπολογία της κ. Παπανάτσιου. Είναι θετική. Είναι καλό που η Ενιαία Θυρίδα πηγαίνει στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα τα αναφέρετε στην τοποθέτησή σας για την τροπολογία της κ. Παπανάτσιου. Τώρα κάνουμε ερωτήσεις.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να απαντήσετε στους τρεις συναδέλφους.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, να πω ότι δεν αντιλαμβάνομαι γιατί δημιουργείται -θέλω να πιστεύω άθελά σας- μία σύγχυση σε σχέση με διαφο-

ρετικά πληροφοριακά συστήματα.

Εδώ μιλάμε και η συγκεκριμένη τροπολογία αναφέρεται στο ΥΠΔΕ και μόνο. Δεν αναφέρεται σε κάποιο άλλο πληροφοριακό σύστημα. Τώρα μπλέξατε το «ΕΣ Οικονομώ». Είναι άλλες οι διαδικασίες, είναι άλλα τα συστήματα, δεν έχουν καμμία σχέση με αυτό το οποίο συζητάμε με τη συγκεκριμένη τροπολογία. Κι αυτό είναι ένα σύστημα πράγματι πολύ σημαντικό, ένα σύστημα το οποίο υλοποιήθηκε το τελευταίο διάστημα. Ενεργοποιείται και βρίσκεται σε φάση αυτή τη στιγμή παραγωγικής λειτουργίας, έτσι ώστε να είναι πλήρως έτοιμο να υποδεχτεί και τις προβλέψεις αυτής της ρύθμισης, δηλαδή της μίας και μοναδικής ΣΑΕ για όλο το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και γι' αυτό ζητάμε αυτή την πρόβλεψη, για να απαντήσω και να συνδέσω και τις ερωτήσεις που έγιναν κάπως μεταξύ τους.

Αντιθέτως, αν δεν προχωρούσαμε σε αυτή την πρόβλεψη, σε αυτή την παράταση, αν θέλετε –κι αυτό είναι κάτι το οποίο έρχεται και από το αίτημα και από φορείς από τις περιφέρειες, οι οποίοι γράφουν πολλά έργα στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων- θα δημιουργείτο πολύ μεγάλο πρόβλημα και πολύ μεγάλη σύγχυση στη λειτουργία του συστήματος, ακριβώς γιατί η πρόβλεψη του ν.4314 δεν λάμβανε υπ' όψιν ένα σύστημα το οποίο περιελάμβανε εκατοντάδες ΣΑΕ, ένα πολυδαίδαλο σύστημα το οποίο για να τακτοποιηθεί και να ενιαιοποιηθεί, όπως προβλέπει ο νόμος του 2014, απαιτεί μια μακρά διαδικασία.

Να απαντήσω και στην τελευταία ερώτηση του κ. Αμυρά σε σχέση με την ομάδα εργασίας. Πράγματι είναι μια ομάδα εργασίας, την οποία συστήσαμε ακριβώς για να μπορέσουμε να βάλουμε μια τάξη σε αυτό το πολυδαίδαλο σύστημα, η οποία πέρα από τα στελέχη του Υπουργείου μας, της αρμόδιας Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, λαμβάνει και τεχνική βοήθεια από την Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της SRSS. Είναι ένα σύνθετο ζήτημα, το οποίο αντιμετωπίζουμε.

Το ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων επενδύσεων, το πληροφοριακό σύστημα, βρίσκεται σε καθεστώς λειτουργίας σήμερα που μιλάμε. Αλλά, βεβαίως, για να είμαστε απολύτως ασφαλείς και να μην δημιουργηθούν προβλήματα με την υλοποίηση εκατοντάδων έργων, σας λέω ότι το αντίθετο θα συνέβαινε αν προχωρούσαμε στη συγκεκριμένη τροποποίηση. Ζητάμε αυτή την παράταση.

Τώρα, σε σχέση με το ερώτημα του κ. Κωνσταντινίδη, είναι μια ερώτηση την οποία ομολογώ ότι δεν την κατάλαβα πολύ καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Είναι για τον ειδικό τομεακό γραμματέα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Νομίζω ότι η τροπολογία είναι απολύτως σαφής. Υφίσταται θέση. Δεν υπάρχει καμμία δημιουργία νέας θέσης. Υπάρχει Ειδική Γραμματεία Τομεακών Προγραμματικών ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής. ΕΤΠΑ σημαίνει Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το λέω για όσους δεν το γνωρίζουν.

Εκ παραδρομής στο οργανόγραμμα του Υπουργείου είχε εξαιρεθεί το «ΤΣ», δύο γράμματα, το «Ταμείο Συνοχής», από τον τίτλο του αρμόδιου ειδικού γραμματέα. Δεν είναι ξεχωριστός ειδικός γραμματέας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Διευκρινίστηκε. Χρειάζονταν η διευκρίνιση, όμως.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Για την εταιρεία δεν απαντήσατε, γιατί δεν τελείωσε...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Ναι. Το σύστημα, όπως σας είπα, βρίσκεται σε λειτουργία. Όπως γνωρίζετε και αυτή τη στιγμή που μιλάμε μπαίνουν έργα μέσα στο σύστημα. Εμείς αυτή τη στιγμή είμαστε σε συνεχή επικοινωνία με την εταιρεία, γιατί όπως γνωρίζετε, ένα τέτοιο σύστημα, τόσο μεγάλο και σύνθετο, απαιτεί και διορθώσεις, απαιτεί και βελτιώσεις. Το επόμενο διάστημα θα γίνουν κι αυτές οι βελτιώσεις για να είμαστε πλήρως έτοιμοι για το νέο σύστημα της μίας ΣΑΕ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνε-

δρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, δεκαοκτώ μαθητρίες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 18^ο Δημοτικό Σχολείο Λαμίας.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο κ. Ιωάννης Σαρίδης, ειδικός αγορητής από την Ένωση Κεντρώων.

Ορίστε, κύριε Σαρίδη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει μεγάλο βάθος η ελληνική γλώσσα. Τα τελευταία χρόνια οι Έλληνες μάθαμε πολλές καινούργιες λέξεις. Αναγκαστήκαμε και τις μάθαμε τις λέξεις αυτές. Ποιος Έλληνας χρησιμοποιούσε τη λέξη «μνημόνια» πριν από δέκα χρόνια; Ποιος την καταλάβαινε; Ποιος και ποια θα μπορούσε να προβλέψει τότε τη σημασία που θα αποκοτούσε τελικά αυτή η λέξη για μας σήμερα εδώ στην Ελλάδα.

Μάθαμε, λοιπόν, τη λέξη «μνημόνιο» και τη μάθαμε για τα καλά ως κάτι αναπόφευκτο, ως κάτι αναγκαίο, ως κάτι το απαραίτητο, κάτι το οποίο έπρεπε να κάνουμε οπωσδήποτε, ένας εκβιασμός στον οποίον υποκύψαμε, μια ήττα που τη φάγαμε και δεν την έχουμε χωνέψει ακόμη.

Εκτός, όμως, από τις καινούριες λέξεις, μάθαμε επίσης και κάποιες άλλες, από τις λέξεις που ήδη ξέραμε, να μπορούν να αλλάζουν το νόημά τους, το περιεχόμενό τους με έναν σχεδόν μαγικό τρόπο, ανάλογα πάντα με το ποιος τις χρησιμοποιεί τις λέξεις αυτές.

Έτσι, μετά τη γνωριμία μας με τα μνημόνια, όταν ζητήσαμε να μας πουν το γιατί μας συμβαίνει αυτό που συμβαίνει στη χώρα μας, πληροφορηθήκαμε αρμοδίως και από υπεύθυνα χείλη πως όλα αυτά γίνονται για το καλό μας, για να επιστρέψει η ανάπτυξη στη χώρα. Αυτό μας είπαν. Για να το πετύχουμε αυτό, όπως μας εξήγησαν οι φίλοι, οι εταίροι, οι σύμμαχοί μας, έπρεπε να γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί. «Για να έλθει η ανάπτυξη, θα πρέπει να γίνετε πιο ανταγωνιστικοί». Αυτό μας είπαν. Όλα όσα γίνονται δηλαδή, όλα όσα τραβάμε γίνονται για να γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί, για να γίνει η ελληνική οικονομία πιο ανταγωνιστική, γιατί αν δεν το καταφέρουμε αυτό, μας απείλησαν πως δεν θα δούμε ποτέ την ανάπτυξη στη χώρα μας.

Από τότε, λοιπόν, που εξηγήθηκαν όλες αυτές οι λεπτομέρειες στον ελληνικό λαό και αφού είδαν οι πολίτες τη λέξη «όχι» να χάνει το νόημά της και αυτή, φτάσαμε στο σημείο να ακούμε τις λέξεις «ελεύθερη αγορά», «ανταγωνισμός», «ανάπτυξη» και να μας λούζει κρύος ιδρώτας.

Κάτω απ' αυτές, λοιπόν, τις συνθήκες, καλούμαστε σήμερα να εξηγήσουμε στους πολίτες το περιεχόμενο της ευρωπαϊκής οδηγίας 104, την οποία οφείλουμε να ενσωματώσουμε στο εθνικό μας Δίκαιο στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών μας υποχρεώσεων και, μάλιστα, υπό την απειλή επιβολής προστίμου, καθώς ήδη έχουμε αργήσει υπερβολικά.

Αυτή η ευρωπαϊκή οδηγία, η 104/2014, επιχειρεί να ενισχύσει τη δυνατότητα όσων θεωρούν πως αδικήθηκαν, όσων θεωρούν πως δεν τηρήθηκαν οι κανόνες περί ανταγωνισμού και να προχωρήσουν στο να διεκδικήσουν αποζημιώσεις από εκείνους που παραβίασαν τις αρχές της ελεύθερης αγοράς.

Με λίγα λόγια, δηλαδή, επειδή έχει καταστεί σύνθημα φαινόμενο στην Ευρώπη το να παραβιάζονται οι αρχές του ελεύθερου εμπορίου, του ανεμπόδιστου ανταγωνισμού και να κερδίζονται διαγωνισμοί με δόλιους τρόπους, αναγκάζεται η Ευρώπη να αυστηροποιήσει το ήδη υπάρχον θεσμικό της πλαίσιο.

Αυτή η προσπάθεια αυστηροποίησης και ελέγχου σκοπό έχει να διασφαλίσει τον υγιή ανταγωνισμό, εκείνον που στηρίζεται στις σχέσεις μεταξύ κόστους και ζήτησης, ποιότητας και προσφοράς και όχι στις δημόσιες και κοινωνικές σχέσεις μεταξύ πολιτικών και επιχειρηματιών.

Εδώ ακριβώς είναι που προκύπτει, που γεννιέται ένα άλλο ερώτημα εξίσου σημαντικό: Αρκεί ένας νόμος; Αρκούν οι νόμοι για να προστατεύσουν την επιχειρηματικότητα και να επιβάλλουν συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού;

Η ελληνική εμπειρία, αγαπητοί συνάδελφοι, λέει πως όχι, δεν αρκεί. Δεν αρκούν οι νόμοι σ' αυτήν τη χώρα, γιατί πολλοί απ' αυτούς στις περισσότερες χρονικές στιγμές δεν εφαρμόζονται.

Πόσες φορές το έχουμε ακούσει, πόσες φορές το έχουμε πει πως «στην Ελλάδα νόμους έχουμε, αλλά πολλές φορές δεν τους εφαρμόζουμε»; Πού είδε ο Έλληνας να λειτουργεί ο υγιής ανταγωνισμός στη χώρα του; Πώς λειτούργησαν υπέρ του, πώς προστατεύσαν την τσέπη του όλες αυτές οι διατάξεις, όλα αυτά τα άρθρα των σχετικών νόμων που ρυθμίζουν τα ζητήματα ανταγωνιστικότητας; Πότε ένοιωσε ο Έλληνας κερδισμένος, επειδή τηρήθηκαν οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς;

Δυστυχώς, αγαπητοί συνάδελφοι, οι Έλληνες δεν ξέρουν πώς είναι να λειτουργεί ο υγιής ανταγωνισμός, ούτε κατ' όψιν ούτε κατ' ακοήν. Δεν το έχουμε δει αυτό στην Ελλάδα και δεν το ξέρουμε. Αντιθέτως, έχουμε δει δεκάδες αντίθετα και αρνητικά παραδείγματα, από το ποιος θα πάρει το πρωτάθλημα, μέχρι το ποιο φάρμακο θα σου γράψει ο γιατρός, από το πόσα τηλεοπτικά κανάλια λειτουργούν μέχρι το ποιος θα ασφαλτοστρώσει τους δρόμους, από το ποιος αγοράζει λιμάνια, αεροδρόμια, τις θάλασσές μας και ό,τι έχουμε βγάλει στο σφυρί, μέχρι το πότε θα φτιαχτεί το μετρό στην πόλη μου, τη Θεσσαλονίκη.

Σε όλα αυτά τα θέματα και σε δεκάδες άλλα, οι Έλληνες, αγαπητοί συνάδελφοι, ξέρουν ήδη την απάντηση. Και είναι η ίδια, πιστέψτε με: Ο ισχυρότερος και ο πιο δικτυωμένος. Αυτή είναι η απάντηση! Δεν υπήρξε ποτέ υγιής ανταγωνισμός σε αυτή τη χώρα και σε κανένα απολύτως επίπεδο.

Λυπάμαι πολύ, αλλά και αυτή η ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας στο εθνικό μας δίκαιο γίνεται με τον δικό μας, τον ιδιαίτερο, τον εθνικό μας τρόπο. Πήραμε αυτά που μας πρότειναν οι Ευρωπαίοι και τα προσαρμόσαμε στην ελληνική πραγματικότητα, εκείνη που –επαναλαμβανώ– δεν γνωρίζει τι σημαίνει υγιής ανταγωνισμός, δεν έχει γευτεί ποτέ τα καλά του.

Τα αποτελέσματα της προσαρμογής αυτής είναι εξόφθαλμα και προκαλούν προβληματισμό, καθώς αποδυναμώνουν, αγαπητοί συνάδελφοι, την ισχύ του νόμου αυτού.

Για παράδειγμα, στο άρθρο 3 γίνεται λόγος για τη δυνατότητα κάθε φυσικού και νομικού προσώπου να διεκδικεί αποζημιώσεις. Και θα πίστευε κανείς πως τους έχουμε καλύψει όλους και όλες, αλλά αυτό δεν ισχύει γιατί ξεχάσαμε τις ενώσεις καταναλωτών. Δεν θεωρήθηκε σκόπιμο ή αναγκαίο να προβλεφθεί με μία ειδική διάταξη η δυνατότητα άσκησης συλλογικής αγωγής από τις ενώσεις καταναλωτών;

Τι να υποθέσουμε; Ότι στην πράξη θα είναι τόσα τα εμπόδια για τους απλούς πολίτες, που τελικά δεν θα τους προστατεύσει ούτε αυτός ο νόμος;

Πιο κάτω, στο άρθρο 5, μοιάζει σαν να ξεχάσαμε και να αφήσαμε ένα παράθυρο ανοιχτό, ορθάνοιχτο θα έλεγα εγώ από την δική μου πλευρά. Τι προβλέπουμε για την περίπτωση που κάποιος διάδικος ισχυρισθεί πως απώλεσε κατά λάθος στοιχεία; Προβλέπουμε την επιβολή προστίμων.

Και τι πρόστιμα είναι αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι; Είναι πρόστιμα, των οποίων το ύψος τα καθιστά ανούσια και ασήμαντα για το μέγεθος των εταιρειών, τη συμπεριφορά των οποίων ευελπιστούμε πως θα ελέγξουμε και θα συνετίσουμε με την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας με αριθμό 104.

Στην οδηγία προβλέπεται πως οι κυρώσεις που θα μπορούν να επιβληθούν από τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Πού είναι αυτό στη δική μας εκδοχή; Πού είναι αυτό στην ελληνική πραγματικότητα; Πουθενά δεν είναι! Δεν την ακολουθήσαμε σε αυτό το σημείο την οδηγία. Δεν τη λάβαμε υπ' όψιν μας και αυτό εύλογα γεννά πολλές απορίες.

Επίσης, προκαλεί προβληματισμό η πρόβλεψη της παραγράφου 1 του άρθρου 13 για τη δυνατότητα στελέχωσης του ειδικού τμήματος του Πρωτοδικείου Αθηνών από δικαστές με απλή εμπειρία στο εμπορικό δίκαιο εν γένει, σε περίπτωση που λείπει ο αναγκαίος αριθμός εξειδικευμένων δικαστών για τη συγκρότηση του τμήματος.

Η συγκεκριμένη αναφορά κατά την άποψη της Ένωσης Κεντρικών δεν διασφαλίζει την ποιότητα των δικαστών που θα κληθούν να χειριστούν σημαντικές υποθέσεις σε έναν τόσο ευαίσθητο τομέα. Άλλη μία επιρροή της ελληνικής πραγματικότητας!

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, στο άρθρο 18 έχουμε κλη-

θεί να νομοθετήσουμε, προβλέπεται δηλαδή πως υπάρχει αναδρομική ισχύς στο νομοσχέδιο από τις 27 Δεκεμβρίου 2016, σή-μερα Μάρτιο του 2018.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ**)

Τι να σχολιάσει κανείς, αγαπητοί συνάδελφοι, για όλα αυτά; Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι δύσκολοι οι καιροί. Πραγματικά –για να μην παίζουμε με τις λέξεις– στην Ελλάδα υγιής ανταγωνισμός δεν υπήρξε ποτέ, ούτε και θα υπάρξει όσο συνεχίζουμε να υποχωρούμε απέναντι στην περίφημη ελληνική πραγματικότητα, η οποία στηρίζεται στην αρχή πως το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό, πως οι φελλοί επιπλέουν, πως όποιος έχει μπάμπα στην Κορώνη είναι πιο χρήσιμος από τα πτυχία, τις ικανότητες, τις δεξιότητες και πως αν έχεις λεφτά και γνωριμιές, τότε όλα, όλοι και όλες έχουν την τιμή τους και αγοράζονται.

Αυτή είναι η ελληνική πραγματικότητα. Το βλέπουμε στις ειδήσεις κάθε βράδυ, αγαπητοί συνάδελφοι. Οι μικροί και ανίσχυροι πάντα θα βγαίνουν χαμένοι όσο οι νόμοι δεν βάζουν στόχο την προστασία τους αντί τη διαχείριση της κατάστασής τους. Ακόμα και εκείνοι οι συμπολίτες μας που έκαναν το λάθος και πίστεψαν στο ελληνικό δημόσιο αρκετά ώστε να του εμπιστευθούν τις αποταμιεύσεις τους, αγοράζοντας ομόλογα του ελληνικού δημοσίου, πήραν αυτό το πικρό μάθημα.

Σε όλους «κουρεύτηκαν» τα ομόλογα, στις τράπεζες, στις επιχειρήσεις, στα ασφαλιστικά ταμεία. Οι τράπεζες, όμως, ανακεφαλαιοποιήθηκαν από την τσέπη των φορολογουμένων. Και αν λάβουμε υπ' όψιν και τη διάταξη για τον περίφημο αναβαλλόμενο φόρο, τότε ενδεχομένως να τις πεις και κερδισμένες τις τράπεζες. Οι μεγάλες επιχειρήσεις μπόρεσαν και τα έγραψαν στα βιβλία τους ως ζημιές και έτσι και αυτές από την πλευρά τους δεν πλήρωσαν φόρο. Τα ασφαλιστικά ταμεία εντάχθηκαν στον προϋπολογισμό, επιχορηγήθηκαν, επιδοτήθηκαν από το ελληνικό κράτος. Όλοι με κάποιον τρόπο βρήκαν κάπου να στηριχθούν, όλοι οι μεγάλοι φυσικά, γιατί οι μικροομολογιούχοι δεν βρήκαν ποτέ το δικό τους. Ακόμα το ψάχνουν, ακόμα το διεκδικούν.

Οι άνθρωποι για τους οποίους ομιλώ –και με τους οποίους θα κλείσω και την τοποθέτησή μου– ήξεραν τις δυσκολίες που περνούσε η χώρα και έκαναν υπομονή. Αγνοούσαν, όμως, την ελληνική πραγματικότητα.

Όλες οι κυβερνήσεις από το 2012 μέχρι σήμερα υποσχέθηκαν σε αυτούς τους ανθρώπους πως θα βρουν λύση στο πρόβλημά τους και θα αποκαταστήσουν τις αποταμιεύσεις τους, κρύβοντας, όμως, από αυτούς την πραγματικότητα. Ειδικά η σημερινή Κυβέρνηση, όταν ήταν στην Αντιπολίτευση, είχε καταθέσει και μία τροπολογία για αυτούς τους ανθρώπους, την οποία μετά μάλλον την έθαψαν κάπου πολύ βαθιά.

Στην ελληνική πραγματικότητα, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουν υποστεί αυτοί οι άνθρωποι τον απόλυτο εμπαιγμό από όλες τις κυβερνήσεις, που χρησιμοποίησαν τον πόνο τους απλά και μόνο για ψηφοθηρικούς λόγους.

Εν κατακλείδι, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο προσαρμόζεται στην ελληνική πραγματικότητα. Αυτή την ελληνική πραγματικότητα η Ένωση Κεντρικών δεν τη θέλει και δίνει αγώνα για να την αλλάξει από τότε που μπήκε μέσα στην Ελληνική Βουλή. Δεν θα συμβιβαστούμε και δεν θα χαριστούμε. Θα ψηφίσουμε «παρών» για να τιμήσουμε το ένα βήμα προς τα εμπρός που πάει να κάνει, γιατί κατά τα άλλα οι προθέσεις στην ελληνική πραγματικότητα παραμένουν οι ίδιες.

Όσον αφορά τις τροπολογίες, η τροπολογία 1502 του αγαπητού Υπουργού είναι προσαρμοσμένη στην ελληνική πραγματικότητα. Έχει μέσα δύο άρθρα. Το ένα μιλάει για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές στον ΕΟΠΥΥ και το άλλο αφορά το οργανόγραμμα του Υπουργείου.

Γιατί μας το κάνετε αυτό; Γιατί βάζετε δύο διαφορετικά θέματα, αγαπητέ Υπουργέ, στην ίδια τροπολογία; Γιατί δεν μας δίνετε το δικαίωμα να τοποθετηθούμε με ένα «ναι»; Γιατί μας οδηγείτε και στην τροπολογία στο «παρών», όπως μας οδηγεί και στο νομοσχέδιο ο Υπουργός;

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε πολύ. Με την ευκαιρία τού ότι προεδρεύω, θα ήθελα να συγχαρώ τον

κ. Δραγασάκη και να του ευχηθώ καλή επιτυχία στα καθήκοντά του.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Πετρόπουλος για δύο νομοθετικές βελτιώσεις.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι δύο παραλείψεις κατά τη δακτυλογράφηση, είναι πολύ απλές αυτές οι νομοτεχνικές βελτιώσεις - διορθώσεις.

Η μία αφορά στην περίπτωση δ' της παραγράφου 7 του άρθρου με τίτλο «Χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας για υγειονομική περίθαλψη». Πριν από τη φράση «χωρίς την προϋπόθεση

συμπλήρωσης» προστίθεται η φράση «από 1-3-2018 έως 28-2-2019». Πρόκειται για μία μεταβατική περίοδο. Η φράση «σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο» αντικαθίσταται από τη φράση «βάσει αποκλειστικά της περίπτωσης δ'».

Η δεύτερη νομοτεχνική βελτίωση αφορά στην περίπτωση ζ' της παραγράφου 7 του άρθρου με τίτλο «Χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας για υγειονομική περίθαλψη». Μετά τη φράση «του ν.2458/1997 (Α' 15) προστίθεται η φράση «μέχρι 28-2-2018».

Τα καταθέτω για τα Πρακτικά. Απλά παραβλέφθηκαν αυτά τα σημεία κατά τη δακτυλογράφηση.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός κ. Αναστάσιος Πετρόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

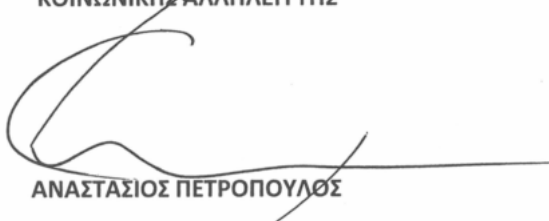
ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Επί της Τροπολογίας 1511/26/14.3.2018

του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1. Στην περ. δ' της παρ. 7 του άρθρου με τίτλο «Χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας για υγειονομική περίθαλψη» πριν από τη φράση «χωρίς την προϋπόθεση της συμπλήρωσης» προστίθεται η φράση «από 1.3.2018 έως 28.2.2019», και η φράση «σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο» αντικαθίσταται από τη φράση «, βάσει αποκλειστικά της περ. δ'».
2. Στην περίπτωση ζ' της παρ. 7 του άρθρου με τίτλο «Χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας για υγειονομική περίθαλψη» μετά τη φράση «του ν. 2458/1997 (Α'15) προστίθεται η φράση «μέχρι 28.2.2019».

Αθήνα 14.3.2018

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Ο ειδικός αγορητής από το Ποτάμι κ. Αμυράς έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κάνω και εγώ ένα σχόλιο για το θέμα των Ελλήνων στρατιωτικών. Θέλω να πω ότι όσο οι δύο Έλληνες στρατιωτικοί παραμένουν σε τουρκική φυλακή, τόσο ο χρόνος της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ μετράει αντίστροφα. Είναι ένα εξαιρετικά ευαίσθητο και δύσκολο ζήτημα και δεν βλέπουμε από την ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας την αντίστοιχη προσέγγιση και σοβαρότητα.

Είναι αδιανόητο η ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας να δίσταται ως προς την προσέγγιση του ζητήματος. Άλλα λέει ο κ. Καμμένος, άλλα λέει ο κ. Κουβέλης. Αυτό δεν θα είχε καμία σημασία αν ήταν σε ένα άλλο Υπουργείο, αλλά σε ένα ευαίσθητο Υπουργείο όπως αυτό, δεν νομίζω ότι αυτό βοηθά στο να αρθούν τα εμπόδια για την άμεση απελευθέρωση των Ελλήνων στρατιωτικών από τους Τούρκους.

Με την ευκαιρία, θέλω να ρωτήσω το εξής: Τον Φεβρουάριο του 2016 η Κυβέρνηση είχε δώσει την άδεια στα νατοϊκά πλοία να βρίσκονται στη θάλασσα του Αιγαίου για να βλέπουν αν τηρείται η συμφωνία μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας για το προσφυγικό. Σας θυμίζω ότι εκεί υπήρχε μία γαλλική φρεγάτα, μία φρεγάτα από τον Καναδά, μία τουρκική φρεγάτα και τότε αναμενόταν άλλες δύο, μία ιταλική και μία γαλλική και βεβαίως και η ελληνική φρεγάτα.

Θέλω να ρωτήσω, λοιπόν: Έχουμε έναν απολογισμό της παρουσίας των νατοϊκών πλοίων στο Αιγαίο; Είμαστε δύο χρόνια μετά. Τι απολογισμό έχουμε; Βοήθησαν; Δεν βοήθησαν; Τα λέω αυτά γιατί δυστυχώς από το ΝΑΤΟ ο κ. Καμμένος «έφαγε σκληρή πόρτα» προχθές, όταν ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ κ. Γενς Στόλντενμπεργκ τού είπε για το θέμα των Ελλήνων στρατιωτικών: «Αυτό είναι δικό σας πρόβλημα με την Τουρκία, βρείτε τα μόνοι σας». Μάλιστα, στη συνέχεια εξήρε τον ρόλο της Τουρκίας για τη νατοϊκή συμμαχία. Άρα, τα πράγματα είναι πολύ σοβαρά και περιρριχνόμαστε από την Κυβέρνηση πιο υπεύθυνα βήματα.

Έρχομαι στο ζήτημα της οδηγίας που ενσωματώνουμε σήμερα στο εθνικό δίκαιο. Κάλιο αργά παρά ποτέ. Βλέπουμε έναν αργό ρυθμό. Ενώ θα έπρεπε μέχρι τον Δεκέμβριο του 2016 να είχε ενσωματωθεί, είμαστε δύο χρόνια μετά και σήμερα εισάγουμε αυτήν τη σημαντική οδηγία για την προστασία των θυμάτων, των επιχειρήσεων και των καταναλωτών από αθέμιτες πρακτικές καρτέλ μέσω αγωγών αποζημίωσης.

Μένει να δούμε στην ουσία την εφαρμογή της οδηγίας τόσο από τους παράγοντες της αγοράς, στην πράξη δηλαδή, αλλά και από τα εθνικά δικαστήρια που θα τις εφαρμόσουν. Η αγορά πρέπει να μην λειτουργεί ελεύθερα, αλλά με ρυθμιστικούς κανόνες, σαφείς νομικούς κανόνες και άλλους που πρέπει να ισχύουν έναντι όλων. Θα πρέπει, βεβαίως, να ενισχύεται το έργο και ο ρόλος των ανεξάρτητων αρχών και επιτροπών.

Πρέπει, βεβαίως, να προσθέσουμε και τη δημιουργία ενός δικαίου φορολογικού περιβάλλοντος, όπου όλοι θα πληρώνουν ανάλογα με το εισόδημά τους και με μεγάλο περιορισμό στη δυνατότητα της φοροδιαφυγής. Άρα, καλώς ενσωματώνουμε σήμερα την οδηγία 104 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει όμως να ενισχύσουμε και τις ανεξάρτητες αρχές και ιδιαίτερα την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει κάνει εξαιρετική δουλειά όλα αυτά τα χρόνια, παρά τις δυσκολίες και τα εμπόδια που έβρισκε συνεχώς στον δρόμο της. Πρώτα απ' όλα πρέπει να θυμηθούμε ότι η επιτροπή συνεστήθη το 1995 με τον ν.2296. Απέκτησε τη μορφή της ανεξάρτητης αρχής τότε, με αυτόν τον νόμο. Χρειάστηκε να περάσουν πέντε χρόνια για να αποκτήσει την οικονομική της αυτοτέλεια και άλλα τρία χρόνια για να διευρυνθούν οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες της επιτροπής για να περιλαμβάνουν και την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2005 με τον ν.3373 απέκτησε διακεκριμένη νομική προσωπικότητα και δυνατότητα να προχωρά σε δίκες.

Θέλω να πω, δηλαδή, ότι χρειάστηκαν δέκα ολόκληρα χρόνια

από τη σύσταση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως ανεξάρτητης αρχής, προκειμένου να αποκτήσει όλες τις αρμοδιότητες που την καθιστούν λειτουργική.

Τώρα το έργο της είναι δύσκολο. Τα βάζει με τα καρτέλ, ψάχνει εταιρείες, συνήθως οι καταγγελίες είναι ατεκμηρίωτες, πρέπει να ψάξει την υπόθεση σε βάθος από την αρχή, αλλά υπάρχουν εμπόδια στο έργο της και αυτά καλό είναι να τα αναλογιστεί η Κυβέρνηση και να βρούμε τρόπο να τα άρουμε.

Υπέρμετρος αριθμός υποθέσεων, αλλά με υποστελέχωση η επιτροπή, δεδομένου ότι δεν αναπληρώνονται τα μέλη που αποχωρούν. Υπάρχει ένα δύσκαμπτο νομικό και δικονομικό πλαίσιο, χρονοβόρες διαδικασίες στην εκκαθάριση των υποθέσεων, ελάχιστα πόροι της επιτροπής για να κάνει ειδικές έρευνες σε βάθος και μάλιστα πολυετείς.

Η πρότασή μου, κύριε Αντιπρόεδρε -και επί τη ευκαιρία, καλή αρχή στα καθήκοντά σας- είναι οι υποθέσεις της Αρχής να εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες κατά προτεραιότητα. Αυτό και μόνο θα δώσει μια χρονική ανάσα στην επιτροπή, έτσι ώστε να προλαβαίνει, από τη στιγμή που κάνει την έρευνά της, τη συνέχιση ή μη καρτέλ και αθέμιτων πρακτικών στην ελληνική αγορά.

Αν σκεφθούμε, επίσης, ότι οι υποθέσεις που στέλνει στη δικαιοσύνη αργούν, παίρνουν χρόνια, τότε αντιλαμβάνεσθε ότι σε έναν βαθμό και κατά έναν τρόπο -και είμαστε υπαίτιοι όλοι- απαφαιζόμαστε στην ουσία την παρανομία έναντι της δράσης που πρέπει να έχει η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Εδώ έρχομαι, λοιπόν, να σας πω ένα πρακτικό αποτέλεσμα και να δούμε πώς αυτή η οδηγία θα μας οδηγήσει στο να αντιμετωπίζουμε καλύτερα υποθέσεις σαν και αυτή, δηλαδή το «Dieselgate» της «VOLKSWAGEN». Είναι παγκόσμιο σκάνδαλο.

Ήταν, βεβαίως, απορίας άξια η δήλωση -γραπτή, μάλιστα- του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, του κ. Παπαδεράκη, σε μια απάντηση ερώτησης των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ για το τι θα κάνει η Κυβέρνηση με το σκάνδαλο της «VOLKSWAGEN», ο οποίος είχε πει ότι δεν προκύπτει ασφαλής πεποίθηση για παραπλάνηση σε σχέση με χαρακτηριστικά και προδιαγραφές. Θα πρέπει να είναι ο μόνος στον πλανήτη που δεν κατάλαβε ότι η «VOLKSWAGEN» χρησιμοποιούσε λογισμικό για να αλλάξει τους μετρητές στην εκπομπή ρύπων από ντίζελ. Δεν ξέρω γιατί δεν γνωρίζει ότι στην Αμερική ήδη οι αμερικανικές ανεξάρτητες αρχές και οι τοπικές κυβερνήσεις σε διάφορες πολιτείες έκαναν αγωγή σε βάρος της «VOLKSWAGEN» και έχουν αποζημιωθεί με εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια. Εδώ στην Ελλάδα θέλω να ρωτήσω τον κ. Δραγασάκη τι γίνεται με αυτό το σκάνδαλο, τι έχουμε διεκδικήσει ως χώρα.

Θα σας πω την υπόθεση όσον αφορά στο δικαστικό της σκέλος και αυτό ήταν από απάντηση του Αναπληρωτή Υπουργού Δικαιοσύνης, του κ. Παπαγγελόπουλου, στις 29 Μαΐου του 2017 σε αντίστοιχη ερώτηση. Στις 6-10-2015 σχηματίστηκε μια δικογραφία κατά παντός υπευθύνου. Δύο μέρες μετά η δικογραφία διαβιβάστηκε στον 13^ο πταισματοδίκη για διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, έναν μήνα μετά χρεώθηκε σε εισαγγελέα για περαιτέρω επεξεργασία, έξι μήνες μετά κατατέθηκε αίτημα δικαστικής συνδρομής στη Γερμανία, που ακόμα να εκτελεστεί.

Ρωτάω, λοιπόν, εγώ: Γιατί δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις στη «VOLKSWAGEN»; Ρωτάω επίσης: Απάντησε το ελληνικό Υπουργείο Οικονομικών στην επιστολή συγγνώμης που είχε αποστείλει σ' όλους τους Υπουργούς Οικονομικών ο CO της «VOLKSWAGEN», λέγοντας «είμαι ανοικτός με καθεμία από τις δικές σας κυβερνήσεις να συζητήσουμε τον τρόπο αποζημίωσης των καταναλωτών και όχι μόνο»;

Άρα, θέλω να μας πείτε ποια είναι η πρόοδος αυτής της υπόθεσης, ποια η τύχη του αιτήματος δικαστικής συνδρομής στη Γερμανία και για ποιον λόγο- ενώ όλες οι χώρες σπεύδουν να κυνηγήσουν εκείνους που με βία και ύπουλο τρόπο, θα έλεγα, παραβιάζουν τις συνθήκες της ομαλής λειτουργίας της αγοράς σε βάρος του καταναλωτή, σε βάρος του περιβάλλοντος στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε βάρος, εν πάση περιπτώσει, της οικονομίας, της κάθε τοπικής οικονομίας- εμείς είμαστε μονίμως ουραγοί στο να ψάχνουμε και να ζητούμε αυτά που ως ελληνικό δημόσιο δικαιούμαστε και οφειλουμε να διεκδικούμε.

Ο κατάλογος είναι μεγάλος. Περιμένω απαντήσεις. Εμείς θα υπερψηφίσουμε, εν πάση περιπτώσει, την οδηγία που με καθυστέρηση, δυστυχώς, ήρθε. Για τις τροπολογίες τοποθετήθηκαν.

Περιμένω πραγματικά να μου πείτε, αγαπητέ κύριε Δραγασάκη, με ποιον τρόπο πρακτικά θα αντιμετωπίσει νέα σκάνδαλα τύπου «DIESELGATE» αυτή η οδηγία και η ενσωμάτωσή της στο εθνικό δίκαιο. Ποια είναι επιτέλους τα εργαλεία της ελληνικής διοίκησης εναντίον αυτών των μεγάλων μονοπωλίων;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Αμυρά.

Τον λόγο έχει ο κ. Μιχελογιαννάκης από τον ΣΥΡΙΖΑ για επτά λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Οι ζημιές που υφίστανται οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις, όταν συμβαίνει παραβίαση του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γνωρίζουμε όλοι ότι είναι πολύ μεγάλες. Γι' αυτό, η ευρωπαϊκή ενότητα θέσπισε ένα ενιαίο αστικό σύστημα. Απαιτείται κάθε κράτος-μέλος να θεσπίσει δικαστικούς κανόνες. Είναι αναγκαστικό δίκαιο. Έτσι, κάθε πρόσωπο που αντιμετωπίζει ζημία λόγω παράβασης του ανταγωνισμού από επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων μπορεί να διεκδικήσει αποζημίωση.

Θεσπίζονται κανόνες για την κοινοποίηση αποδεικτικών στοιχείων που βρίσκονται είτε στην κατοχή διαδίκων ή τρίτων προσώπων ή, τέλος, στον φάκελο εθνικής αρχής ανταγωνισμού. Θεσπίζονται ακόμα περιορισμοί στη χρήση και ανταλλαγή εγγράφων, καθώς και κυρώσεις που δύνανται να επιβάλει το δικαστήριο. Καθορίζονται η ζημία, η περίοδος παραγραφής, οι συναινετικές διευθετήσεις για μεταγενέστερες αγωγές αποζημίωσης. Καθορίζεται, επίσης, η ισχύς των αποφάσεων των εθνικών Αρχών Ανταγωνισμού.

Οι εμπιστευτικές πληροφορίες προστατεύονται και υπάρχει πλήρης εφαρμογή του δικηγोरικού απορρήτου. Μπορούν να διεκδικούν αποζημιώσεις όχι μόνο για την πρόκληση ζημίας, αλλά και για διαφυγόντα κέρδη. Υπάρχει –και το βλέπουμε– μια ειδική προνοιακή πρόβλεψη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και σ' αυτές με καθεστώς επιείκειας, καθ' όλη αυτή ευθύνεται μόνο έναντι των δικών της άμεσων ή έμμεσων αγοραστών, εφόσον το μερίδιο αγοράς που κατέχει στη σχετική με την παράβαση αγορά είναι κατώτερο του 5% και δεν φέρει ολόκληρη την ευθύνη.

Με το άρθρο 8 θεσπίζεται η παραγραφή των αξιώσεων κατά του παραβάτη για τις ζημιές λόγω παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού, την οποία ορίζει στα πέντε έτη.

Με το άρθρο 10 ρυθμίζεται η περίπτωση όπου περισσότερες από μία επιχειρήσεις υπέπεσαν από κοινού σε παράβαση.

Τα άρθρα 4 και 14 βοηθούν στην αποζημίωση μέσω συλλογής αναγκών αποδεικτικών στοιχείων ποσοτικοποίησης της ζημίας.

Στα άρθρα 13 και 14 εισάγεται μαχητό τεκμήριο υπέρ της μετακλίσης.

Στο άρθρο 15 έχουμε περιπτώσεις συναινετικής επίλυσης διαφορών.

Πετυχαίνουμε, λοιπόν, την ενθάρρυνση και διευκόλυνση της άσκησης αγωγών αποζημίωσης για παράβαση της αντιμονοπωλιακής, εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, καθώς και εναρμόνιση των εθνικών δικαίων συστημάτων σε τέτοιου είδους αγωγές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Μιχελογιαννάκη.

Προχωρούμε στον επόμενο ομιλητή από τον ΣΥΡΙΖΑ, τον κ. Παπαηλιού και μετά θα ακολουθήσει ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης κ. Δραγασάκης.

Ορίστε, κύριε Παπαηλιού, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι Βουλευτές, κατ' αρχάς θέλω κι εγώ να συγχαρώ δημόσια τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης και να ευχηθώ καλή επιτυχία στα νέα καθήκοντά του ως Υπουργού Ανάπτυξης και Οικονομίας.

Η δημόσια επιβολή του δικαίου κατά των αθέμιτων, παράνο-

μων περιορισμών, των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού από τις επιμέρους αρχές ανταγωνισμού είναι αναγκαία, αλλά όχι επαρκής προϋπόθεση για την ομαλή, την εύρυθμη λειτουργία της ελεύθερης αγοράς και την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού.

Σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της οδηγίας 2014/104 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου, σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης, βάσει του εθνικού δικαίου, για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού των κρατών-μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με την ενσωμάτωση της παραπάνω οδηγίας στο νομοσχέδιο δεν παραμερίζονται οι διατάξεις αδικοπρακτικής ευθύνης, οι οποίες εντάσσονται στο γενικό πλαίσιο των διατάξεων του Αστικού Κώδικα (άρθρα 914 και επ. Α.Κ.). Ενθαρρύνεται και διευκολύνεται η άσκηση αγωγών αποζημίωσης για παραβίαση της αντιμονοπωλιακής, εθνικής και ενωσιακής, νομοθεσίας, καθώς και η εναρμόνιση των εθνικών δικαίων συστημάτων που αφορούν τέτοιου είδους αγωγές. Έτσι ενισχύεται ο υγιής, ελεύθερος ανταγωνισμός και η εύρυθμη λειτουργία των αγορών στην ελληνική οικονομία, ευθυγραμμίζόμενου του θεσμικού πλαισίου με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και τη διεθνή έννομη τάξη.

Αγωγή αποζημίωσης μπορούν να ασκήσουν τόσο οι άμεσοι, όσο και οι έμμεσοι αγοραστές προϊόντων, δηλαδή τόσο εκείνοι που αγοράζουν απευθείας προϊόντα ή υπηρεσίες από τις παραβάτριες επιχειρήσεις, όσο και εκείνοι που αγοράζουν προϊόντα ή υπηρεσίες από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις επόμενες βαθμίδες της αλυσίδας εφοδιασμού.

Παρέχεται η δυνατότητα σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει υποστεί ζημία λόγω παράβασης του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου περί προστασίας των ελεύθερου ανταγωνισμού από επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, να αξιώνει αποτελεσματικά και να επιτυγχάνει πλήρη αποζημίωση για τη συγκεκριμένη ζημία από την επιχείρηση ή την ένωση επιχειρήσεων.

Με την καταβολή της αποζημίωσης το πρόσωπο που ζημιώθηκε πρέπει να αποκαθίσταται στην κατάσταση στην οποία θα βρισκόταν αν δεν είχε τελεσθεί η παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού. Αυτό περιλαμβάνει δικαίωμα αποζημίωσης για τη θετική ζημία και το διαφυγόν κέρδος, καθώς επίσης και την καταβολή των τόκων. Αυτό ισχύει τόσο για την «μεμονωμένη αγωγή», όσο και για την επιγενόμενη, αποφάσεως αρχής ανταγωνισμού, αγωγή.

Μέσω της υπό κρίση ρύθμισης επιδιώκεται, να αρθούν εμπόδια ως προς την ευδοκίμηση των αγωγών αποζημίωσης για παραβίαση των αντιμονοπωλιακών κανόνων μεταξύ της δημόσιας και ιδιωτικής επιβολής της νομοθεσίας περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση να εξαφανιστούν τα εμπόδια που τυχόν υπάρχουν, ώστε τα θύματα καρτέλ να αποκατασταθούν με την αποζημίωση που θα εξασφαλίσουν μέσω αγωγών αποζημίωσης.

Πάντως το παρόν νομοσχέδιο, που ενσωματώνει την ενωσιακή οδηγία, περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στις αξιώσεις αποζημίωσης, χωρίς να θίγει ενδεχόμενες αξιώσεις παράλειψης της παράβασης και παύσης της προσβολής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ζημία από περιορισμούς του ανταγωνισμού συχνότατα επεκτείνεται σε κάθε παράγοντα της αγοράς, μεταξύ δε άλλων και στους έμμεσους αγοραστές και προμηθευτές, αλλά και στους τελικούς καταναλωτές και δεν περιορίζεται μόνο στους αντισυμβαλλόμενους άμεσους αγοραστές ή προμηθευτές ή τους ανταγωνιστές.

Η θετική ζημία προκαλείται συνήθως μέσω της επιδράσεως της αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς στο επίπεδο των τιμών. Η θετική ζημία συνίσταται στη διαφορά μεταξύ της πράγματι καταβληθείσας τιμής και της υποθετικής τιμής αγοράς, η οποία θα καταβαλλόταν χωρίς τον περιορισμό του ανταγωνισμού ενώ διαφυγόν κέρδος υφίσταται ο ζημιωθείς, εφόσον η τεχνητή αύξηση της τιμής οδήγησε αιτιωδώς σε μείωση της ζητήσεως των προϊόντων του ζημιωθέντος ανταγωνιστή, άμεσου ή έμμεσου αγοραστή.

Επιπλέον, η σύμπραξη ή η κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως μπορεί να επηρεάζει ρυθμιστικά την ποσότητα των παραγομένων

ή διατεθειμένων εμπορευμάτων και αναλογικά το ίδιο ισχύει και για τα διαφυγόντα κέρδη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εξάλλου, στο άρθρο 10 του νομοσχεδίου, που αναφέρεται στην ευθύνη εις ολόκληρον περισσοτέρων επιχειρήσεων, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ευθύνονται μόνο έναντι των άμεσων και έμμεσων αγοραστών τους, εφόσον τα μερίδια (αγοράς) που κατέχουν στη σχετική αγορά είναι κατώτερα του 5% σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή τέλεσης της παράβασης και εφόσον η εφαρμογή των συνήθων κανόνων περί της εις ολόκληρον ευθύνης, θα μπορούσε να προκαλέσει μη αναστρέψιμο κίνδυνο και συνακόλουθα ανεπανόρθωτη ζημιά στην οικονομική βιωσιμότητά τους. Αυτό το ειδικό καθεστώς δεν εφαρμόζεται ωστόσο στις περιπτώσεις που η μικρομεσαία επιχείρηση ενορχήστρωσε την παράβαση, εξανέγκασε άλλες επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στην παράβαση ή έχει διαπιστωμένα υποτροπιάσει, δηλαδή, διαπράξει παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού σε προγενέστερο χρόνο.

Τέλος, η οδηγία περιλαμβάνει δικονομικού χαρακτήρα κανόνες, για το δικαίωμα κοινοποίησης, επίδειξης εγγράφων, μέσω του οποίου διασφαλίζεται η αρχή της αποτελεσματικότητας, για την ισχύ των εθνικών αποφάσεων και των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την απόδειξη, για την παραγραφή, αλλά και για άλλες. Στο πλαίσιο όλων αυτών, επιχειρείται να διευκολυνθούν οι αξιώσεις αποζημίωσης όσων θίγονται από την παράβαση των κανόνων και τη στρέβλωση του ανταγωνισμού.

Το νομοσχέδιο αποτελεί μία, έστω μικρή, ψηφίδα της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε τον κ. Παπαηλιού.

Ο αξιότιμος κύριος Υπουργός έχει τον λόγο για δεκαοκτώ λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ (Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Με γεια και τις τεχνολογίες. Πρέπει να εξοικειωθούμε. Από χρόνια τις περιμέναμε.

Κατ' αρχάς, ήθελα να ευχαριστήσω τον Προεδρεύοντα, αλλά και τον κ. Δήμα και όλους όσοι αναφερθήκατε και μου ευχηθήκατε για τα νέα καθήκοντα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Εκλαμβάνω τις αναφορές αυτές όχι μόνο ως μία ευγενική φιλοφρόνηση, αλλά και ως μία συναντίληψη ότι στη φάση που έχουμε μπει οι επενδύσεις, η απασχόληση, η ανάπτυξη με κοινωνικό πρόσημο αποτελούν την πρώτη -και ελπίζω κοινή- προτεραιότητα για όλους μας. Θα πω και στο τέλος, εάν έχω χρόνο, ορισμένες πρώτες σκέψεις. Θέλω να πω ότι έχουμε περιθώρια σ' αυτόν τον τομέα και να συνεννοηθούμε καλύτερα και να επιταχύνουμε την ανάκαμψη, που ήδη είναι γεγονός.

Επίσης, θέλω να πω ότι εκλαμβάνω τις δικές σας ευχές και ως μία συναντίληψη ότι η ανάπτυξη απαιτεί συναινέσεις, έχει βεβαίως αντιπαραθέσεις και συγκρούσεις καμμία φορά, αλλά απαιτεί και συναινέσεις σε επίπεδο κοινωνίας, αλλά και σε επίπεδο πολιτικών δυνάμεων. Και θέλω να πω ότι το Υπουργείο θα είναι ανοιχτό στους εκπροσώπους των κομμάτων και σε κοινωνικούς φορείς, ακριβώς ούτως ώστε μέσα από διάλογο και όπου χρειάζεται αντιπαράθεση, αλλά γόνιμη, να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε αυτές τις κοινές θέσεις.

Η συζήτηση ανέδειξε πάρα πολλά θέματα και ορισμένα αρκετά γενικά, πέρα από το αντικείμενο του νομοσχεδίου, στα οποία δεν θα ήθελα να αναφερθώ, διότι πρέπει να αξιοποιηθεί η οδός του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, για να τεθούν και να απαντηθούν τα όποια ερωτήματα.

Παραδείγματος χάρι, το θέμα των δύο στρατιωτικών. Θα ήταν ανεύθυνο να μιλάει κάποιος χωρίς πλήρη γνώση των δεδομένων. Ξέρω ότι η Κυβέρνηση με σοβαρότητα το αντιμετωπίζει. Και εσείς οι ίδιοι άλλωστε είδα, αξιοποιώντας μία φραστική διαφοροποίηση, της δώσατε ένα ευρύτερο πολιτικό νόημα, που δεν υπάρχει.

Άρα, θα περιοριστώ στα θέματα του νομοσχεδίου. Όμως, και εδώ ετέθησαν αρκετά θέματα, τα οποία έχουν νομίζω ένα ευρύτερο ενδιαφέρον, μία ευρύτερη σημασία. Θα αρχίσω από αυτά

και μετά θα έλθω στα ειδικότερα θέματα του νομοσχεδίου.

Θα αρχίσω από τη Χρυσή Αυγή, που άκουσα τον εκπρόσωπό της να αναφέρεται σε καρτέλ, σε μονοπώλια, σε διαφθορά και σε διάφορα προβλήματα, για να καταγγείλει στην ουσία όχι εκείνους που ευθύνονται γι' αυτά, αλλά τη δημοκρατία στην πραγματικότητα.

Θέλω να πω ότι τα προβλήματα αυτά δεν αντιμετωπίζονται με τον φασισμό. Όπου επικράτησε ο φασισμός, αυτά τα προβλήματα οξύνθηκαν, τα μονοπώλια γιγαντώθηκαν και το καθεστώς στράφηκε ενάντια στους αδύναμους. Αρχικά στράφηκε σε ορισμένες ειδικές ομάδες, όπως οι Εβραίοι, οι αριστεροί, αλλά τελικά αυτά τα καθεστώτα στράφηκαν εναντίον των φτωχών και των αδυνάτων.

Γι' αυτό εμείς συζητάμε γι' αυτά τα προβλήματα, για να τα λύσουμε μέσω της ενίσχυσης της δημοκρατίας και μέσω της ενίσχυσης του κοινωνικού περιεχομένου της δημοκρατίας. Γι' αυτό και οι διαφορές μας είναι αγεφύρωτες.

Δεύτερον, θα ήθελα να κάνω μία σύντομη αναφορά σ' αυτά που είπε ο εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδας. Διακρίνω μία αντίφαση ανάμεσα στη ρητορική, κύριε συνάδελφε, και την πράξη. Εδώ μας είπατε, αν κατάλαβα καλά, ότι ο καπιταλισμός είναι παντού ο ίδιος, δεν υπάρχουν διαφορές, τα μονοπώλια είναι σύμφυτα, τα καρτέλ είναι σύμφυτα. Ως ένα βαθμό αυτό έχει βάση. Άρα, ποιο είναι το συμπέρασμα; Κατηγορείτε την Κυβέρνηση ότι έχει αυταπάτες και θέλει εξανθρωπισμό, όπως είπατε, του καπιταλισμού;

Εγώ διαβάζω στον «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» ότι εσείς καλείτε τον κόσμο να κάνει διαδηλώσεις για τη διεκδίκηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Αυτό τι είναι; Εξανθρωπισμός; Πείτε το όπως θέλετε. Για εμάς είναι αγώνας για τη βελτίωση των συνθηκών των εργαζομένων, για να υπάρξουν «όπλα» στα χέρια των αδυνάτων να αγωνιστούν.

Και αυτός ο αγώνας γίνεται και από τα κάτω, γίνεται και από το επίπεδο της Κυβέρνησης, γίνεται και στην Ευρώπη από τις δυνάμεις που επίσης κινούνται σε προοδευτική κατεύθυνση και γίνεται σε όλον τον κόσμο.

Άρα, εγώ θα έλεγα, στο πλαίσιο της ρητορικής σας, ας πείτε ότι θέλετε, αλλά στα μεγάλα μέτωπα που έχουμε σήμερα ανοιχτά και που δεν είμαστε μόνοι μας, έχει σημασία έστω και από διαφορετικές αφετηρίες, να υπάρξει μια κοινή στόχευση ακριβώς σε ό,τι αφορά στη βελτίωση των συνθηκών των εργαζομένων, σε ό,τι αφορά στην ενίσχυση της κοινωνίας, σε ό,τι αφορά στον εξοπλισμό των αδυνάτων με «όπλα», για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν την κρίση, αλλά και τις συνέπειές της.

Επίσης, είπατε κάτι για τους αγρότες, ότι η ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας σημαίνει καπιταλιστική ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας. Γιατί δεν έγινε αυτό όλον τον προηγούμενο αιώνα στην Ελλάδα; Διότι η Ελλάδα δεν προσφέρεται, δεν μπορεί στην Ελλάδα να αναπτυχθεί η αγροτική οικονομία με τους όρους -ας πούμε- που αναπτύχθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής με τις μεγάλες καπιταλιστικές επιχειρήσεις ή και σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης. Για εμάς είναι δομικά χαρακτηριστικά της χώρας μας η γεωγραφία της, ο μικρός κλήρος από την άλλη μεριά, η δυνατότητα όμως να παράγουμε ποιοτικά προϊόντα.

Ακριβώς γι' αυτό στην Ελλάδα οι προσπάθειες να επιβληθεί βίαια ένα κλασικό καπιταλιστικό μοντέλο ανάπτυξης της αγροτικής οικονομίας απέτυχε και είχε μόνο αρνητικές συνέπειες.

Η παρούσα Κυβέρνηση προσπαθεί ακριβώς να αναπτύξει την αγροτική οικονομία μέσα από ένα μοντέλο που στηρίζεται στη συνεργατικότητα, στη συλλογικότητα. Οι μικροί κλήροι πρέπει να βρουν τρόπους να συνεργαστούν στα ποιοτικά προϊόντα, όχι στα μαζικά απρόσωπα προϊόντα, αλλά στα ποιοτικά επώνυμα προϊόντα, τα οποία είναι περιζήτητα σε όλον τον κόσμο.

Επομένως, δείτε το και αυτό το θέμα. Δεν είναι άσπρο-μαύρο. Δεν είναι τα πάντα μία ισοπέδωση. Πρέπει να δούμε στον κάθε χώρο τι συνιστά σήμερα την προοδευτική κατεύθυνση και αυτή να προσπαθήσουμε να προωθήσουμε όσο μπορούμε.

Σε ό,τι αφορά τώρα στον εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, έχετε δίκιο, κύριε Δήμα ότι καθυστέρησε να έλθει η ενσωμάτωση αυτής της οδηγίας. Επειδή η Κυβέρνηση έχει συνέχεια, εγώ θέλω

να αναγνωρίσω το πρόβλημα και να αναλάβω την πολιτική ευθύνη. Αλλά είναι υπερβολή το να λέτε ότι εξαιτίας αυτής της καθυστερήσεως τα καρτέλ και τα μονοπώλια οργιάζουν.

Νομίζω πως και άλλοι εδώ αγορητές επισήμαναν ότι η οδηγία αυτή είναι θετική. Και είναι θετικό το ότι ψηφίζεται σχεδόν από όλα τα κόμματα. Δεν πρέπει όμως να τρέφουμε και αυταπάτες ότι μόνο μ' αυτόν τον τρόπο μπορούμε να επιφέρουμε μια δραστική αλλαγή στο πρόβλημα το οποίο συζητάμε.

Έχετε δίκιο ότι απέχουμε ως χώρα από το να έχουμε –όχι μόνο σήμερα, αλλά και παλαιότερα– μια ολοκληρωμένη πολιτική απέναντι στα καρτέλ, στα μονοπώλια, σ' όλες αυτές τις στρεβλώσεις τις βίαιες του ανταγωνισμού. Κι εδώ θα συμφωνήσω με τον εκπρόσωπο της Ένωσης Κεντρώων και με άλλους Βουλευτές, οι οποίοι έθεσαν το ερώτημα, κατά πόσο αυτό το πρόβλημα μπορούμε να το δούμε μόνο με όρους νόμων. Όχι μόνο το αν τηρούνται ή δεν τηρούνται οι νόμοι, αλλά με την έννοια ότι τα φαινόμενα αυτά παράγονται με ειδικό τρόπο μέσα από τη λειτουργία της οικονομίας και εκ των υστέρων ερχόμαστε με νομοθεσίες και άλλα μέτρα να περιορίσουμε τις συνέπειες αυτών των φαινομένων.

Θα ήθελα επίσης να επισημάνω ότι ειδικά σήμερα στη χώρα μας, μιλώντας γι' αυτά, πρέπει να αναγνωρίσουμε και τις αντιφάσεις που έχει ο ανταγωνισμός στην εποχή μας. Από τη μία μεριά, η παγκοσμιοποίηση του ανταγωνισμού σπρώχνει υπέρ μεγάλων συγκεντρώσεων. Για να βγει μια επιχείρηση στην παγκόσμια αγορά πρέπει να έχει δυνάμεις να ανταγωνιστεί. Από την άλλη μεριά, αυτή η συγκεντροποίηση στρεβλώνει τον ανταγωνισμό ή τον μετατρέπει σε ανταγωνισμό μιας, πολλές φορές, εγχώριας επιχείρησης έναντι τεραστίων διαστάσεων πολυεθνικών εταιρειών. Από την άλλη μεριά, με το να πει κάποιος ότι θα εμποδίσει αυτήν την τάση κινδυνεύει να έχει άλλου είδους παρενέργειες.

Πώς τίθεται λοιπόν το θέμα αυτό; Τίθεται με όρους πάλι υποδειγμάτων στρατηγικής επιλογής. Η μία στρατηγική που υποστηρίζουν ορισμένα μοντέλα, όπως το λεγόμενο νεοφιλελεύθερο, υποστηρίζει τη στρατηγική της δημιουργικής –όπως λέει– καταστροφής. Τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι αφήνουμε την αγορά ελεύθερη, αφήνουμε τον ισχυρό να επικρατήσει μέσω της

καταστροφής των μικρότερων ή και των αδυνάτων –διότι πολλές φορές και μεγάλες επιχειρήσεις καταστρέφονται– δημιουργείται χώρος ούτως ώστε οι πιο ισχυρές επιχειρήσεις και οι πιο ικανές –υποτίθεται– να καταλάβουν αυτόν τον χώρο.

Εάν ακολουθήσουμε αυτόν τον δρόμο στη χώρα μας, θα έχουμε πλήρη καταστροφή. Είναι αμφίβολο εάν σε κάποιους ελάχιστους κλάδους μπορεί να επιβιώσουν κάποιες επιχειρήσεις. Αυτό το είδαμε ιδίως στη φάση του πρώτου και του δεύτερου μνημονίου, όπου αυτό εφαρμόστηκε. Είχαμε μια πλήρη διάλυση του παραγωγικού ιστού. Είδαμε την ανεργία να φτάνει στο 27%. Είδαμε τη συσσωρευτική ύφεση, την απώλεια δηλαδή παραγωγής εθνικού εισοδήματος να πλησιάζει το ένα τρίτο.

Η παρούσα Κυβέρνηση, εμείς, η στρατηγική την οποία επεξεργαζόμαστε και θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε στηρίζεται στη λογική ότι πρέπει να απαντήσουμε σ' αυτό το πρόβλημα, δημιουργώντας συνεργατικά, συλλογικά, συνεταιρικά σχήματα, όχι μόνο στον χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αλλά και ευρύτερα: δικτύωση, συνεργατικότητα, συμπράξεις, clusters τα λένε ορισμένοι. Υπάρχουν ποικίλες μορφές. Αυτή είναι η κατεύθυνση μέσα στην οποία πρέπει να κινηθούμε.

Το δεύτερο επίπεδο, βεβαίως, είναι οι νομοθεσίες, δηλαδή οι νόμοι, οι κανόνες να είναι κοινοί, αλλά και στοχευμένοι, ούτως ώστε να ενισχύουν αυτήν την κατεύθυνση την οποία θέλουμε.

Το τρίτο επίπεδο είναι η ίδια η κοινωνία. Δυστυχώς, τα καταναλωτικά κινήματα στη χώρα μας δεν μπόρεσαν ποτέ να φθάσουν στο επίπεδο που να μπορούν να αντιμετωπίσουν τα θέματα αυτά. Οι θεσμοί όμως της κοινωνίας, οι φορείς μπορούν να παρέμβουν με διάφορους τρόπους σ' αυτήν τη διαδικασία.

Με αυτές λοιπόν τις γενικότερες σκέψεις, έρχομαι στα ειδικότερα θέματα του νομοσχεδίου.

Κατ' αρχάς, θα ήθελα να καταθέσω στα Πρακτικά ορισμένες αυστηρά νομοτεχνικές βελτιώσεις, δηλαδή αλλάζει ο τίτλος του νομοσχεδίου, επειδή υπάρχουν και τροπολογίες, και άλλες σχετικές, ανάλογες, τις οποίες θα δείτε.

(Στο σημείο αυτό ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός κ. Ιωάννης Δραγασάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με τίτλο: «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

1. Στο τέλος του τίτλου του σχεδίου νόμου προστίθεται η φράση «και άλλες διατάξεις».
2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 11 η λέξη «απόδειξη» αντικαθίσταται με τη λέξη «απόδειξη».
3. Στην παρ. 1 του άρθρου 16 η φράση «του παρόντος» αντικαθίσταται με τη φράση «των άρθρων 1 έως 15».
4. Στην παρ. 2 του άρθρου 16 η φράση «του παρόντος» αντικαθίσταται με τη φράση «των άρθρων 1 έως 15».
5. Στο τέλος του άρθρου 17 προστίθεται η φράση «, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του».

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ (Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Το περιεχόμενο του σχεδίου νόμου νομίζω ότι έχει αναλυθεί επαρκώς. Μιλάμε για την ενσωμάτωση μιας οδηγίας, η οποία βοηθάει αυτόν ο οποίος έχει ζημιωθεί από πρακτικές καρτέλ, μονοπωλίων κ.τ.λ..

Σε αυτές τις περιπτώσεις λοιπόν δίνονται κάποιες δυνατότητες, περισσότερες από αυτές που υπάρχουν, ούτως ώστε ο θιγόμενος να διεκδικήσει το δικό του, για να το πω απλά.

Επομένως, τούτου δοθέντος το μόνο το οποίο θέλω να κάνω περαιτέρω είναι να απαντήσω πράγματι σε ορισμένα ερωτήματα τα οποία τέθηκαν στη επιτροπή. Φυσικά με την αλλαγή του Υπουργού, όπως είπατε, αυτά τα οποία θα πω είναι ό,τι με έχουν εξοπλίσει οι υπηρεσίες. Θέλω πάντως να διαβεβαιώσω ότι κι εγώ, έστω και εκ των υστέρων, μελέτησα τα πρακτικά της επιτροπής και τα σχετικά ερωτήματα και, νομίζω, υπάρχουν πειστικές απαντήσεις σ' όλα αυτά. Αλλά και αν δεν υπάρχουν, εδώ είμαστε, να τα δούμε στο μέλλον.

Το πρώτο ίσως και το πιο σημαντικό είναι η παρατήρηση του κ. Δήμα περί πρόβλεψης συλλογικής αγωγής καταναλωτών. Έγινε διαβούλευση. Η διαβούλευση έδειξε ότι υπάρχει το πρόβλημα και πρέπει να το δούμε στο μέλλον, αλλά δεν υπήρξε εκείνος ο ενθουσιασμός ή εκείνη η πρόταση ότι πρέπει εδώ και τώρα πρόχειρα να το αντιμετωπίσουμε. Αναγνωρίστηκε το πρόβλημα, εντοπίσαμε όμως και πάρα πολλές δυσκολίες που συνοδεύουν τη δυνατότητα άσκησης συλλογικών αγωγών και για τους λόγους αυτούς το κρατάμε, αν υπάρχει ευρύτερη συναίνεση, για να ανοίξουμε έναν διάλογο και να φτάσουμε σε μια νομοθεσία ειδική γι' αυτό το θέμα και όχι απλώς παρεμπιπτόντως να το αντιμετωπίσουμε.

Παρατήρησε ο ειδικός αγορητής ο κ. Κωνσταντίνου ότι το νομοσχέδιο αντιφάσκει με την κατάργηση από τον ν.4512/2018 της υποχρεωτικότητας της εμπορικής εγγύησης. Η απάντηση είναι ότι αυτό δεν ισχύει. Ο ν.4512/2018 προβλέπει ότι όταν δεν παρέχεται εγγύηση, το γεγονός αυτό πρέπει να γνωστοποιείται ευκρινώς. Έτσι η εμπορική εγγύηση μετατρέπεται από τυπική υποχρέωση σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Επίσης, τέθηκε το θέμα ότι το παρόν νομοσχέδιο διευκολύνει την άσκηση αγωγών αποζημίωσης, όμως ο ν.4512/2018 δυσχεραίνει την άσκηση τέτοιων αγωγών καθιστώντας υποχρεωτική τη διαμεσολάβηση. Η απάντηση είναι ότι δεν είναι υποχρεωτική η διαμεσολάβηση στις διαφορές του νομοσχεδίου μας. Η διαμεσολάβηση είναι υποχρεωτική σε διαφορές που αφορούν προσβολή εμπορικών σημάτων, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κ.ο.κ..

Σε ό,τι αφορά την παρατήρηση περί της χρηματικής ποινής ότι είναι χαμηλή, η απάντηση είναι ότι αν δεν προσκομιστούν τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται, οι ισχυρισμοί του παθόντος θεωρούνται αποδεδειγμένοι. Άρα στην περίπτωση αυτή ο παραβάτης θα πληρώσει και την αποζημίωση και τη χρηματική ποινή.

Θέλω βέβαια να σχολιάσω ότι η σύγκριση εδώ και η παρομοίωση με τη «NOVARTIS» είναι εντελώς άστοχη. Το θέμα της «NOVARTIS» δεν έχει να κάνει με την παραβίαση κάποιων κανόνων ανταγωνισμού. Έχει να κάνει, αν αποδειχθούν όλα αυτά που περιέχονται στις δικογραφίες, με το ότι εδώ είχαμε μια προσπάθεια κατάλυσης ευρύτερα της λειτουργίας των θεσμών.

Αυτά σε ό,τι αφορά το νομοσχέδιο. Υπάρχουν κι άλλα. Εσείς οι περισσότεροι είστε νομικοί. Δεν κρίνω σκόπιμο να επεκταθώ σε αυτά τα θέματα.

Θα ήθελα να τελειώσω με αυτό το οποίο είπα στην αρχή, πρώτον ότι το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης από τη φύση του πρέπει να είναι ανοιχτό Υπουργείο. Άρα όχι μόνο ερωτήσεις εδώ θα απαντώνται, στο πλαίσιο πάντα των δυνατοτήτων, αλλά και με άλλους τρόπους πρέπει να επιδιώξουμε την οργάνωση ενός διαλόγου.

Δεύτερον, το Υπουργείο αυτό ειδικά παλιά λεγόταν Υπουργείο Συντονισμού. Ανεξάρτητα από την ονομασία του, λοιπόν, το Υπουργείο αυτό διότι διαχειρίζεται πόρους, διότι έχει το ΕΣΠΑ, διότι έχει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, παίζει εξ αντικειμένου ή μπορεί να συμβάλλει στον γενικό συντονισμό όλων εκείνων των φορέων που ασχολούνται με την αναπτυξιακή διαδικασία.

Θα έχουμε την ευκαιρία, λοιπόν, να πούμε και στο μέλλον γι'

αυτά. Θα ήθελα απλώς ολοκληρώνοντας να πω ότι αυτή την περίοδο η απόλυτη προτεραιότητα είναι η έγκαιρη ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων, όχι μόνο διότι πρέπει να είμαστε έτοιμοι πριν κτυπήσει το κουδούνι της λήξεως, πολύ πριν, αλλά και διότι ειδικά σε αυτό το Υπουργείο οι δεσμεύσεις που έχουμε είναι δικής μας ιδιοκτησίας, για να χρησιμοποιήσω αυτόν τον όρο. Δηλαδή, αυτά που έχουμε να κάνουμε είναι πράγματα, που ούτως ή άλλως εμείς έπρεπε και πρέπει να τα κάνουμε.

Αναφέρομαι, πρώτον, στην ολοκλήρωση μιας αναπτυξιακής στρατηγικής. Δεύτερον, αναφέρομαι στην ανάγκη να καλύψουμε το χρηματοδοτικό κενό, δημιουργώντας χρηματοδοτικά εργαλεία πέρα από τις τράπεζες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και Υπουργού)

Την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα για ένα λεπτό. Είναι διάφορες πρωτοβουλίες σε εξέλιξη. Μεταξύ αυτών είναι και η πρωτοβουλία για τη δημιουργία μιας αναπτυξιακής τράπεζας.

Τρίτον, είναι ο νόμος Κατσέλη και ο εξωδικαστικός, κρίσιμος για να αντιμετωπίσουμε το τεράστιο θέμα των κόκκινων δανείων. Παλιά μιλούσαμε για δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία με έναν αρνητικό όρο. Πρέπει να αποτρέψουμε την εμφάνιση και μιας, αν δεν υπάρχει ήδη, τραπεζικής νοοτροπίας. Εννοώ, δηλαδή, μία νοοτροπία που κάθονται κάποιοι πάνω στα δάνειά τους και περιμένουν τους οφειλότες να πάνε για να τα πληρώσουν. Πρέπει να υπάρξουν ενεργητικές πολιτικές, προδραστικές δράσεις και είναι θετικό το ότι και οι τράπεζες το αναγνωρίζουν αυτό.

Χθες, μάλιστα, σε μία σύσκεψη είδα ότι ήδη έχουν σχέδια και προγράμματα να βρούμε τους οφειλότες, να δούμε τα προβλήματά τους, να δούμε τις δυνατότητές τους, να ξεχωρίσουμε αυτούς που μπορούν, αλλά δεν πληρώνουν από εκείνους που δεν μπορούν και, επομένως, να υπάρχουν προγράμματα τέτοια που να διευκολύνουν, όπως είπα, τη λύση των προβλημάτων.

Είναι το πιστοδοτικό καθεστώς για τις επενδύσεις. Πρέπει να το διευκολύνουμε ακόμη περαιτέρω. Είναι το θέμα της ενημέρωσης και της υποδοχής επενδυτών, όπου υπάρχει βελτίωση, αλλά υπάρχουν και μεγάλα περιθώρια να βελτιώσουμε ακόμη περαιτέρω τα πράγματα.

Επομένως, υπάρχουν δυνατότητες να πετύχουμε επιτάχυνση, συντονισμό και μία κοινωνικοποίηση γενικά της διαδικασίας της ανάπτυξης με την έννοια ότι ανάπτυξη δεν γίνεται χωρίς την ενεργή συμμετοχή της κοινωνίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Τον λόγο αμέσως μετά θα έχει ο κ. Σαχινίδης, όπως έχει συμφωνήσει και με τους δύο Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ, τον κ. Κεφαλογιάννη και τον κ. Κουτσούκο, καθώς θα προηγηθεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δεκαπέντε σπουδαστές και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί από το δημόσιο ΙΕΚ Αμπελοκήπων.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Παρακαλώ τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Χρυσής Αυγής κ. Ιωάννη Σαχινίδη να πάρει τον λόγο για δώδεκα λεπτά. Θα ακολουθήσει ο κ. Κεφαλογιάννης και ο κ. Κουτσούκος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, καλά θα κάνετε να αλλάξετε επικοινωνιολόγους, διότι είναι πάρα πολύ φτωχή η ρητορική σας. Κάθε φορά που αναφέρεται κάποιο στέλεχος σας, κάποιος Βουλευτής, κάποιο κυβερνητικό μέλος στη Χρυσή Αυγή, τα μόνα που ξέρετε να λέτε είναι «οι φασίστες, οι ναζί». Κάντε μία πρόβα όλης σας της ομιλίας αποβραδής κοιτώντας πρώτα τον καθρέφτη, αναρωτώμενοι πόσο φασιστικό και πόσο νεοναζιστικό είναι αυτό που κάνετε απέναντι στους εκπροσώπους της τρίτης πολιτικής δύναμης.

Όλα αυτά, όμως, δεν γίνονται τυχαία. Γίνονται για δύο λόγους.

Δεν ξέρω ποιον από τους δύο έχετε ιεραρχήσει στο μυαλό σας, εάν έχει σχέση με την άνοδο της Χρυσής Αυγής σε ποσοστά ή αν έχει σχέση με τον αποπροσανατολισμό που προσπαθείτε να δημιουργήσετε στους Έλληνες πολίτες, διότι υπάρχουν πολύ σοβαρά εθνικά ζητήματα. Δέκατη τρίτη μέρα σήμερα και συνεχίζουν «εν καιρώ ειρήνης» δύο Έλληνες στρατιώτες να παραμένουν φυλακισμένοι στην Τουρκία.

Αναρωτιέστε μετά για ποιο λόγο, χωρίς να κάνετε την αυτοκριτική σας, υπάρχει μια απαξίωση των Ελλήνων πολιτών απέναντι στους πολιτικούς και στην πολιτική με τον τρόπο που ασκείται και με τη συμπεριφορά σας.

Πριν από λίγες μέρες, σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα, στην τελευταία του ομιλία ο Γενικός Γραμματέας της Χρυσής Αυγής σάς έκανε την τιμή να σας αποκαλέσει συναδέλφους. Δυστυχώς, κάποιοι από εδώ μέσα δεν το αξίζετε. Είναι η τρίτη φορά μετά από ομιλία του Γενικού Γραμματέα της Χρυσής Αυγής που κάποιος συνήθης ύποπτος παρεμβαίνει, θέλοντας να κάνει κριτική, θέλοντας να δημιουργήσει κλίμα.

Υπάρχει μία προσπάθεια ωραιοποίησης του λόγου από πλευράς σας. Θέλετε τους απατώνες εδώ μέσα να τους λέμε «πολιτικούς απατώνες», θέλετε στις εκφράσεις μας να βάζουμε εισαγωγικά. Ε, όχι! Αφού δεν μας σέβεστε, από εδώ και πέρα θα σας συμπεριφερόμαστε ανάλογα.

Η λέξη «νεοναζι» πάντα αφορά τη Χρυσή Αυγή. Πάντα όλοι όλοι λένε σε αυτή την Αίθουσα «φασίστας» και «νεοναζι» δείχνουν εμάς, χωρίς να μας έχουν ζητήσει ποτέ να αυτοπροσδιοριστούμε. Ακούστηκε, λοιπόν, από προλαλήσαντα ότι είναι περήφανοι που δεν έχουν κατέβει στις πλατείες μαζί μας.

Πρώτον, για να κατέβεις στην πλατεία θα πρέπει να έχεις το θάρρος να πας δίπλα στον απλό Έλληνα πολίτη. Οι περισσότεροι από εσάς κατεβαίνετε στις πλατείες μόνο όταν υπάρχουν οι Gay Pride. Η μοναδική συμμετοχή σας είναι αυτή στις πλατείες!

Έχετε καταργήσει το τεκμήριο της αθωότητας απέναντι στους εθνικιστές και στην τρίτη πολιτική δύναμη, την οποία αθωότητα την επικαλείστε με κάθε σας ευκαιρία.

Επίσης, ακούστηκε ότι η Χρυσή Αυγή αφού έκαψε την τούρκικη σημαία –και καλά κάναμε και είμαι περήφανος και όποτε μου δίνεται η ευκαιρία θα την κάψω ξανά– υπήρξαν αντίποινα από τους Τούρκους και κάψανε την ελληνική σημαία. Δεν έχω ακούσει, όμως, κανέναν σας εδώ μέσα να παραπονιέται για το κάψιμο της ελληνικής σημαίας στην Ελλάδα. Το να την καίνε οι Γκρίζοι Λύκοι είναι κάτι φυσιολογικό. Είναι ο προαιώνιος εχθρός της πατρίδας μας. Το να την καίνε, όμως, εντός της Ελλάδος είναι εθνομηδενισμός και προδοσία.

Το παντελόνι, όπως ξέρουμε, κάποτε το φορούσαν οι άντρες. Δυστυχώς, έχει γίνει ένα ρούχο, το οποίο έχει γίνει unisex και συνήθως κάποιοι το φοράνε για να μην κρυώνουν. Ας φορέσουν κολάν, το ίδιο κάνει! Αλλιώς, δεν δικαιολογείται μία αναφορά που έγινε πάλι πριν σχετικά με «μπράβους της νύχτας» και πάλι αναφέρονταν σε εμάς.

Εάν δεν υπάρξει καταγγελία από τον «κύριο» που ανέφερε ότι η Χρυσή Αυγή είναι «μπράβοι της νύχτας», εάν δεν υπάρξουν ονόματα, του το επιστρέφω δεκαπλάσιο. Ας έρθει να μας πει ποιοι ήταν αυτοί οι μπράβοι της νύχτας.

Έχουμε ακούσει χίλια δύο, αλλά δεν έχουμε ακούσει για ληστές τραπεζών, δεν έχουμε ακούσει για ανθρώπους υποδέχονται τρομοκράτες, οι οποίοι παίρνουν πενήνήμερη άδεια, οι οποίοι έχουν καταδικαστεί για αποδεδειγμένα εγκλήματα και πάνε και τους υποδέχονται. Και σας πειράζει ο λόγος της Χρυσής Αυγής!

Πολύ καλά κάνετε και συνεχίζετε αυτή τη συνωμοσία σιωπής. Αλλιώς, δώστε μας βήμα. Διότι μας έχετε πει επανειλημμένα σε αυτή την Αίθουσα ότι ήσασταν ατρόμητοι. Δεν φοβηθήκατε τα τανκς, δεν φοβηθήκατε την εξορία, που ψαρεύατε και γράφατε ποιήματα, δεν φοβηθήκατε, τέλος πάντων, τον φασισμό και τον ναζισμό σε όλες του τις εκφάνσεις.

Αποδείξτε μας πόσο δημοκράτες είστε και κατά πόσο μπορείτε να μας αντιμετωπίσετε. Καλέστε μας έστω και μία φορά σε ένα μεγάλο κανάλι.

Κατά πρώτον, κύριε Υπουργέ, ως γνήσιοι εκφραστές της δημοκρατίας, γιατί καταστρατηγείτε εσείς οι ίδιοι τον Κανονισμό της Βουλής, αρνούμενοι τον κοινοβουλευτικό έλεγχο στην τρίτη

πολιτική δύναμη; Με ποιο δικαίωμα το κάνετε αυτό;

Έχουμε τον Πρωθυπουργό, τον κ. Τσίπρα, ο οποίος είναι λάτρη της Λατινικής Αμερικής και της Νότιας Αμερικής. Το έχει δηλώσει άλλωστε επανειλημμένα. Όμως, η συμπεριφορά του είναι τέτοια, που θα μπορούσα να τον παρομοιάσω με τον Ερνάν Κορτές, όταν είχε πάει στους ιθαγενείς Αζτέκους και τους μοίραζε χάντρες. Αλλιώς, δεν εξηγείται η συμπεριφορά του, διότι ενώ έχουν περάσει σχεδόν ενάμιση μήνας και παραπάνω, κανένας δεν έχει αναφέρει σε αυτή την Αίθουσα ότι την ώρα που στην Πάτρα στις 6 Φεβρουαρίου δήλωνε στην ομιλία του: «Δεν μπορεί να υπάρχει ο πατριωτισμός των Panama Papers, των offshore εταιρειών και της μίζας», κουνώντας το δάχτυλο στην Αξιωματική Αντιπολίτευση και τη Νέα Δημοκρατία, τη στιγμή που ακριβώς δύο εβδομάδες πριν ο Τσακαλώτος –και αποκλείεται να μην ήταν σε γνώση του Πρωθυπουργού της Ελλάδας– είχε ψηφίσει στο Ecofin τα Panama Papers, τα Paradise Papers, να εξαιρεθούν, να γίνουν νόμιμα, ούτως ώστε να σταματήσει ο έλεγχος.

Σε ποιον, αλήθεια, κουνάτε το δάχτυλο; Και είναι ένα δάχτυλο που το έχετε για δύο λόγους: Ο ένας είναι να το βουτάτε στο μέλι και τον άλλο λόγο δεν μου επιτρέπεται να τον πω.

Καταθέτω, λοιπόν, στα Πρακτικά της Βουλής, αυτό, για να έχει υπ' όψιν του ο ελληνικός λαός το τι ακριβώς συμβαίνει, ποιοι πραγματικά είστε, το πόσο υποκριτές είστε και το πόσο ψεύτες είστε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Σαχινίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ανέφερα στην εισήγησή μου ότι όλα αυτά γίνονται για δύο λόγους. Για εμάς ο βασικός λόγος είναι τα εθνικά ζητήματα. Δεν αναφέρθηκε από κανέναν μια επιστολή, η οποία έχει αποσταλεί σε όλα τα e-mails όλων των Βουλευτών από τον Ελληνοαμερικανό Chris Spirou. Είναι μία δεκασέλιδη επιστολή, η οποία ιστορικά είναι τεκμηριωμένη και έχει αποσταλεί και προς τον Γενικό Γραμματέα και τα πέντε μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Εδώ τεκμηριώνεται απόλυτα και ιστορικά η ελληνικότητα της Μακεδονίας. Δεν έγινε απολύτως καμία αναφορά ούτε σε αυτό το κομμάτι. Καταθέτω τη συγκεκριμένη επιστολή και άλλες τρεις επιστολές που έχει αποστείλει ο κ. Chris Spirou.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Σαχινίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες επιστολές, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Βέβαια, το μυαλό σας είναι μόνο στον αποπροσανατολισμό. Ασχολείστε με το ποιος μπαίνει μέσα στον γηπεδικούς χώρους, ασχολείστε με χίλια δυο άλλα δευτερεύοντα ζητήματα και καταφέρατε τις δεκατρείς αυτές ημέρες η φυλάκιση των δύο Ελλήνων στρατιωτικών να περνάει ως τέταρτη, ως πέμπτη είδηση στα κεντρικά δελτία.

Δεν αναφέρθηκε πάλι από κανέναν το ρεκόρ φωτογραφικών ρυθμίσεων σε εβδομήντα μία περιπτώσεις διαγωνισμών που βρίσκονται σε εξέλιξη σε ολόκληρη την Ελλάδα για την αναβάθμιση των δικτύων άρδευσης. Και κάτι αντίστοιχο, φυσικά, συμβαίνει και στους διαγωνισμούς αναβάθμισης οδοφωτισμού των δήμων.

Να περάσω και στις τροπολογίες στον χρόνο που μου μένει. Σχετικά με την τροπολογία με γενικό αριθμό 1502 και ειδικό 23, εδώ με πρόχειρες διατάξεις οι αρμόδιοι Υπουργοί επιχειρούν να επιτύχουν μία εικονική τακτοποίηση στα οικονομικά των ασφαλιστικών ταμείων, που μετά τις ακατάστατες ενοποιήσεις και τις υποχρεώσεις που ανελήφθησαν ελέω μνημονίων έχουν βρεθεί στο κόκκινο.

Στο άρθρο 1 της παρούσης προκύπτει ότι από τα παρόντα η λύση που επέλεξαν είναι η χρηματοδότηση των οικονομικών υποχρεώσεων προς τους παρόχους υγειονομικών υπηρεσιών από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αποδεικνύεται, λοιπόν, ότι οι αρχικές προβλέψεις και νομοθετικές ρυθμίσεις δεν παρήγαγαν τα επιθυμητά αποτελέσματα, αλλά αντίθετα συσσωρεύθηκαν και δημιουργήσαν το φαινόμενο των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Εδώ συμφωνούμε για την αποπληρωμή, αλλά αυτό που μας αναγκάζει να καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία είναι

το δεύτερο άρθρο στην ίδια τροπολογία, όπου οι ρυθμίσεις που εισάγονται αφορούν τη ρύθμιση θεμάτων διοικητικής και εφαρμοστικής φύσεως με την εισαγωγή συμπληρωματικών, αλλά και ετερόκλητων διατάξεων.

Επίσης, παρατίθενται οι σχετικοί κατάλογοι κατά την κατανομή μόνιμου προσωπικού στις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας. Δεν μας εξηγεί, όμως, το Υπουργείο για ποιους λόγους προβαίνει σε αυτού του είδους τις ρυθμίσεις. Εμείς πιθανολογούμε ότι αφορούν την εξυπηρέτηση των δικών σας ανθρώπων και την εξασφάλιση της εργασιακής τους θέσης.

Διευκρινίζω ότι αν ήταν μόνο το πρώτο άρθρο, θα ήμασταν διατεθειμένοι να το υπερψηφίσουμε.

Πάμε στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1511 και ειδικό 26. Από αυτή την τροπολογία κρατάμε το εξής, ότι το αρμόδιο Υπουργείο προτείνει να παρέχεται στους μετανάστες ασφαλιστική και υγειονομική περιθαλψή από την πρώτη ημέρα εργασίας αντί για τις ενενήντα ημέρες που ίσχυε μέχρι σήμερα, ενώ την ίδια στιγμή για τους Έλληνες μισθωτούς και τα μέλη της οικογένειάς τους χορηγείται ασφαλιστική ικανότητα και λοιπές υγειονομικές υπηρεσίες μόνο αν έχει εβδομήντα πέντε ημέρες εργασίας αντί για πενήντα που ίσχυε μέχρι σήμερα. Εδώ το αυξήσατε.

Κατά τη θέασή μας εδώ προκύπτει ένας ιδιότυπος και διακριτός ρατσισμός έναντι των Ελλήνων, τον οποίο συνηθίζετε να δείχνετε. Αντίθετα, οι ξένοι φαίνεται ότι απολαμβάνουν ειδικής μεταχείρισης. Διαφωνούμε σε αυτού του είδους τις νομοθετικές προσαρμογές και φυσικά, θα καταψηφίσουμε και αυτή την τροπολογία.

Όσον αφορά την τροπολογία με γενικό αριθμό 1509 και ειδικό 24, με την παρούσα τροπολογία πράγματι εκσυγχρονίζεται η υπηρεσία μίας στάσης, που αφορά την ηλεκτρονική υποβολή και διεκπεραίωση των σχετικών αιτήσεων για τις εκδόσεις των απαιτούμενων πιστοποιητικών που αφορούν τη διεξαγωγή του εξωτερικού εμπορίου.

Το νέο εργαλείο θα ονομάζεται «ενιαία θυρίδα εξωτερικού εμπορίου». Αυτό, όμως, που μας δημιουργεί κάποιες επιφυλάξεις είναι το γεγονός ότι το προτεινόμενο ηλεκτρονικό σύστημα θα ενταχθεί στο πλαίσιο του οργανωτικού και πληροφοριακού συστήματος της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, που αποτελεί το σύστημα ελέγχου της τεχνοκρατικής ελίτ.

Σχετικά, λοιπόν, με την κοινή απόφαση που μπορούν να εκδώσουν οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Υπουργοί και ο Διοικητής της ΑΑΔΕ, αφήνει κάποιες επιφυλάξεις για τυχόν υπόγειες εξυπηρέτησεις μεγάλων συμφερόντων και πολιτικών υποχρεώσεων σε οιαδήποτε μορφή οικονομικά κεφάλαια που δραστηριοποιούνται στο εξαγωγικό εμπόριο. Εδώ θα ψηφίσουμε «παρών».

Κλείνω με την τελευταία τροπολογία με γενικό αριθμό 1510 και ειδικό 25. Από την παρούσα αντιλαμβανόμαστε ότι οι προηγούμενες και ισχύουσες διατάξεις, σχετικά με το χρονικό όριο της εγγραφής σε συλλογικές αποφάσεις ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΣΠΑ, το οποίο είχε οριστεί να ξεκινήσουν οι σχετικές εγγραφές από 1-1-2018, επαναπροσδιορίζονται για 1-1-2019. Γνωρίζουμε όλοι ότι τα προγράμματα ΕΣΠΑ αποτελούν ένα είδος χρηματοδότησης της κεντρικής εξουσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη χώρα μας.

Όμως, έχει πολλάκις διαπιστωθεί ότι οι αρμόδιες εγχώριες υπηρεσίες καθίστανται ανίκανες να προβούν στις σχετικές ενέργειες για την απορρόφησή τους. Αυτό σημαίνει ότι οι κυβερνητικοί φορείς αδυνατούν να τιμήσουν τα σχετικά χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση των πληρωμών στα έργα ΕΣΠΑ και μεταθέτουν τη διαδικασία των σχετικών εγγράφων ανά ένα έτος. Είναι κάτι που επαναλαμβάνεται συνέχεια. Τι συμβαίνει με τα όργανα της εκάστοτε περιφέρειας και για ποιους λόγους δεν μπόρεσε να τηρηθεί το σχετικό χρονοδιάγραμμα, το οποίο η δική σας Κυβέρνηση είχε νομοθετήσει; Θα το καταψηφίσουμε και αυτό.

Και μία τελευταία φράση. Πράγματι, κάποιος μπορούν να είναι περήφανοι για τους παππούδες τους. Ας αναρωτηθούν όμως, αν ζούσαν οι παππούδες τους πόσο περήφανοι θα ήταν γι' αυτούς; (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε τον κ. Σαχνίδη.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δη-

μοκρατίας κ. Κεφαλογιάννης για δώδεκα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να συγχαρώ και εγώ με την σειρά μου τον Υπουργό για την ανάλυση των νέων καθηκόντων του. Ειλικρινά του εύχομαι καλή επιτυχία, γιατί πράγματι είναι ένα πόστο ιδιαίτερα κρίσιμο για την ελληνική οικονομία και καλό είναι να επιτύχει, σε αντίθεση τουλάχιστον με τους προκατόχους του οι οποίοι, απ' ό,τι φαίνεται, μάλλον είχαν αποτυχίες στο συγκεκριμένο πόστο και γι' αυτό υπήρξαν αλλαγές.

Δεν μπορώ να μην κάνω και εγώ μία αναφορά στην επικαιρότητα, κύριε Υπουργέ και θα αναφερθώ βεβαίως και στην υπόθεση των δύο στρατιωτικών που βρίσκονται αυτή τη στιγμή υπό κράτηση από τη γείτονα χώρα.

Είδαμε ότι η επίσκεψη του Τούρκου Προέδρου, του κ. Ερντογάν, η οποία διαφημίστηκε μετά βαίων και κλάδων από την Κυβέρνηση, όχι μόνο δεν οδήγησε σε βελτίωση των διμερών σχέσεων Ελλάδας - Τουρκίας, αλλά αντιθέτως δυστυχώς ακολούθησε η επιδείνωσή τους.

Να θυμίσω στην Εθνική Αντιπροσωπεία ότι μετά την επίσκεψη του κ. Ερντογάν στην Ελλάδα είχαμε την απόπειρα εμβολισμού του σκάφους του λιμενικού εντός των χωρικών υδάτων της Ελλάδας στα Ίμια, είχαμε τις συνεχείς πειρατικές ενέργειες της Τουρκίας στην Κυπριακή ΑΟΖ, είχαμε τις παράνομες NAVTEX και τις τουρκικές ασκήσεις έρευνας και διάσωσης, οι οποίες μάλιστα περιελάμβαναν ολόκληρο το Καστελόριζο και βεβαίως είχαμε και το πρόσφατο περιστατικό της σύλληψης των δύο στρατιωτικών μας. Δυστυχώς, απ' ό,τι φαίνεται, βάσει αποτελεσμάτων δεν είχαμε good diplomacy, όπως είχε πει ο κ. Κοτζιάς, ο Υπουργός Εξωτερικών, όταν υποδέχθηκε τον Τούρκο Πρόεδρο.

Θεωρώ ότι η ελληνική Κυβέρνηση δυστυχώς υποτίμησε την τουρκική προκλητικότητα το τελευταίο διάστημα. Δεν ήταν μία απλή νευρική κατάσταση, όπως αρέσκει ο κ. Κοτζιάς να χαρακτηρίζει τη στάση της Τουρκίας.

Πάντα σε περιόδους έντασης υπάρχουν πολιτικές και στρατιωτικές αποφάσεις πρόληψης, ακόμη και αυξημένα μέτρα. Για παράδειγμα, ξέρουμε ότι στο παρελθόν υπήρξαν αυξημένες δυνάμεις στα περίπολα, έμπειροι αξιωματικοί που συμμετείχαν στις περιπολίες στα σύνορα, υπήρχε αποφυγή κινήσεων οι οποίες θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως αντικείμενο εκμετάλλευσης από την πλευρά της Αγκυρας για να κάνει κάποιο τεχνητό επεισόδιο.

Δυστυχώς, τίποτα απ' όλα αυτά δεν είδαμε να γίνεται, ενώ υπήρχαν τα σημάδια από πλευράς Τουρκίας για την κλιμάκωση όσον αφορά την προκλητικότητά της. Το ερώτημα είναι, αν θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί το περιστατικό. Πιθανόν, μπορούσε να είχε αποφευχθεί αν είχαν ληφθεί παραπάνω μέτρα.

Το ζητούμενο, όμως, κύριε Υπουργέ, είναι εν προκειμένω να δοθεί μία λύση σε αυτό το ζήτημα. Η δική μας αγωνία μεγαλώνει. Διότι, δεν είναι μόνο αυτό που είπατε και εσείς, δηλαδή λεκτική διαφοροποίηση. Βλέπετε ότι εντός του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ο Υπουργός κ. Καμμένος μιλάει για ομήρους και ο Αναπληρωτής Υπουργός κ. Κουβέλης μίλησε για υπερτροφικό λόγο του κ. Καμμένου -δηλαδή βλέπουμε μία διάσταση όσον αφορά την αντιμετώπιση του περιστατικού- και θυμάμαι και τον Πρωθυπουργό κ. Τσίπρα, ο οποίος μίλησε για ένα σύνθημα περιστατικό που λαμβάνει χώρα στην παραμεθόριο.

Γι' αυτό και εγώ δρώμαι της ευκαιρίας με την ιδιότητά σας πέραν αυτής του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης και ως Αντιπρόεδρου της Κυβέρνησης, να μου δώσετε μια σαφή απάντηση τελικά ποια είναι η επίσημη θέση της Ελληνικής Κυβέρνησης επί αυτού του ζητήματος. Είναι ένα περιστατικό ομηρίας, όπως λέει ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας; Είναι ένα σύνθημα περιστατικό το οποίο λαμβάνει χώρα στην παραμεθόριο;

Θα κάνω και ένα δεύτερο ερώτημα το οποίο ο Πρωθυπουργός, ο κ. Τσίπρας, δεν απάντησε στον κ. Μητσοτάκη προηγούμενως. Υπάρχει συνεννόηση για την επιστροφή των οκτώ Τούρκων στρατιωτικών στην Τουρκία; Θέλω να ελπίζω πως όχι, αλλά καλό είναι να δοθεί μία απάντηση εντός του Κοινοβουλίου, γιατί την τελευταία φορά που ερωτηθήκατε ως Κυβέρνηση δεν υπήρξε τέτοια απάντηση.

Στα του νομοσχεδίου πολύ σύντομα, γιατί νομίζω ότι ο ειση-

γητής μας τόσο στην επιτροπή όσο και στην Ολομέλεια ήταν καταποτιστικότατος και έχουμε δηλώσει ότι θα είμαστε και θετικοί. Δύο ερωτήσεις που, εξ όσων κατάλαβα, δεν απαντήθηκαν από την πλευρά σας και ερωτήθηκαν από τον συνάδελφο, τον κ. Δήμα, είναι αν μπορείτε να μας πείτε πώς θα μπορεί να υπολογιστεί η ζημία του καταναλωτή. Καταλαβαίνω ότι είναι ένα δύσκολο ζήτημα, αλλά καλό είναι να δοθεί μια απάντηση, εφόσον μπορεί να δοθεί, γι' αυτό το συγκεκριμένο ζήτημα.

Δεύτερον, είπατε ότι έγινε μία διαβούλευση όσον αφορά στο νομοσχέδιο. Βέβαια, με βάση τουλάχιστον το σώμα του νομοσχεδίου, βλέπω ότι η μόνη διαβούλευση που έγινε είναι μεταξύ του ΣΕΒ και της ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων, αλλά παρ' όλα αυτά, η ερώτηση παραμένει, αν κάνετε και κάποιες κατ' ιδίαν συναντήσεις, ως Υπουργός, με τις ενώσεις κατανάλωσης, προκειμένου να έχετε...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ (Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Όχι από εμένα. Υπήρξε με την ΕΚΠΟΙΖΩ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μάλιστα. Υπήρξαν, δηλαδή, μερικές συναντήσεις του Υπουργείου. Εντάξει. Απλώς επειδή δεν είχε καταγραφεί στο νομοσχέδιο, απ' ό,τι διαβάζω στη σελίδα 29, μόνο ο ΣΕΒ είχε στείλει ένα υπόμνημα και η ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων. Όμως, κρατώ την παρατήρησή σας.

Όσον αφορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις τροπολογίες, δυστυχώς έχουμε για άλλη μία φορά μία διαδικασία κακής νομοθέτησης από την Κυβέρνηση. Έχουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο ενσωματώνει μία κοινοτική οδηγία, δηλαδή μία τυπική διαδικασία εντός Κοινοβουλίου και βλέπουμε ότι στην ουσία για άλλη μία φορά έρχονται τέσσερις άσχετες τροπολογίες σε ένα άσχετο νομοσχέδιο, πολλές από αυτές την τελευταία στιγμή.

Χαρακτηριστικά, η με γενικό αριθμό 1511 και με ειδικό 26 κατατέθηκε στις 11.05' σήμερα το πρωί, δηλαδή δύο ώρες πριν από την έναρξη της συζήτησης αυτού του νομοσχεδίου. Βλέπουμε ότι όλες αυτές οι τροπολογίες είναι εκπρόθεσμες και δυστυχώς, για άλλη μία φορά δεν δίνετε τη δυνατότητα στην Εθνική Αντιπροσωπεία να συζητήσει στην ουσία πολύ σημαντικά ζητήματα τα οποία προσπαθούν οι συγκεκριμένες τροπολογίες να αντιμετωπίσουν, αλλά με τον τρόπο με τον οποίο το φέρνεται κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή, δεν μας δίνετε τη δυνατότητα παρά στην ουσία να το καταγγέλουμε.

Όμως, θα σας πω αυτή τη φορά, κύριε Υπουργέ, ότι δεν θα μείνουμε μόνο στην καταγγελία, αλλά θα καταψηφίσουμε όλες τις τροπολογίες, παρότι συμφωνούμε με πολλές από αυτές επί της ουσίας, για να στείλουμε ένα μήνυμα ότι επιτέλους κάποια στιγμή θα πρέπει να σταματήσει αυτή η κακή νομοθέτηση. Δεν είναι δικαιολογία ότι γινόταν και με τις προηγούμενες κυβερνήσεις, γιατί υποτίθεται ότι έχουμε πάει σε μια ομαλοποίηση της νομοθετικής διαδικασίας. Δεν μιλάμε αυτή τη στιγμή για κάποιο νομοσχέδιο το οποίο ενδεχομένως είναι προαπαιτούμενο για να πάρουμε κάποια δόση. Έχουμε όλον τον χρόνο να συζητήσουμε αυτά τα θέματα. Βλέπουμε ότι ακόμη και σήμερα, την τελευταία στιγμή έρχονται άσχετες τροπολογίες σε ένα άσχετο νομοσχέδιο και δυστυχώς, δεν έχουμε τον χρόνο να μπούμε σε μία ουσιαστική συζήτηση.

Σας καλούμε να τις αποσύρετε. Εφόσον αποσύρετε τις τροπολογίες και μπορέσουν να έρθουν με μια σωστή διαδικασία σε κάποιο άλλο νομοσχέδιο, βεβαίως και είμαστε διατεθειμένοι να τις ψηφίσουμε και συγκεκριμένα, θα σας πω σε ποιες θα είμαστε θετικοί και σε ποιες θα είμαστε αρνητικοί. Εφόσον, όμως, δεν αποσυρθούν, το επαναλαμβάνω ότι θα καταψηφίσουμε και τις τέσσερις τροπολογίες, παρότι σε κάποιες από αυτές ίσως είμαστε θετικοί.

Επειδή, όμως, θεωρώ ότι δυστυχώς δεν θα έχετε την πολιτική ευθεία να αποσυρθούν οι τροπολογίες και να πάμε σε μία κανονική διαδικασία νομοθέτησης, οφείλω για να καταγραφούν στα Πρακτικά, να σας πω τουλάχιστον τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας επί της ουσίας των τροπολογιών. Ξεκινώντας από την τροπολογία με γενικό αριθμό 1502 και ειδικό 23, είναι μία τροπολογία που στην ουσία εισάγει δύο θέματα διαφορετικά, δηλαδή το ένα αναφέρεται στον ΕΟΠΥΥ και το άλλο είναι θέμα το

οποίο αναφέρεται σε ζητήματα του Προεδρικού Διατάγματος 137.

Εμείς, ως Νέα Δημοκρατία, θέλαμε να σας πούμε ότι όσον αφορά στις ληξιπρόθεσμες οφειλές του ΕΟΠΠΥ, προφανώς δεν μπορούμε να είμαστε αρνητικοί. Βεβαίως, καταψηφίζουμε για τους λόγους τους οποίους σας εξέθεσα προηγουμένως.

Ωστόσο, σε ό,τι αφορά το δεύτερο άρθρο, θα θέλαμε να γνωρίζουμε για ποιο λόγο επιλέγετε να τροποποιήσετε το π.δ. 137/2017 με νόμο και δεν ακολουθείτε την ορθή διαδικασία νομοθέτησης, που είναι η υποβολή του στο Συμβούλιο της Επικρατείας και βεβαίως οι παρατηρήσεις από πλευράς του Σ.τ.Ε.. Δηλαδή, αλλάζετε ένα προεδρικό διάταγμα, το οποίο ξέρουμε πολύ καλά όλοι ότι ακολουθεί συγκεκριμένη διαδικασία όσον αφορά τη νομοθέτηση και προσπαθείτε εμμέσως με έναν νόμο να τροποποιήσετε το προεδρικό διάταγμα, το οποίο εσείς πριν από περίπου έναν χρόνο είχατε φέρει στη νομοθετική διαδικασία.

Διαβάζω, μάλιστα, στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1502 και ειδικό 23, στην αιτιολογική έκθεση, ότι αποκαθίστανται σφάλματα που εκ παραδρομής εμφοχώρησαν σ' αυτό το προεδρικό διάταγμα.

Αν κάποιος κανείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να καταμετρήσει αυτά τα οποία εμφοχώρησαν ως σφάλματα, θα περίμενε να είναι ένα, δύο, τρία ίσως και λεκτικά ζητήματα. Όμως, θα δει ότι είναι είκοσι τέσσερις τροποποιήσεις. Είκοσι τέσσερις τροποποιήσεις μέσω αυτής της τροπολογίας θεωρούνται ως σφάλματα, τα οποία εμφοχώρησαν σε αυτό το προεδρικό διάταγμα, σε ένα προεδρικό διάταγμα, το οποίο πέρασε τη διαδικασία, όπως είπαμε και προηγουμένως, του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Εμάς, κύριε Υπουργέ, μας κάνει να πιστεύουμε ότι δεν είναι απλώς σφάλματα τα οποία εμφοχώρησαν. Εκ των υστέρων θέλετε να αλλάξετε κάποιες διαδικασίες -είκοσι τέσσερις στον αριθμό- και προχωρείτε σ' αυτό τον τρόπο νομοθέτησης.

Όσον αφορά την τροπολογία με γενικό αριθμό 1510 και ειδικό 25 νομίζω -το είπαμε και προηγουμένως- ότι αποτελεί μία έμμεση ομολογία αποτυχίας από πλευράς της Κυβέρνησης, όσον αφορά την απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων, των οποίων μάλιστα η εγγραφή σε μία συλλογική απόφαση έναρξης των έργων των τομεακών προγραμμάτων είναι μόνο μία συνέπεια.

Τρία χρόνια, λοιπόν, μετά την έναρξη της νέας προγραμματικής περιόδου, μιλάμε για «0 ευρώ», τα οποία στην ουσία έχουν δοθεί στις επιχειρήσεις. Μάλιστα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν εξαιρέσει κανείς τους οδικούς άξονες οι οποίοι θα έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί με λεφτά που θα έπρεπε να έχουν απορροφηθεί από το προηγούμενο ΕΣΠΑ, θα δει ότι η απορρόφηση συνολικά είναι πάρα πολύ απογοητευτική.

Νομίζω ότι πρέπει να αφήσουμε όλο την παρελκυστική τακτική του να παρκάρουμε κονδύλια -και πρέπει να το δείτε και εσείς, κύριε Υπουργέ- σε διάφορα ταμεία, όπως το ΤΕΠΙΧ του «equity fund», ώστε να εμφανίζονται ως απορροφημένα.

Επίσης θα πρέπει να μας εξηγήσετε ως Κυβέρνηση πώς επί τρία χρόνια προσπαθείτε να φτιάξετε στους υπαλλήλους της ΜΟΔ ένα τεχνολογικό σύστημα δήθεν αξιοκρατικής επιλογής, το οποίο τελικά δεν δούλεψε.

Πρέπει, επίσης, να μας εξηγήσετε πώς προ ημερών η Κομισιόν συμφώνησε να ξηλωθεί το σύστημα του κ. Χαρίτση και να μπει το προηγούμενο, μήπως και προχωρήσει κάποιο πρόγραμμα στο ΕΣΠΑ.

Πρέπει επίσης, κάποια στιγμή ως Κυβέρνηση να μας δώσετε τον κατάλογο των έργων, τα οποία είναι όχι εγκεκριμένα, αλλά αυτά τα οποία τουλάχιστον έχουν συμβασιοποιηθεί.

Τελειώνω με την τροπολογία με γενικό αριθμό 1511 και ειδικό 26. Είναι αυτή η τροπολογία -και θα κλείσω μ' αυτό, κύριε Υπουργέ- η οποία στην ουσία είναι ένα ολόκληρο νομοσχέδιο. Μιλάμε για μια τροπολογία συνολικά είκοσι επτά σελίδων, όταν το νομοσχέδιο το οποίο συζητούμε σήμερα είναι ένα νομοσχέδιο επτά σελίδων, η οποία κατατέθηκε στην ελληνική Βουλή 11.05' σήμερα το πρωί, δηλαδή λιγότερο από δύο ώρες προ της έναρξης της συζήτησης και καλούμαστε επ' αυτού να μπούμε στην ουσία.

Ολοκληρώνω, λέγοντας ότι για τους λόγους τους οποίους εξέθεσα προηγουμένως, θα είμαστε αρνητικοί. Σας καλούμε στο

εξής να απόσχετε από την κακή νομοθέτηση, η οποία ενώ υπήρξε εξαίρεση σε όλες τις προηγούμενες κοινοβουλευτικές περιόδους, δυστυχώς την έχετε κάνει κανόνα και δεν υπάρχει πλέον καμμία δικαιολογία πίεσης χρόνου. Οι τροπολογίες πρέπει να κατατίθενται εμπρόθεσμα, να είναι ως επί το πλείστον τροπολογίες που να αφορούν σχετικά νομοσχέδια και να μην καλείται η Εθνική Αντιπροσωπεία να προσπαθεί να αποφασίσει επί τροπολογιών κυριολεκτικά στο «παρά πέντε».

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κεφαλογιάννη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα δύο μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 2^ο Γενικό Λύκειο Κιάτου.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ κ. Ιωάννης Κουτσούκος για δώδεκα λεπτά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να δώσω και εγώ τις ειλικρινείς μου ευχές για επιτυχίες στον Αντιπρόεδρο που ανέλαβε και ένα σημαντικό Υπουργείο. Πιστεύω ότι θα έχουμε την ευκαιρία να αναδείξουμε και τις συμφωνίες μας και τις διαφωνίες μας μέσα από έναν διάλογο, αρκεί να τον πιστεύει η Κυβέρνηση.

Όμως, κύριε Υπουργέ, λυπάμαι πάρα πολύ που βρέθηκα εδώ, σε αυτή την Αίθουσα και σας είδα να παρακολουθείτε σιωπηλός τον εκπρόσωπο της Χρυσής Αυγής να λέει ότι όσοι πήγαν εξορίες, πήγαν για ψάρεμα και για να γράφουν ποιήματα. Φαντάζομαι, επειδή σας ξέρω, ότι προσβληθήκατε, όπως έχουμε προσβληθεί όλοι από αυτές τις πρακτικές των νεοναζιστών εδώ, σε αυτή την Αίθουσα.

Όμως, η αναφορά μου γίνεται, κύριε Υπουργέ, για να δω αν έχετε προβληματιστεί καθόλου από τις εξελίξεις, διότι κάνατε μια αναφορά στη σχέση των νεοναζιστών με τον ολοκληρωτισμό και τελικά ότι το να ξιφουλκούν κατά των μονοπωλίων τελικά στρέφεται κατά των φτωχών.

Όμως, δεν βλέπω να έχετε βγάλει συμπεράσματα από την εποχή που μια ρητορεία να το πολιτικό σύστημα που πρόδωσε τη χώρα, τους «γερμανοτσολιάδες» και τους «πουλημένους», που μπορεί τότε να εξυπηρετούσε το λεγόμενο αντιμνημονιακό μέτωπο, έφερε τους νεοναζί σε αυτή εδώ την Αίθουσα, οι οποίοι ιστορικά -και το ξέρετε πάρα πολύ καλά- συμμετείχαν σε όλες τις εθνικές εκλογές από τη Μεταπολίτευση και μετά με ποσοστά κάτω από 0,5%.

Έχω την αίσθηση ότι δεν έχετε βγάλει ακόμα συμπεράσματα, διότι παρακολουθώντας τη συζήτηση προχθές για την προανακριτική για τη «NOVARTIS», δύο κομμάτων η επιχειρηματολογία συνέπιπτε, του ΣΥΡΙΖΑ και της Χρυσής Αυγής. Δυστυχώς αυτή είναι μια διαπίστωση αντικειμενική.

Δεν θέλω σε καμμία περίπτωση να εξισώσω πρακτικές, συμπεριφορές και ιδεολογίες. Το λέω γιατί πιστεύω ότι για να υπερασπίσουμε τη δημοκρατία, την οποία είπατε ότι η ρητορεία της Χρυσής Αυγής στοχεύει, είμαστε υποχρεωμένοι να μιλήσουμε πια για τη σχέση της δημοκρατίας με την αλήθεια και να ανατρέψουμε τη λογική του λαϊκισμού που εξέθρεψε τα φαινόμενα του ολοκληρωτισμού και στην Ελλάδα και από ό,τι βλέπουμε εκτρέφει και ανάλογα φαινόμενα στην Ευρώπη. Λυπάμαι που ξεκίνησα την τοποθέτησή μου με αυτή τη παρατήρηση, μαζί με τις ευχές μου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για την οδηγία και το νομοσχέδιο που την ενσωματώνει στη χώρα μας αναφέρθηκε αναλυτικά ο εισηγητής μας, ο κ. Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος. Έκανε εύστοχες παρατηρήσεις. Επιχείρησε ο Υπουργός να απαντήσει σε μία-δύο από αυτές, ιδίως σε σχέση με την υποχρεωτική διαμεσολάβηση. Δεν νομίζω ότι ήταν τόσο πειστική η απάντησή του,

αλλά δεν έχω και τα νομικά κείμενα μπροστά μου. Πάντως είναι ένα πραγματικό γεγονός, να θεσπίζεις την υποχρεωτική διαμεσολάβηση για αστικές διαφορές και για διαφορές που έχουν να κάνουν μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων και από την άλλη να θεσπίζεις ένα σύστημα αποζημίωσης για παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού που πρέπει να υπερβεί αυτή τη διαδικασία της υποχρεωτικής διαμεσολάβησης.

Όπως δεν είναι, πιστεύω, σωστή και η επιχειρηματολογία του κυρίου Υπουργού που επίσης επιχείρησε να απαντήσει στον εισηγητή μας για τα πρόστιμα των 50.000 έως 100.000 ευρώ. Έχω δει και σε άλλα νομοσχέδια την Κυβέρνηση να ρέπει προς μια λογική μείωσης των προστίμων όταν αυτά αφορούν πολυεθνικές ή μεγάλες επιχειρήσεις, που έπρεπε να είμαστε παρά πολύ αυστηρότεροι.

Κλείνω με αυτές τις δύο παρατηρήσεις σε σχέση με το νομοσχέδιο. Θα πω στο τέλος της ομιλίας μου και για τις τροπολογίες.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι δυνατό να μη εκμεταλλευτούμε την παρουσία εδώ του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, του κ. Δραγασάκη, ο οποίος κλείνοντας την ομιλία του έκανε μια αναφορά στις προσπάθειες που κάνει η Κυβέρνηση να επιταχύνει τη λήξη της αξιολόγησης με βάση τα δικά της προαπαιτούμενα, αυτά που είναι ιδιοκτησία της.

Κύριε Υπουργέ, επειδή παραπέμφατε τους ομιλητές που έθεσαν άλλα ζητήματα στον κοινοβουλευτικό έλεγχο και σωστά κάνατε, πρέπει να σας πω ότι ένα μείζον ζήτημα που συνδέεται με την πορεία της χώρας αφορά αυτό που η Κυβέρνηση έχει πει ότι διαπραγματεύεται για το τέλος του προγράμματος, για τις μεσοπρόθεσμες ρυθμίσεις για το χρέος.

Επειδή η όλη στρατηγική σας, απορρίπτοντας τη λογική της προληπτικής πιστοληπτικής γραμμής, είναι η δημιουργία του λεγόμενου «μαξιλαριού», ο κ. Βενιζέλος έχει κάνει συγκεκριμένη ερώτηση στον κ. Τσακαλώτο για το ποια είναι τα βήματα, ποια είναι τα ποσά και ποια τα ταμεία. Ο κ. Τσακαλώτος δεν απαντά. Επιχείρησε ο κ. Βενιζέλος να την μετατρέψει σε επίκαιρη ερώτηση για να γίνει μια συζήτηση εδώ στη Βουλή και πήρε την απάντηση ότι «την ώρα που γίνονται αυτές οι άτυπες διαπραγματεύσεις, δεν μπορούμε να ενημερώνουμε τη Βουλή». Μα, είναι σοβαρά πράγματα αυτά; Απευθύνομαι σε εσάς που ήρθατε στην επιτροπή για το χρέος και κάνατε μια πάρα πολύ σοβαρή τοποθέτηση για την αντιμετώπισή του. Άρα, σκότος για ένα πολύ μεγάλο θέμα.

Μπορείτε να μας εξηγήσετε, κύριε Αντιπρόεδρε της Κυβέρνησης, αυτή η επιχειρηματολογία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου που τη βλέπουμε στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων τις τελευταίες ημέρες για εμπροσθοβαρή εφαρμογή όλου του πακέτου του λεγόμενου τέταρτου μνημονίου, αυτού δηλαδή που εσείς ψηφίζατε σαν συμπληρωματικό και είχε την περικοπή των συντάξεων από 1-1-2019 και την περικοπή του αφορολόγητου από 1-1-2020, για να διασφαλίσουμε τα πρωτογενή του 3,5% μέχρι το 2022, που εδράζεται; Προφανώς εδράζεται στην αποτύπωση της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας ότι έπεσαν οι στόχοι έξω για την ανάπτυξη το 2017 και έπεσαν έξω πάνω από μια μονάδα. Από 2,7% πήγαμε στο 1,4%. Άρα έχουμε απώλεια εθνικού εισοδήματος, έχουμε απώλεια εθνικού προϊόντος ΑΕΠ, άρα θα μειωθούν τα φορολογικά έσοδα, παρά την αύξηση των συντελεστών, την υπερφορολόγηση κοκ. Πώς το αντιμετωπίζει αυτό η χώρα; Πώς συνδέεται αυτό το σενάριο με το σενάριο της καθαρής εξόδου στο τέλος του Αυγούστου;

Υπάρχουν σοβαρά θέματα για τα οποία οφείλει η Κυβέρνηση να απαντήσει ή τουλάχιστον να κάνει μια σοβαρή συζήτηση, γιατί πρέπει να ξέρουμε την εθνική στρατηγική για την πορεία της χώρας το επόμενο διάστημα.

Μπορεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να έγινε μια κριτική και ξεκίνησε να μιλάει ο κ. Κωνσταντινίδης εδώ για την υπόθεση των Ελλήνων στρατιωτικών που κρατούνται στην Τουρκία, αναδεικνύοντας και τη διγλωσσία της Κυβέρνησης και άρα την έλλειψη εθνικής στρατηγικής, όπως συμβαίνει και με το σκοπιανό, αλλά να έχουμε υπ' όψιν μας ότι για να υπερπητήσουμε αυτή την εθνική στρατηγική στα εξωτερικά θέματα, πρέπει να έχουμε και μια στρατηγική στα θέματα της οικονομίας και της κοινωνικής συνο-

χής, που δυστυχώς βλέπουμε να μην την έχει η Κυβέρνηση, είτε επειδή δεν επιδιώκει τον διάλογο, είτε γιατί έχει χαρακτηριστικά στοιχεία ανικανότητας.

Η μόνη πλατφόρμα που λειτουργεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, είναι η πλατφόρμα των ηλεκτρονικών πλειοψηριών. Έπεσε η πλατφόρμα του «Εξοικονομώ», ζήτησε ο κ. Σταθάκης συγγνώμη. Συγγνώμη ζήτησε και ο κ. Σαββίδης. Δεν γίνεται τίποτα με τη συγγνώμη. Χρειάζεται μια άλλη αντίληψη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Αυτές ήταν ορισμένες από τις παρατηρήσεις που ήθελα να κάνω ερεθίζοντας τον κύριο Υπουργό, τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, να μας δώσει ορισμένες απαντήσεις.

Θα περάσω τώρα στα ζητήματα του κ. Πετρόπουλου, ο οποίος ήρθε, του έκανα συγκεκριμένες ερωτήσεις και απήλθε. Η πρώτη ερώτηση που έκανα στον κ. Πετρόπουλο είναι: Μπορεί να κοροϊδεύει τη Βουλή ότι κάνει ορισμένες τροποποιήσεις του οργανισμού, διορθώνει ημάρτημα και όλα αυτά να είναι δεκαπέντε σελίδες; Μας έφερε εδώ πέρα έναν καινούργιο οργανισμό, αντικατάσταση του προεδρικού διατάγματος που θεσπίστηκε πριν από περίπου οκτώ μήνες και η Κυβέρνηση της Αριστεράς, των συλλογικοτήτων και του διαλόγου δεν ενημέρωσε καν τους εργαζόμενους. Το απέκρυψε.

Εγώ προσωπικά πήρα την πρωτοβουλία να ρωτήσω τον πρόεδρο των εργαζομένων και μου είπε ότι δεν το είχε υπ' όψιν του. Δεν νομίζω ότι επιδίωξε να τον βρει η Κυβέρνηση και κρυβόταν. Είναι μια τακτική, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και πώς συνδέεται αυτή η τακτική με την κοινοβουλευτική πρακτική της Κυβέρνησης; Συνδέεται με το εξής: Ότι η Κυβέρνηση σε οδηγίες ή σε κυρώσεις συμβάσεων καταθέτει τροπολογίες όταν έχει περάσει το νομοσχέδιο από την επιτροπή, για να μην μπορούμε να καλέσουμε τους φορείς, διότι αν αυτές οι τροπολογίες είχαν κατατεθεί στην επιτροπή, θα είχαμε ζητήσει να έρθει εδώ, παραδείγματος χάριν, η ομοσπονδία των εργαζομένων στο Υπουργείο Εργασίας για να μας πει τις απόψεις της. Αυτά κάνετε με τις τροπολογίες και μετά μας λέτε ότι είσατε η «πρώτη φορά αριστερά». Νομίζω ότι αυτά είναι μια οπισθοδρόμηση στις χειρότερες εποχές του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις διατάξεις που επιχειρεί να επεκτείνει την κάλυψη ασφάλισης υγείας το Υπουργείο και ο ΕΟΠΥΥ, εμείς δεν είμαστε αντίθετοι.

Θέλω να πω στον κ. Πετρόπουλο, αν και απουσιάζει, ότι είχαμε καταθέσει από τις 10-2-2017 ερώτηση προς την κ. Αχτσιόγλου για την μεροληπτική αντιμετώπιση από το ΙΚΑ των παιδιών των ξένων μεταναστών που είναι νόμιμα στην Ελλάδα, είναι ασφαλισμένοι και δεν ασφαλιζονται να παιδιά τους. Κάνει μία προσπάθεια να το λύσει με την τροπολογία 1511, στην περίπτωση 6 της παραγράφου 5. Όμως, εμείς δεν είμαστε ικανοποιημένοι από το γεγονός ότι αναφέρεται στις προϋποθέσεις του ν.4251/2014. Η ορθή αντιμετώπιση για λόγους ισότητας θα ήταν σύμφωνα με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης.

Επίσης θετικό θα είμαστε στη διάταξη για τη Θυρίδα, που πάει βέβαια στην ΑΑΔΕ. Όμως, πρέπει να σημειώσουμε ότι ο ν.472/12, που προέβλεπε μία στάση ηλεκτρονική, ήταν νόμος δικός μας και προφανώς έχετε αδυναμία να τον εφαρμόσετε.

Θυμάστε ότι ρώτησα τον κ. Χαρίτση, όταν παρεμβλήθη στη συζήτηση ο κ. Κωνσταντίνου, για τον θεματικό γραμματέα και είπε: «Όχι, δεν είναι καινούργιος». Ναι, είναι καινούργιος, κύριοι συνάδελφοι. Εσείς, η Πλειοψηφία, η Κυβέρνησή σας έφερε εδώ πέρα ένα νομοσχέδιο για το Μητρώο Επιτελικών Στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης κατ' επιταγή της τρόικας με το επιχείρημα της αποκομματικοποίησης της διοίκησης. Όταν τελείωσε η συζήτηση με Υπουργό τον κ. Βερναρδάκη εδώ, σε αυτή την Αίθουσα, άλλαξε τον γενικό γραμματέα και τον έκανε ειδικό γραμματέα και θεματικό γραμματέα. Εσείς τους θεσπίσατε αυτούς. Είναι καινούργιος δομές, κάτω από τον γενικό γραμματέα ή τον ειδικό γραμματέα, δηλαδή είναι μία πολυδαίδαλη διοίκηση.

Επίσης για να τελειώσω, σε όλα όσα συμπεριλαμβάνονται στις ρυθμίσεις για την επέκταση της υγειονομικής περιθαλψής, στα οποία εμείς δεν μπορούμε να είμαστε αντίθετοι, θέλω να σημειώσω αυτό που ρώτησα τον κ. Πετρόπουλο και δεν απάντησε.

Ποιος ήταν ο λόγος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που

προβλέπεται ως πενήντα ημερομίσθια στον ιδιωτικό τομέα τον προηγούμενο χρόνο για να έχεις ασφάλιση υγείας, να τα κάνεις εβδομήντα πέντε; Δεν μας απάντησε σε αυτό. Είπε ότι θα περιμένει τις απόψεις μας. Τις απόψεις μας τις καταθέτουμε. Μένει να δούμε αν έχει διάθεση να κάνει μια βελτίωση.

Θα τελειώσω με τούτο: Ο κ. Πετρόπουλος, αν ήταν εδώ, θα έπρεπε να μας απαντήσει στο εξής απλό ερώτημα. Παρέχουμε υπηρεσίες υγείας ακόμα και στους ανασφάλιστους πολίτες. Πολύ ωραία και καλά κάνουμε. Εσείς λέτε ότι το κάνατε εσείς, εμείς λέμε ότι το είχαμε κάνει εμείς κι εσείς το απλοποιήσατε.

Μπορεί να μας εξηγήσει ο κ. Πετρόπουλος, αυτούς που οφείλουν στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης -ιδίως αγρότες και ελεύθερους επαγγελματίες- γιατί τους κρατάει ομήρους και δεν φέρνει μία ρύθμιση εδώ, ώστε να βγαίνει η σύνταξή τους και να κρατιέται το ποσό της οφειλής ως ποσοστό της σύνταξης, όπως έχουμε προτείνει; Προφανώς είναι μία λύση, η οποία είναι πάρα πολύ λογική. Φαίνεται, όμως, ότι η περήφανη διαπραγμάτευση δεν σας έχει επιτρέψει ακόμη να την κάνετε πράξη. Πιστεύουμε να μας ακούσετε.

Η πρόταση για την κακή τράπεζα, την Bad Bank, κύριε Αντιπρόεδρε και Υπουργέ, που αναφερθήκατε στις διαβουλεύσεις με τις τράπεζες, είναι μία πρόταση που την έχουμε καταθέσει εγκαίρως. Τη λειοδότησαν ορισμένοι. Νομίζω ότι από όσα μας είπατε νωρίτερα από τις συζητήσεις που έχετε με τις τράπεζες για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων, που δεν θα αντιμετωπιστούν ούτε με τους ξυλοδαρμούς έξω από τα γραφεία των συμβολαιογράφων ούτε με τους πλειστηριασμούς, είναι μία πρόταση που πρέπει να πάρετε το θάρρος να τη συζητήσετε και να την φέρετε εδώ. Θα είναι θετική η συμβολή μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για τη μικρή ανοχή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κουτσούκο.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Νικόλαος Ξυδάκης έχει τον λόγο για δώδεκα λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, ασκήθηκε μια πολιτική κριτική από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, κυρίως από την ελάχιστη Αντιπολίτευση της Δημοκρατικής Συμπαράταξης και κάποιες παρατηρήσεις από τη μείζονα σε θέματα της γενικότερης πολιτικής ατζέντας, στα οποία εν μέρει απάντησε ο κύριος Αντιπρόεδρος, αλλά και σε θέματα επί της ουσίας κάποιων ιδεολογικών παρατηρήσεων, τα οποία μάλλον είχε την ατυχή έμπνευση να ξεκινήσει ο κ. Κωνσταντινίδης και να συνεχίσει ο κ. Κουτσούκος.

Υπό ποία έννοια; Τα περί ναζισμού δεν τολμά να τα συνεχίσω. Έδωσα μια πρώτη απάντηση. Το ανέλυσε ο Αντιπρόεδρος. Δεν καταλαβαίνω γιατί «σηκώνετε» αυτό το θέμα. Τι θα κάνετε; Θα κάνετε ιδεολογική κριτική στον ΣΥΡΙΖΑ γιατί υπάρχει η Χρυσή Αυγή; Φταίει ο ΣΥΡΙΖΑ που υπάρχει το νεοναζιστικό φαινόμενο και θέριψε στην Ελλάδα της κρίσης και του κοινωνικού μετασχηματισμού και των κοινωνικών ερειπίων; Δεν νομίζω ότι είναι πολιτική σκέψη αυτή. Αν έχετε κάποια αγωνία για την ιδεολογική σας φυσιογνωμία, αν είστε δεξιοί ή αριστεροί, αυτό να το συζητήσουμε.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: ... (δεν ακούστηκε)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Είναι θεμιτό. Πάτε σε συνέδριο. Δεκτό είναι. Είναι μια έντιμη πολιτική συζήτηση. Μην ψάχνετε να βρείτε πολιτική φυσιογνωμία και κέντρο βάρους επιτιθέμενοι εις τους δεξιά ευρισκόμενους ή εις τους αριστερά ευρισκόμενους. Για όλους υπάρχει χώρος.

Κάνετε αναφορά για διγλωσσία και για το τι λέει η Κυβέρνηση. Το έχουμε πει εκατό φορές κι εσείς ως κόμμα εξουσίας με παράδοση ξέρετε ότι στην εξωτερική πολιτική και στα μεγάλα θέματα, μία φωνή ακούγεται σε κάθε Κυβέρνηση: Αυτή του Πρωθυπουργού. Ό,τι πει ο Πρωθυπουργός είναι. Και στην εξωτερική πολιτική και στα μεγάλα ζητήματα που ανέκυψαν το τελευταίο διάστημα και στο μακεδονικό και στα ελληνοτουρκικά, η φωνή του Πρωθυπουργού είναι. Αυτός είναι ο υπεύθυνος και αυτός είναι που μιλάει.

Σε ό,τι αφορά την αγωνία σας τη θεμιτή και -ελπίζω- επικου-

ρική στην εθνική προσπάθεια για την τύχη των δύο στρατιωτικών που κρατούνται στην Τουρκία, γνωρίζετε πολύ καλά ότι συνελήφθησαν από ένα κράτος, το οποίο έχει κάνει χιλιάδες συλλήψεις δικών του πολιτών και πολλές συλλήψεις ξένων πολιτών. Είναι ένα κράτος στο οποίο ισχύει στρατιωτικός νόμος. Αν δεν ίσχυε, δεν είναι ένα κράτος, το οποίο διακρίνεται για τη δικαιοπραξία του και για την τήρηση των κανόνων κράτους δικαίου που διακρίνει τις δυτικές δημοκρατίες. Ξέρετε πολύ καλά ποιες είναι οι συνθήκες και πώς συνέβη.

Μάλλον δεν έχετε αντιληφθεί ότι όλοι μας είμαστε ενώπιον μιας νέας ιστορικής φάσης. Μάλλον δεν γνωρίζετε ότι η Τουρκία θα συνεχίσει την ένταση. Όλες οι ενδείξεις συνηγορούν προς αυτό. Γι' αυτό χρειάζεται μια άλλη προσέγγιση στρατηγική, πλέον, από την Ελλάδα.

Η στρατηγική επένδυση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής για μια Τουρκία που θα εξημερώνετο εντασσόμενη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, φαίνεται ότι δεν υπάρχει. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση επιθυμεί άνευ όρων την είσοδο της Τουρκίας στους κόλπους της ούτε η Τουρκία επιθυμεί ή θα ανεχθεί να έχει τον ζυγό του κράτους δικαίου και των κανονισμών και των περιορισμών που θέτει η μεγάλη ευρωπαϊκή συμμαχία. Άρα και για την Ελλάδα, όλη η μεγάλη στρατηγική της εξημέρωσης του «θηρίου» μέσω των ευρωπαϊκών κανόνων θα πρέπει να επανεξεταστεί.

Σε αυτή την ιστορική φάση βρισκόμαστε τώρα, στη μεγάλη γεωπολιτική ρευστοποίηση της Μέσης Ανατολής και στους ισχυρότερους κραδασμούς που δέχεται όλη η Μεσόγειος και η Ευρώπη. Έχουμε κι έναν Ερντογάν, ο οποίος έχει μεταβληθεί σε έναν διεθνή ταραξία, απομονωμένο μεν από παραδοσιακούς του συμμάχους, αλλά που δεν παύει να είναι πολύ ισχυρός και πολύ επικίνδυνος ως πληγνόμενο όνειρο αυτοκρατορίας να γίνει ο ηγέτης του σουνιτισμού.

Άρα, λοιπόν, χρειάζεται και ένα καινούργιο στρατηγικό δόγμα με δεσμεύσεις, με συγκλίσεις, με επεξεργασίες, με σοβαρότητα από όλες τις πολιτικές δυνάμεις που θεωρούν ότι είναι εντός της χάραξης μια εθνικής στρατηγικής με μακρά πνοή.

Αν, λοιπόν, οι συνάδελφοι από τη Δημοκρατική Συμπαράταξη, το πρώην ΠΑΣΟΚ, θεωρούν ότι έχουν κάποιον λόγο, κάποια έγνοια και μέριμνα και δύναμη να συμμετάσχουν σε μια νέα εθνική πολιτική, η πρόσκληση ήταν ανοικτή.

Προχθές συναντήθηκε ο Πρωθυπουργός με τον Πρόεδρο του Ποταμιού, τον κ. Θεοδωράκη και συζήτησαν όρους, πλαίσια και προϋποθέσεις. Είναι ανοικτές οι θύρες. Είναι ανοικτή και διαρκής και επιτακτική η ανάγκη για εθνικές συγκλίσεις και εθνικές δεσμεύσεις.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστούμε, δεν θα πάρουμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Παρόμοια πρόσκληση είχε απευθύνει ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ και σε δύο μεζονες περιπτώσεις θεσμικού χαρακτήρα και στην ψήφιση της απλής αναλογικής -και κωφεύσατε- και προς την κατεύθυνση μιας προοδευτικής συνταγματικής αναθεώρησης και ακόμα περιμένουμε την απάντησή σας.

Αν, λοιπόν, έχετε μια γλώσσα η οποία επηρεάζεται από ένα προοδευτικό DNA, το DNA της προοδευτικής μεταπολίτευσης, αν θυμάστε το ΠΑΣΟΚ της πρώτης τετραετίας της δεκαετίας του 1980, σκεφτείτε λίγο διαφορετικά. Δεν περιβάλλετε από εχθρούς και αντιπάλους. Περιβάλλετε από νέες πολιτικές δυνάμεις, οι οποίες υλοποιούν και εκφράζουν νέα κοινωνικά υποκείμενα. Πιθανόν να μην εκφράζετε λαχτάρες και ανάγκες της κοινωνίας όπως έχει διαμορφωθεί μετά το «πάρτι» του μεγάλου εκσυγχρονισμού και της μεγάλης «φούσκας» και της μεγάλης εξαπάτησης και της μεγάλης διαπλοκής.

Αν μιλάτε εσείς για διγλωσσία, θα σας υπενθυμίσω ένα περιστατικό δινομίας. Το 2010 ψηφίστηκε από την κυβέρνηση Παπανδρέου ο νόμος για τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Υπήρχε ένα άρθρο, το 236, το οποίο προέβλεπε για τους αιρετούς, αν καταδικαστούν στο τριμελές εφετείο για ένα αδίκημα ατιμωτικό, να τίθενται σε αργία. Το 2014 επί κυβερνήσεως Σαμαρά και συμμετοχής δικής σας στην κυβέρνηση, τροποποιήθηκε αυτό το άρθρο και με χρήση αυτού του νέου νομοθετικού περιβάλλοντος ο κ. Μπέος ξαναβρέθηκε Δήμαρχος στον Βόλο.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Πότε άλλαξε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Το 2014, όπως και άλλοι νόμοι της κυβέρνησης Παπανδρέου «απονομοθετήθηκαν» από την κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου. Και ο νόμος για την ιθαγένεια νοθεύτηκε. Και ο νόμος για την αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων νοθεύτηκε. Νοθείες έγιναν. Και ήρθε η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ που την κατηγορείτε εσείς για κατσαπλιάδες - λαϊκιστές και επανάφερε νομοθεσίες οι οποίες ήταν πράγματι εκσυγχρονιστικές και μεταρρυθμιστικές και τις επαναφέραμε επί τα βελτίω, ενισχυμένες και λειτουργούσες πλέον. Συμβάλλουν αυτά σε μια προοδευτική μεταρρύθμιση της κοινωνίας; Εσείς τα «απονομοθετήσατε» επί κυβερνήσεως Σαμαρά - Βενιζέλου.

Ας μιλάμε, λοιπόν, επί της ουσίας πράξεων και συμβάντων σε αυτή τη δύσκολη ιστορική περίοδο της κρίσης που ξεκίνησε το 2009-2010 και συνεχίζεται ακόμη, με σοβαρότητα και υπευθυνότητα.

Είναι πολύ μεγάλες οι προκλήσεις και στο πεδίο της οικονομικής ανασυγκρότησης, της εθνικής ανασυγκρότησης -επιμένω να λέω- που κι εκεί θα χρειάζεται ένα εθνικό συμβούλιο με συγκλίσεις και δεσμεύσεις με ορίζοντα δεκαετίας τουλάχιστον και στα ζητήματα της ασφάλειας και της νέας γεωπολιτικής πραγματικότητας που περιβάλλει τη χώρα μας στη Μεσόγειο και στην Ευρώπη και στα ζητήματα ενίσχυσης και αναγέννησης της δημοκρατίας, η οποία πράγματι ταλαιπωρήθηκε στα χρόνια της κρίσης.

Αν, λοιπόν, αναζητούν οι πολιτικές δυνάμεις εδώ την επόμενη μέρα, υπάρχουν σημεία, εστιακά έστω, μικρά πεδία, αλλά πεδία στα οποία χρειάζεται όλοι να συμφωνήσουν, γιατί συμφωνία σημαίνει δέσμευση, δεν σημαίνει «κορώνες» από του Βήματος, από τους τηλεοπτικούς «άμβωνες» ή από τα βήματα που δεν έχουν ευθύνη. Εδώ, καταγεγραμμένες απόψεις, κρίσεις και συγκρίσεις με αυτά που λέγαμε πέρσι και πρόπερσι και πριν από οκτώ χρόνια και με αυτά που πράτταμε.

Με αυτές τις παρατηρήσεις θέλω να σας βάλω σε μια σκέψη γόνιμη και όχι κριτική από τα ορεινά, να φωνάζετε για τον ΣΥΡΙΖΑ ότι ευθύνεται για τους νεοναζί, γιατί μόνο στενοχώρια και θλίψη φέρνει αυτό για την παραφροσύνη που γεννά η δική σας στάση και η δική σας κριτική.

Δεν ξέρω αν έχετε εσείς με ρωτήσετε τον Αντιπρόεδρο, τον Υπουργό, κάτι άλλο. Πολιτικά πάντως, αυτά είναι τα θέματα. Ηρεμήστε και βελτιώστε λίγο το γλωσσικό ήθος. Δεν αρμόζει. Δεν σας μιλάει πια κανένας από την Κυβέρνηση με αυτόν τον τρόπο για να μιλάτε έτσι.

Ακόμη και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας ήταν συμμαζεμένος, κόσμιος. Είπε τα της εξωτερικής πολιτικής.

Του απαντήσαμε πλήρως. Έχει λάβει τις απαντήσεις. Τα ίδια λέμε κάθε μέρα, ήρεμα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Ξυδάκη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Με την άδειά σας, επιτρέψτε μου να πάρω τον λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Παρακαλώ έχετε τον λόγο για ένα λεπτό, γιατί πιθανόν να έχει και ενδιαφέρον, αλλά να μην ανοίξουμε διάλογο. Δεν ξέρω αν συμφωνεί και ο κ. Ξυδάκης. Εγώ δεν έχω πρόβλημα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή φαίνεται ότι βρήκε ενδιαφέροντα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ όσα είπα για τη σχέση της δημοκρατίας με την αλήθεια και την ανάγκη εθνικής συνεννόησης και ευρύτερων κοινωνικών συναινέσεων και επειδή μου απηύθυνε, πράγματι, ορισμένα ερωτήματα, για ένα λεπτό θέλω να πω το εξής:

Κύριε Ξυδάκη, θέλω να σας θυμίσω ότι το καλοκαίρι του 2015, όταν η χώρα κρεμόταν σε μια κλωστή, η κ. Γεννημάτα στο Προεδρικό Μέγαρο έβαλε ενώπιον του κ. Τσίπρα έναν οδικό χάρτη μιας τριετίας εξόδου από την κρίση και τα μνημόνια. Διαλέξατε άλλον δρόμο. Δεν φιλοδοξούμε εμείς τώρα να αντικαταστήσουμε τον κ. Καμμένο σ' αυτόν τον δρόμο που διαλέξατε.

Μετά τις εκλογές -όποτε γίνουν, γιατί θα γίνουν σύντομα- οι

προτάσεις του Κινήματος Αλλαγής, όπως θα επικυρωθούν από το συνέδριό μας το Σαββατοκύριακο που έρχεται, θα είναι ανοικτή πρόσκληση σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις του δημοκρατικού τόξου για μια πορεία εξόδου από την κρίση με εθνική συνεννόηση και κοινωνική συναίνεση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από την Ένωση Κεντρώων κ. Αναστάσιος Μεγαλομύστακας για δώδεκα λεπτά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν αναφερθώ στη συγκεκριμένη οδηγία, στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, θα ήθελα να κάνω μια αναφορά στο μείζον ζήτημα της εναρμόνισης της ελληνικής έννομης τάξης με την ευρωπαϊκή.

Τρία είναι τα χαρακτηριστικά που πρέπει να διέπουν την ενσωμάτωση οδηγιών, τα οποία, δυστυχώς, έχουμε δει ότι δεν ακολουθούνται από την ελληνική Κυβέρνηση αυτή τη στιγμή ούτε παλαιότερα, βέβαια: Είναι η εγκυρότητα, η πληρότητα και η ορθότητα αυτών των οδηγιών.

Δυστυχώς, είδαμε ότι επί της Κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ αυτά δεν ισχύουν. Οι οδηγίες έρχονται καθυστερημένα, έρχονται με πλημμέλεια και σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι και ορθές.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να τονίσω ότι από τον Ιούλιο του 2010, οπότε ιδρύθηκε και το Γραφείο Διεθνών και Κοινοτικών Θεμάτων της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, μέχρι και την κατάργησή του τον Σεπτέμβριο του 2015, αμέσως μετά τις εκλογές που κερδίσατε, η Ελλάδα είχε κατορθώσει από την τελευταία θέση, από την εικοστή έβδομη εκ των είκοσι επτά, να έλθει στη δεύτερη και σε μια περίπτωση, μάλιστα, και στην πρώτη θέση, όσον αφορά την εναρμόνιση των ευρωπαϊκών οδηγιών από τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κι εσείς καταφέρατε με μια απόφαση κάτι θετικό να το γκρεμίσετε.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα και επιπτώσεις δημοσιονομικές, καθώς αυτό το γραφείο είχε γλυτώσει μισό δισεκατομμύριο ευρώ στην ελληνική οικονομία από πρόστιμα που έπεφταν, γιατί δεν εναρμονιζόμασταν με τις ευρωπαϊκές οδηγίες. Μιλάμε για μισό δισεκατομμύριο ευρώ! Δεν το καταλαβαίνετε, γιατί δεν βγαίνουν άμεσα από τις τσέπες σας. Αυτά τα πληρώνουν οι Έλληνες πολίτες. Έχουμε δει να παίρνετε μέτρα και να ψάχνετε αντίμετρα για πολύ μικρότερα ποσά.

Αυτό, πέρα από το δημοσιονομικό κόστος, είχε και κόστος στη σοβαρότητα, στο κύρος της ελληνικής πλευράς, καθώς επανήλθαμε στο προσκήνιο και γίναμε πάλι οι κακοί μαθητές της τάξης. Είχαμε καταφέρει να μιλούν οι Ευρωπαίοι για πραγματικό success story και best practice όσον αφορά αυτόν τον τομέα της εναρμόνισης με τις ευρωπαϊκές οδηγίες. Ήταν ένα θετικό που είχαν κάνει οι προηγούμενοι κι εσείς ήλθατε και το καταστρέψατε.

Γιατί έγινε αυτό; Γιατί, όπως νομίζουμε, θέλατε να βολέψετε τους «ημετέρους». Εκεί που ήταν ένα γραφείο το οποίο διαχειριζόταν αυτές τις υποθέσεις και θα έπρεπε, πέρα από πυροσβεστικό, να έχει και επιτελικό χαρακτήρα, έρχεστε εσείς και το καταργείτε και δίνετε την αρμοδιότητά του σε ένα πολυδαίδαλο σύστημα, που διαχειρίζεται την εναρμόνιση των οδηγιών, το Υπουργείο Εσωτερικών, η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, η Γενική Γραμματεία Συντονισμού, το Υπουργείο Οικονομίας και δεν συνυπολογίζουμε σε όλα αυτά τα συναρμόδια Υπουργεία.

Ένας τέτοιος οργανισμός το μόνο που μπορεί να φέρει είναι επικαλύψεις, χρονοτριβές και να έχουμε τελικά τα αποτελέσματα που έχουμε τώρα: Από εκεί που ήμασταν στις πρώτες θέσεις, να έχουμε καταρρεύσει πάλι στις τελευταίες.

Αυτό, δυστυχώς, το μόνο που προσδίδει σε εσάς είναι προχειρότητα για άλλη μία φορά. Σε όλους τους τομείς, δυστυχώς, αυτό είναι που βλέπουμε: σοβαρή αμέλεια και μηδενισμό όσων είχαν καταφέρει οι προηγούμενοι.

Επί του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, για άλλη μία φορά έρχεστε με επικίνδυνη καθυστέρηση, γιατί μπορεί να υπάρξουν και πρόστιμα κατά της χώρας μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να φέρετε αυτή την ενσωμάτωση της οδηγίας.

Αδυνατούμε να το καταλάβουμε αυτό ακόμη περισσότερο, καθώς η δική σας Κυβέρνηση ωρυόταν πως δήθεν κόπτεται για την εκρίζωση των καρτέλ από την ελληνική αγορά, από την ελληνική οικονομία και τη βελτίωση των όρων ανταγωνισμού μεταξύ των μεγάλων και πολυεθνικών εταιρειών με τις μικρομεσαίες.

Δεν μπορούμε, επομένως, να καταλάβουμε γιατί δεν τηφέρατε πιο μπροστά, παρ' όλο που είναι μία οδηγία που χρονολογείται από τον Νοέμβριο του 2014 στο Ελληνικό Δίκαιο. Και η Κυβέρνησή σας όχι μόνο άργησε να την ενσωματώσει, αλλά τη θέτει και με αναδρομική ισχύ από τον Δεκέμβριο του 2016, θέλοντας να γεφυρώσει με έναν αυθαίρετο τρόπο το διανυθέν χρονικό διάστημα και να νομιμοποιήσετε με αυτόν τον τρόπο τη δική σας αμέλεια, τη δική σας προχειρότητα.

Και μιλάμε για την ελληνική οικονομία, που, δυστυχώς, ακόμη και με τις σημερινές συνθήκες κρίσης, πασιζείται ακόμη από καρτέλ σε πολλούς σημαντικούς τομείς της οικονομικής δραστηριότητάς μας.

Θυμίζω αυτά που η δική σας Κυβέρνηση είχε υποσχεθεί να εξαφανίσει, όταν ήρθε η «πρώτη φορά αριστερά».

Επί της ουσίας του νομοσχεδίου, αντιμετωπίζουμε, κατ' αρχάς, θετικά αυτή την οδηγία, ως φιλοευρωπαϊκό κόμμα. Ωστόσο, υπάρχουν και εδώ κάποιες ενστάσεις για το πώς τη φέρνετε. Και θα τις πούμε στη συνέχεια, υπό τη μορφή ερωτημάτων.

Όπως άλλωστε έχουμε τονίσει και κατά την παρέμβασή μας στη σχετική επιτροπή, η εναρμόνιση των κανόνων ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών-μελών σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης επιχειρεί να διορθώσει τις επιμέρους διαφοροποιήσεις που ίσχυαν σε κάθε κράτος-μέλος και να αποκαταστήσει μέρος των ζημιών που υφίστανται κυρίως οι καταναλωτές από κάποιες εταιρείες. Το κόστος αυτών των ζημιών ανέρχεται μεταξύ 13 και 37 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Όπως έχουμε κάνει πολλές φορές γνωστό, η Ένωση Κεντρώων αποδίδει τεράστια σημασία στην απρόσκοπτη άσκηση της οικονομικής δραστηριότητας, με γνώμονα πάντοτε την οικονομική πρόοδο υγιών επιχειρήσεων, με έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς αυτή είναι ο άξονας και ο πυλώνας που στηρίζει κυρίως την ελληνική οικονομία και κοινωνία και έχουμε ως στόχο να έχουμε πιο φθηνά και πιο ποιοτικά προϊόντα για τον τελικό καταναλωτή.

Στο πλαίσιο αυτό, λοιπόν, η τήρηση των κανόνων υγιούς ανταγωνισμού αποτελεί για εμάς απαραίτητη προϋπόθεση για τη σωστή λειτουργία της οικονομίας και για τη διευκόλυνση των καταναλωτών. Έτσι μόνο θα γίνει αποτελεσματικότερη η προστασία των δικαιωμάτων τους.

Το γεγονός, πάντως, ότι δεν προβλέπεται από την οδηγία που μας φέρνετε η παροχή δυνατότητας σε ενώσεις καταναλωτών να ασκήσουν συλλογική αγωγή αποζημίωσης για ηθική βλάβη που προκλήθηκε από αθέμιτο ανταγωνισμό και την καρτελοποίηση σημαντικών κλάδων της οικονομίας αποδυναμώνει σε κάποιον βαθμό τον ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτή η οδηγία. Προφανώς, δεν δόθηκε αυτή η δυνατότητα, γιατί θα απέδιδε έμμεσο ρόλο ρυθμιστή της αγοράς στις καταναλωτικές ενώσεις, πράγμα αποφευκτέο φυσικά στις μεγάλες επιχειρήσεις.

Και η απόδειξη, όμως, ότι ο τελικός καταναλωτής επιβαρύνθηκε από τις αυξημένες, λόγω της ύπαρξης καρτέλ, τιμές είναι δυσχερής, καθώς θα πρέπει να αποδειχθεί ότι οι αυξημένες λόγω του καρτέλ τιμές μετακυλίστηκαν μέχρι τον καταναλωτή και δεν απορροφήθηκαν από τον άμεσο αγοραστή του προϊόντος.

Προβληματισμό, επίσης, μας προκαλεί η δυσχέρεια στην ποσοτικοποίηση της ζημιάς που υπέστη ο καταναλωτής από αυτή την αθέμιτη εμπορική συμπεριφορά μιας εταιρείας. Πώς θα ορίζεται αυτή η διαφορά που πλήρως ο καταναλωτής για το προϊόν, λόγω της παρέμβασης των καρτέλ, από την τιμή που θα πλήρωνε; Αυτά είναι ερωτήματα που θα έπρεπε να έχουν απαντηθεί.

Περαιτέρω, η στελέχωση του ειδικού τμήματος του πρωτοδικείου με κατάλληλους δικαστές που θα δικάζουν υποθέσεις αθέμιτου ανταγωνισμού θα βοηθούσε, όπως προβλέπεται από το νομοσχέδιο στο άρθρο 13. Φοβόμαστε, όμως, ότι αυτό δεν θα αποτελέσει μια ιδιαίτερα εύκολη υπόθεση, μιας και απαιτείται

εξειδίκευση των εν λόγω δικαστικών λειτουργιών σε ζητήματα Ευρωπαϊκού Δικαίου, ανταγωνισμού και εν γένει οικονομικά ζητήματα, κάτι που δεν είναι καθόλου αυτονόητο για μεγάλη μερίδα των δικαστών μας.

Αναρωτιόμαστε, επίσης, ποιοι θα μπορέσουν όντως να επωφεληθούν από τις πρόνοιες του συγκεκριμένου νομοσχεδίου και τη δυνατότητα άσκησης της αγωγής αποζημίωσης σε εταιρείες που παραβιάζουν το δίκαιο ανταγωνισμού. Πιστεύετε ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα μπορέσουν να ανταγωνιστούν επί ίσοις όροις τις μεγάλες πολυεθνικές; Νομίζετε ότι έχουν την ίδια οικονομική δυνατότητα να προσλάβουν αυτούς τους νομικούς που θα τους υποστηρίξουν;

Είναι προβληματισμοί που θα έπρεπε να έχετε και εσείς. Είναι προβληματισμοί που δεν μας οδηγούν στο να υπερψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, γι' αυτό και εμείς θα ψηφίσουμε «παρών», καθώς είμαστε θετικοί με την ιδέα του να ρυθμιστούν τέτοιου είδους ζητήματα. Ωστόσο ο τρόπος με τον οποίο έρχεται το νομοσχέδιο μας δυσκολεύει πολύ.

Το ίδιο κάνετε και με τροπολογίες. Φέρνετε τροπολογίες, πολυτροπολογίες, με τις οποίες, διαβάζοντάς τις, αρχικά είμαστε θετικοί, θέλουμε να τις υπερψηφίσουμε. Ωστόσο, υπάρχουν μέσα μικρές παράγραφοι οι οποίες δεν μας το επιτρέπουν. Δεν είναι αυτός ο σωστός τρόπος νομοθέτησης, να φέρνετε τελευταία στιγμή τροπολογίες που μέσα κρύβουν παγίδες. Δεν μπορούμε να είμαστε συνένοχοι μαζί σας σε αυτό το έγκλημα που γίνεται κατά της ελληνικής οικονομίας, το οποίο γίνεται όχι μόνο από εσάς, αλλά και από τους προηγούμενους.

Αυτό που πρέπει να κάνετε είναι να φέρετε το νέο και αυτή την αλλαγή που έχετε υποσχεθεί στον κόσμο και όχι να ακολουθείτε την ίδια τακτική και, σε πολλές περιπτώσεις, να πηγαίνετε ακόμη χειρότερα από τους προηγούμενους. Δυστυχώς, αυτό κάνετε.

Θα θέλαμε να δείτε λίγο πιο σοβαρά τον τρόπο με τον οποίο νομοθετείτε, τον τρόπο με τον οποίο ασκείτε την εξουσία, γιατί ούτε καν στον κοινοβουλευτικό έλεγχο στον οποίο μας παραπέμπετε δεν είστε σωστοί. Γίνονται ερωτήσεις, οι οποίες δεν απαντώνται ποτέ. Αποφεύγονται συστηματικά.

Δεν είναι αυτός ένας σοβαρός τρόπος, το να μας φέρνετε δύο τροπολογίες, όπου μας μιλάτε για πληροφοριακά συστήματα. Είδαμε τι έγινε, ποιο ήταν το γελοίο της υπόθεσης με το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ». Δεν χρειαζόταν πολύ νου για να καταλάβουμε ότι θα έπρεπε να χωριστούν σε περιφέρειες, για να μην κρασάρει και πέσει το σύστημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ πολύ λίγο χρόνο ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

Δεν μπορούμε να είμαστε στο 2018 και να δίνουμε παράταση από το 2017 στο 2018 και τώρα στο 2019 για τη δημιουργία πληροφοριακών συστημάτων. Αυτά θα έπρεπε να ήταν αυτονόητα, να έχουν δημιουργηθεί εδώ και χρόνια. Ίσως θα έπρεπε να ήταν τα πρώτα που θα κάνατε, για να έρθει αυτή η αλλαγή. Είναι μία σημαντική μεταρρύθμιση. Το να ψηφιοποιηθούν όλα τα στοιχεία, να μπουν σε ένα πληροφοριακό σύστημα είναι αναγκαίο στην Ελλάδα και δεν υπάρχει ακόμη και για τα πιο απλά.

Επομένως η αλλαγή έρχεται και δεν θέλει ριζοσπαστικές και ρηξικέλευθες μεταρρυθμίσεις. Θέλει μόνο να κάνουμε το απλό, το αυτονόητο, το λογικό.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μεγαλομύστακα.

Έχουν ζητήσει να δευτερολογήσουν ο κ. Κωνσταντίνου και ο κ. Βαρδαλής.

Κύριε Κωνσταντίνου, έχετε τον λόγο.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σας είπαμε, κύριε Υπουργέ, ότι οι απαντήσεις που δώσατε ειδικά για τα δύο ζητήματα και εσείς καταλαβαίνετε ότι δεν είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Παρ' όλα αυτά, θα το παραβλέψω. Από ό,τι καταλαβαίνω, δεν θέλετε να κάνετε κάποιες αλλαγές σε αυτή τη διαδικασία.

Θα πάω σε αυτό που είπε ο κ. Ξυδάκης. Θέλω να τον ευχαριστήσω για το μεγάλο του ενδιαφέρον για την παράταση, πρώτα

απ' όλα. Χαίρομαι που είδε ότι το 2009 - 2012 έγιναν πολλές μεταρρυθμίσεις, γιατί θυμάμαι ότι τότε μας έλεγαν «χούντα» και «η χούντα δεν τελείωσε το 1973». Όμως, κύριε Ξυδάκη, εγώ θα τα ξεπεράσω όλα αυτά.

Κύριε Καμμένε, είστε παρών, αλλά θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ σε εσάς. Η κ. Καββαδία, η Βουλευτής σας, είπε για τον κ. Καμμένο ότι είναι θιασώτης ρατσιστικών και ακροδεξιών απόψεων. Με αυτόν συγκυβερνάτε.

Εμείς αυτούς που συγκυβερνούμε με θιασώτες ρατσιστικών και ακροδεξιών απόψεων δεν έχουμε καμμία σχέση, κύριε Ξυδάκη. Εμείς είμαστε προοδευτική παράταξη. Δεν κάνουμε μέτωπα ούτε με δεξιούς ούτε με ακροδεξιούς. Για αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Αποδέχεστε και εσείς αυτόν τον χαρακτηρισμό για μένα;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, εγώ είπα αυτά που λέει η κ. Καββαδία. Αυτή είναι μια εσωτερική σχέση

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Το γνωρίζω. Τον υιοθετείτε όμως;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Όταν τα λέγαμε αυτά για το κόμμα σας -γιατί εμείς δεν μιλάμε προσωπικά, μιλάμε για τα κόμματα-, έλεγαν κάποιοι ότι δεν είναι. Αφού το αποδέχονται ήδη, τι να κάνω εγώ, κύριε Καμμένο; Εσείς κυβερνάτε μαζί τους. Αποφασίστε τι θέλετε να κάνετε.

Απαντώ, λοιπόν. Δεν υπάρχουν αριστεροί που κυβερνούν με ακροδεξιούς. Το κάνουν μόνο για την καρέκλα, αν θέλουν. Αν δεν θέλουν, παίρνουν άλλες αποφάσεις. Εμείς μέτωπα με δεξιούς, ακροδεξιούς, δήθεν αριστερούς δεν κάνουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Κύριε Ξυδάκη, θέλετε να απαντήσετε; Μετά θα απαντήσω και εγώ, αν και δεν επιτρέπεται.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Κύριε Κωνσταντίνου, μπορεί να έχετε μια αγωνία να διακριθείτε στο εν ιδρύσει κόμμα, το οποίο θα αποκτήσει και καταστατικό και αρχές και ιδεολογικό άξονα. Το σέβομαι.

Μη χρησιμοποιείτε όμως την ιστορία ανθρώπων, τα λόγια απόντων, την ιστορία και τις αγωνίες ενός λαού που στάθηκε όρθιος σε πολέμους και καταστροφές και μέσα στον εικοστό αιώνα, την ιστορία μιας Αριστεράς που, μέσα στις αδυναμίες της και τον σπαραγμό της, έγραψε μια ιστορία με αγώνες.

Μην εκμεταλλεύεστε επίσης τη σοβαρότητα και την ειλικρίνεια με την οποία σας απευθύνθηκα για να πείτε αυτά τα φτηνάρικα πράγματα, χρησιμοποιώντας τον παρόντα κ. Καμμένο.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ την κ. Καββαδία χρησιμοποίησα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ: Λυπάμαι πάρα πολύ και ντρέπομαι γι' αυτά που άκουσα από το στόμα σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Καμμένος): Αν μου επιτρέπετε, κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, να πάρω λίγο από τον χρόνο σας.

Νομίζω ότι δεν είναι πρόπον να μεταφέρουμε αυτούς τους χαρακτηρισμούς στη Βουλή, διότι έχουν καταντήσει να είναι μόδα, έθνος κακίθεν. Οι συγκυβερνήσεις κρίνονται από το έργο τους. Εμείς έχουμε την ευχέρεια και τη δημοκρατία του λόγου. Θα ήλπιζα και θα ευχόμουν και εσείς, στη συγκατοίκησή σας με τη Νέα Δημοκρατία, να είχατε την ίδια ευχέρεια να διαλέγεστε και να μη λέτε «ναι» σε όλα, σε κρυφές πόρτες και πίσω από την «κουρτίνα 3».

Ο κ. Βαρδαλής έχει τον λόγο για τη δευτερολογία του.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα κυρίως να αναφερθώ στις τροπολογίες. Όμως, θα μου επιτρέψετε δύο σχόλια σε ζητήματα στα οποία έγινε αρκετή συζήτηση σήμερα στην Αίθουσα.

(Στο σημείο αυτό τον Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Θ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΜΑΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**)

Το πρώτο είναι το εξής: Κατά τη γνώμη του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδας, ο φασισμός, ο ναζισμός είναι παιδί αυτού του σάπιου καπιταλιστικού συστήματος και τον αξιοποιεί, όταν τον έχει ανάγκη, όταν έχει ανάγκη το μαστίγιο, για να δια-

σφαλίσει την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων.

Κατά τη γνώμη μας, λοιπόν, η πάλη ενάντια στον φασισμό, τον ναζισμό είναι άμεσα συνδεδεμένη με την πάλη ενάντια στο σύστημα, σε αυτό το σάπιο καπιταλιστικό σύστημα.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι, κατά τη γνώμη μου, ο κύριος Υπουργός στην προσπάθειά του να αντιπαρεταθεί στα επιχειρήματα του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδας έκανε μια συνειδητή -το υπογραμμίζω, συνειδητή- προσπάθεια αθώωσης αυτού του σάπιου καπιταλιστικού συστήματος. Και το λέω συνειδητά, γιατί ο κύριος Υπουργός γνωρίζει. Γνωρίζει, για παράδειγμα, ότι αυτός ο τρόπος οργάνωσης της οικονομίας, ο κεφαλαιοκρατικός τρόπος, έχει νόμους που ισχύουν για όλους, «σιδερένιους» νόμους.

Βεβαίως, η ανισόμετρη ανάπτυξη, που αποτελεί έναν από αυτούς τους βασικούς νόμους, δημιουργεί διαφοροποιήσεις ανάμεσα σε κλάδους της ίδιας οικονομίας, ανάμεσα στις καπιταλιστικές χώρες, ακόμη-ακόμη και ανάμεσα σε επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου στην ίδια χώρα. Σε όλες, όμως, μα σε όλες τις περιπτώσεις, σκοπός αυτού του τρόπου οργάνωσης της οικονομίας είναι η διασφάλιση του μέγιστου ποσοστού κέρδους, μέσω της εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης. Διότι, στο κάτω-κάτω, το κέρδος δεν πέφτει από τον ουρανό.

Υπάρχουν μια σειρά ζητήματα που εν πάση περιπτώσει δεν μας παίρνει και ο χρόνος, ζητήματα που έχουν σχέση και με την οδηγία που συζητούμε, με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρηματικών ομίλων. Ποια είναι τελικά η ιστορία όλου του καπιταλιστικού συστήματος; Δεν είναι μια ιστορία ενδυνάμωσης των μονοπωλίων, από τη μανιφκτούρα, τις βιοτεχνίες, το μονοπώλιο, τα καρτέλ; Τι δείχνει η εξέλιξη αυτού του συστήματος; Πού οδηγεί, δηλαδή, η ανάπτυξή του; Αυτό σας είπαμε εμείς.

Όμως, αυτό που μου έκανε εντύπωση είναι γιατί ο κύριος Υπουργός έβαλε αυτά τα ζητήματα. Τι είχε σκοπό να κάνει; Ακριβώς αυτό που σας είπα: Συνειδητά, δηλαδή, να αθωώσει αυτό το σύστημα. Τι ήθελε να μας πει μέσω αυτής της προσπάθειας; Ότι, επειδή υπάρχουν διαφορές από χώρα σε χώρα στο ίδιο καπιταλιστικό σύστημα, άρα μπορεί μέσα σε αυτό το σύστημα να υπάρχουν και φιλολαϊκές λύσεις. Αν κατάλαβα καλά, αυτό μας είπατε. Μα, ακριβώς σε αυτό βρίσκεται η αυταπάτη που θέλετε να δημιουργήσετε.

Βεβαίως, μέσα από την πάλη των ιδίων των εργαζομένων μέσα σε αυτό το σύστημα μπορούν να βελτιωθούν οι όροι πώλησης της εργατικής τους δύναμης. Όμως, όταν αυτή η πάλη δεν θα συνδεθεί με τον κύριο αντίπαλο, με την κύρια αιτία, που είναι ακριβώς ο σχεδιασμός αυτής της οικονομίας με βάση το κέρδος, αυτά τα αποτελέσματα της πάλης και πρόσκαιρα θα είναι και με την πρώτη ευκαιρία, κυρίως όταν βρει αδύναμο το εργατικό κίνημα και όχι στα τραπέζια των διαπραγματεύσεων της Κυβέρνησής σας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο ΝΑΤΟ, τότε η αστική τάξη, το κεφάλαιο να παίρνει πίσω με την πρώτη.

Άρα, κατά τη γνώμη μας, αυτό που χρειάζεται είναι η αλλαγή αυτού του τρόπου οργάνωσης αυτής της οικονομίας, που υπηρετεί το κέρδος και όχι την ικανοποίηση των σημερινών, των σύγχρονων αναγκών των εργαζομένων και, βεβαίως, δεν είναι η στήριξη, όπως κάνετε εσείς, αυτού του συστήματος, φέρνοντας αυταπάτες ότι μπορεί με μια δίκαιη, δήθεν, ανάπτυξη όλοι να έχουν όφελος; Και τα κέρδη να αυγαταίνουν και οι εργαζόμενοι να περνούν ζωή χαρισάμενη. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο με την κοινωνικοποίηση των συγκεντρωμένων μέσων παραγωγής, δηλαδή των εργαλείων με τα οποία η εργατική τάξη παράγει όλο αυτόν τον πλούτο.

Τέλος, για αυτό το ζήτημα, δεν είναι σωστό αυτό που είπατε, κύριε Υπουργέ, γιατί στη χώρα μας δεν «καπιταλιστικοποιείται» η αγροτική οικονομία. Προφανώς, θα γνωρίζετε ότι από το 25% πριν από λίγα χρόνια, πριν από είκοσι χρόνια δηλαδή, που δραστηριοποιούνταν στην αγροτική οικονομία, σήμερα μιλάμε για 4,5% με 6%, στην καλύτερη περίπτωση. Αυτό τίνος αποτέλεσμα ήταν; Δεν ήταν ότι «καπιταλιστικοποιείται» η αγροτική οικονομία;

Αν πάτε σήμερα στα χωριά, τέσσερις-πέντε αγρότες έχουν από χίλια στρέμματα. Μπορεί να μην είναι στην ιδιοκτησία τους, αλλά σπέρνουν στα χίλια στρέμματα. Βεβαίως, υπάρχουν ακόμα

μικροί και μεσαίοι. Όμως, με την ανάπτυξη του ανταγωνισμού, με την ανάπτυξη της καπιταλιστικής αγροτικής οικονομίας, αυτοί θα είναι οι πρώτοι που θα φύγουν από το χωράφι, θα ξεκληριστούν. Αυτό συνέβαινε όλα τα τελευταία χρόνια.

Τώρα, αυτά τα περί αναδιάρθρωσης των αγροτικών καλλιεργειών, των ποιοτικών προϊόντων κ.λπ., τα ακούμε εδώ και χρόνια από αυτούς που εσείς τώρα αποκαλείτε παλαιό πολιτικό προσωπικό.

Θα αναφερθώ τώρα στις τροπολογίες.

Κατ' αρχάς είναι γνωστό ότι οι εργαζόμενοι και οι αυτοαπασχολούμενοι μετρούν αμέτρητες πληγές στα ασφαλιστικά και γενικότερα στα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα, με πρόσφατο αυτόν τον νόμο που περάσατε εσείς, τον γνωστό «νόμο Κατρούγκαλου». Αυτές οι πληγές δεν περιορίζονται μόνο στα συνταξιοδοτικά, αλλά αφορούν και την υγεία και την πρόνοια. Αναφέρομαι στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1511 και ειδικό 26, που αντιμετωπίζει ορισμένα ζητήματα παροχής υγειονομικής περίθαλψης.

Η θέση του ΚΚΕ γι' αυτά τα ζητήματα νομίζω ότι είναι γνωστή. Εμείς υποστηρίζουμε ότι όλοι οι εργαζόμενοι και τα λαϊκά στρώματα θα πρέπει να έχουν πλήρη ασφαλιστική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και κάλυψη χωρίς καμμία -μα, καμμία- προϋπόθεση από ένα αποκλειστικά δημόσιο και δωρεάν σύστημα υγείας, χωρίς συμμετοχή στα φάρμακα κ.λπ..

Με τη συγκεκριμένη τροπολογία αντιμετωπίζονται ορισμένα ζητήματα που μπορούν να αξιοποιηθούν από ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων. Για αυτόν τον λόγο, εμείς θα την ψηφίσουμε. Όμως, σε καμμία περίπτωση δεν ικανοποιεί τις σημερινές σύγχρονες κοινωνικοασφαλιστικές ανάγκες των εργαζομένων και των υπόλοιπων λαϊκών στρωμάτων.

Τέλος, επειδή βλέπω ότι και ο χρόνος τελείωσε, θα ήθελα να πω μια κουβέντα για την τροπολογία με γενικό αριθμό 1509 και ειδικό 24. Εμείς θα την καταψηφίσουμε. Εδώ προσπαθείτε να συμβάλετε στην επιτάχυνση της καπιταλιστικής ανάπτυξης μέσω της διευκόλυνσης του εξωτερικού εμπορίου, της διευκόλυνσης, δηλαδή, των εξαγωγικών επιχειρήσεων. Όμως, αυτή η ταχύτερη διεκπεραίωση αφορά κυρίως τις μεγάλες εξαγωγικές εταιρείες. Άλλωστε, τα προβλήματα των μικρομεσαίων δεν είναι η γραφειοκρατία, που, στην προκειμένη περίπτωση προσπαθείτε να αντιμετωπίσετε, αλλά το πώς θα πληρώσουν τους φόρους, τα χαράτσια, την ασφάλιση, τα χρέη, το πώς θα αντεπεξέλθουν σε αυτόν τον ανταγωνισμό που εσείς θωρακίζετε, αλλά αυτούς τους στέλνει στα τάρταρα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε τον κ. Βαρδαλή.

Κύριοι συνάδελφοι, πριν περάσουμε στην ομιλία του Υπουργού, για να ολοκληρώσουμε με τους ομιλητές και να προχωρήσουμε στη διαδικασία της ψηφοφορίας, θα ήθελα να κάνω μια ανακοίνωση προς το Σώμα.

Η Βουλευτής κ. Θεοδώρα Μπακογιάννη ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από την Τετάρτη 14 Μαρτίου 2018 έως και την Παρασκευή 16 Μαρτίου 2018, καθώς θα βρίσκεται στο Μπακού προσκεκλημένη ως ομιλήτρια στο «6th Global Baku Forum». Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Τον λόγο έχει ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης κ. Ιωάννης Δραγασάκης.

Κύριε Υπουργέ, σας φτάνουν τα πέντε λεπτά;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ (Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Ελπίζω να μιλήσω λιγότερο. Τα θέματα που εθίγησαν είναι πολλά και θα τα αδικούσα αν αναφερόμουν σ' αυτά τώρα.

Απλώς θέλω να πω ότι χάρηκα τη συζήτηση στη Βουλή, διότι με αφορμή ένα σχεδόν τεχνικού χαρακτήρα νομοσχέδιο τέθηκαν μια σειρά από θέματα και προβλήματα υπαρκτά. Περισσότερο θέλω να κάνω ορισμένες διευκρινίσεις.

Η αναφορά μου στη Χρυσή Αυγή δεν είχε τον χαρακτήρα ενός διαλόγου με τη Χρυσή Αυγή. Είχε να κάνει με τον κόσμο που μας

ακούει, διότι η Χρυσή Αυγή είναι μια οργάνωση υπόδικη με πάρα πολλές δίκες. Άλλωστε, ήδη αρκετά μέλη της διώκονται. Όμως, νομίζω ότι είναι χρέος μας να ενημερώνουμε τον ελληνικό λαό με τις απόψεις μας, με το τι εμείς νομίζουμε ότι κρύβεται πίσω από αυτό το προσώπειο της οργής για τα προβλήματα που δημιουργούνται, χωρίς βέβαια να κάνουν καμμία αναφορά στις πραγματικές αιτίες και στη λύση αυτών των προβλημάτων.

Σε ό,τι αφορά το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, δεν θέλω να υποτιμήσω αυτά που είπατε, κύριε συνάδελφε, ή αυτά που είπα και εγώ, αλλά έχουν περιγραφεί πολύ καλύτερα στο κομμουνιστικό μανιφέστο πριν από τόσα χρόνια. Το θέμα είναι η ενδέκατη θέση για τον Φόιερμαχ, δηλαδή: «Τούτων δοθέντων, τι κάνουμε». Εκεί, εμείς έχουμε μια διαφοροποιημένη στάση, αλλά και εκεί διακρίνω μια δυνατότητα σύγκλισης στο ότι παλεύουμε για το καλύτερο.

Από εκεί και πέρα, καθένας έχει τη στρατηγική του για το πού εντάσσει αυτόν τον αγώνα.

Το τρίτο που ήθελα, όμως, κυρίως να τονίσω είναι ότι η εποχή που ζούμε έχει κινδύνους αλλά έχει και δυνατότητες. Η περιοχή στην οποία βρισκόμαστε το εντείνει αυτό ακόμα περισσότερο. Εδώ γίνεται ακόμα εντονότερη αυτή η αντίφαση κινδύνων και δυνατοτήτων.

Έχει νομίζω σημασία η αναφορά στους κινδύνους να έχει τον χαρακτήρα και την προσπάθεια του πώς θα τους αποτρέψουμε ή και αν υπάρξουν τι πρέπει να κάνουμε για να τους αντιμετωπίσουμε. Από μόνη της η επίκληση των κινδύνων, δεν νομίζω ότι βοηθάει σε τίποτα, μάλλον δημιουργεί και περισσότερα προβλήματα.

Με αυτή την έννοια θέλω να δούμε και αυτό το οποίο είπα και εισαγωγικά, το πού βρισκόμαστε σήμερα ως χώρα. Η έξοδος από μια κατάσταση χρεοκοπίας δεν είναι όπως το γύρισμα του διακόπτη. Οι συνέπειες της χρεοκοπίας και της κρίσης είναι τόσες και έχουν τόσο βάθος που η έξοδος από τα μνημόνια είναι απλά μία από τις προϋποθέσεις, ένα βήμα. Πολλές φορές χρησιμοποιούμε τον όρο «ξέφωτο». Όχι ότι τελειώσαμε, αλλά για να μπορούμε να συγκροτηθούμε και να δούμε πώς θα λύσουμε τα βαθύτερα προβλήματα τα οποία υπήρχαν, γιατί υπάρχουν, και ορισμένα είναι εντονότερα.

Σε αυτή την κατάσταση μέσα, λοιπόν, νομίζω ότι έχει σημασία να προσπαθούμε να γινόμαστε όσο γίνεται πιο αντικειμενικοί. Εγώ βλέπω πολλές φορές -όλοι υποπίπτουμε σε αυτό το λάθος- ότι οι μεν κυβερνήσεις κοιτάνε μόνο τα θετικά, οι δεν αντιπολιτεύσεις κοιτάνε μόνο τα αρνητικά, ενώ συνήθως και τα δύο αυτά έχουν μια συνοχή μεταξύ τους.

Από αυτή την άποψη, και χωρίς να υποτιμώ δυσκολίες και προβλήματα, θέλω να πω ότι η χώρα μετά από μια οδυνηρή πραγματικά εμπειρία έχει φτάσει στο σημείο να είναι στη τελική φάση εξόδου από τα μνημόνια. Αυτή η φάση είναι λεπτή και απαιτεί προσοχή. Με αυτή την έννοια και ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος έχει ένα ειδικό, ένα αυξημένο βάρος στη διαπραγμάτευση, προσπαθεί να προσέξει τα λόγια του. Όμως, θέλω να σας πω ότι δεν έχουμε τίποτα να κρύψουμε.

Σε ό,τι αφορά την έξοδο από τα μνημόνια, οι δρόμοι είναι δύο. Ο ένας είναι η λεγόμενη προληπτική γραμμή, δηλαδή να συζητήσουμε ένα νέο σύμφωνο, το οποίο πρέπει να πάει στα κοινοβούλια ή τουλάχιστον σε ορισμένα κοινοβούλια. Το γερμανικό κοινοβούλιο πρέπει να το συζητήσει. Αυτό το σύμφωνο θα έχει τη μορφή μνημονίου, θα έχει υποχρεώσεις. Άρα δεν θα μας δώσει εκείνη τη δυνατότητα να πούμε ότι τελειώσαμε, στεκόμαστε στα πόδια μας, σχεδιάζουμε εμείς το μέλλον μας και αναλαμβάνουμε εμείς οι ίδιοι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Καινούργιο μνημόνιο μας λέτε δηλαδή;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ (Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης): Λέω ότι αυτό θα σημαίνει εάν κάποιοι υιοθετούσε την προληπτική γραμμή. Αυτός είναι ο ένας δρόμος.

Ο άλλος δρόμος είναι -και το θετικό εδώ είναι ότι τον έχουμε συμφωνήσει τον άλλον δρόμο- αντί να προσφύγουμε σε μια προληπτική γραμμή, να προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε τα δικά μας αποθέματα, ούτως ώστε, εάν τα επόμενα χρόνια που θα

έχουμε βγει στις αγορές υπάρξουν κάποιες αναταράξεις και έχουμε κάποιες δυσκολίες, θα έχουμε τον δικό μας κουμπαρά κλειδωμένο, τα χρήματα δεν θα χρησιμοποιούνται για άλλο σκοπό. Και άρα βρισκόμαστε στη φάση της οικοδόμησης, του κτισίματος αυτών των μαθημάτων. Τι έχουμε συμφωνήσει με τους δανειστές; Έχουμε συμφωνήσει ότι από το δάνειο των 86 δισεκατομμυρίων θα πάρουμε περίπου 9 δισεκατομμύρια και ότι από τις αγορές θα προσπαθήσουμε να συγκεντρώσουμε ό,τι ποσό μπορέσουμε να συγκεντρώσουμε. Ήδη πρέπει να σας πω ότι έχουν συγκεντρωθεί πάνω από 4,5 δισεκατομμύρια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Οι αγορές βεβαίως σήμερα είναι έτσι, αύριο είναι αλλιώς. Τι μια πέφτουν τα επιτόκια, την άλλη ανεβαίνουν τα επιτόκια. Είμαστε, όμως, σε μια πορεία θετική που σε λίγο θα έχουμε κτίσει όλο αυτό το απόθεμα που θα μας επιτρέψει να καλύψουμε τις ανάγκες μας. Αυτό σημαίνει ότι θα μπορούμε να κάνουμε ό,τι θέλουμε; Σημαίνει ότι δεν θα πρέπει να τηρούμε κανόνες που τηρούν και άλλες χώρες; Σημαίνει ότι δεν θα πρέπει εμείς οι ίδιοι, ανεξάρτητα από κανόνες, να φροντίσουμε να μην επαναλάβουμε λάθη ή παθογένειες του παρελθόντος; Όλα αυτά είναι αυτο-νόητα.

Άρα εγώ θέλω να κλείσω λέγοντας ότι έχουμε φτάσει, μετά από πολλές θυσίες, πολλά βάσανα του κόσμου, σε ένα κρίσιμο σημείο, το οποίο όμως είναι μια φάση εξόδου από όλη αυτή την κατάσταση.

Θα πρότεινα, λοιπόν, μία αυτοσυγκράτηση από όλους μας, τις απόψεις μας, την αντιπαράθεσή μας, την επισήμανση φρονημάτων και κινδύνων αν θέλει κάποιος, αλλά με αυτή την επιφύλαξη.

Υπήρχαν δυνάμεις που προέβλεπαν ότι δεν θα κλείσει η πρώτη αξιολόγηση, έκλεισε. Δεν θα κλείσει η δεύτερη, έκλεισε. Δεν θα κλείσει η τρίτη. Τώρα πάλι κάποιοι φέρνουν τον κατακλυσμό, ας πούμε με το τι θα συμβεί εάν.

Έχουμε ένα σχέδιο, το οποίο έχει θετική κατεύθυνση και έχει και πρόνοια και ό,τι αφορά δυσκολίες και κινδύνους. Άρα με αυτή την επισήμανση θα ήθελα να ολοκληρώσω.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Ναι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διατάξεις», έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμεστε στην ψήφιση των άρθρων και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14 ως έχει:

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Ναι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς το άρθρο 14 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 15 ως έχει;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Ναι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς το άρθρο 15 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 16, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Ναι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς το άρθρο 16 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 1502 και ειδικό 23 ως έχει;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Όχι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Παρών.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 1502 και ειδικό 23 έγινε δεκτή ως έχει και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδια άρθρα.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 1509 και ειδικό 24 ως έχει;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Όχι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Παρών.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 1509 και ειδικό 24 έγινε δεκτή ως έχει και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 1510 και ειδικό 25 ως έχει;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Όχι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Παρών.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 1510 και ειδικό 25 έγινε δεκτή ως έχει και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδια άρθρα.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 1511 και ειδικό 26, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Όχι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Παρών.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Ναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 1511 και ειδικό 26 έγινε δεκτή, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδια άρθρα.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Ναι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διατάξεις», έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου και στο σύνολο.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΖΑΜΑΚΛΗΣ: Ναι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ: Ναι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΔΑΛΗΣ: Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Παρών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό στο σύνολο κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης: «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διατάξεις», έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1 Σκοπός του νόμου

Σκοπός του νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2014/104 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014 (ΕΕ L 349 της 5/12/2014), σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης, βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών-μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η θέσπιση των ίδιων ρυθμίσεων για παραβάσεις των άρθρων 1 ή 2 του ν. 3959/2011 (Α' 93), που δεν εμπίπτουν στα άρθρα 101 ή 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Άρθρο 2 Ορισμοί (άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

1.«Παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού»: η παράβαση των άρθρων 101 ή 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011.

2.«Παραβάτης»: η επιχείρηση ή η ένωση επιχειρήσεων που τέλεσε την παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού.

3.«Εθνικό δίκαιο ανταγωνισμού»: οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011, οι οποίες είτε εφαρμόζονται στην ίδια υπόθεση και παράλληλα με το ενωσιακό δίκαιο ανταγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1/2003 (ΕΕ L 1 της 4.1.2003) είτε εφαρμόζονται χωρίς παράλληλη εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού.

4.«Εθνική αρχή ανταγωνισμού»: η Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 28 του ν. 3959/2011 και η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), όταν εφαρμόζει τα άρθρα 1 και 2 του ν. 3959/2011 και τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ.

5.«Αρχή ανταγωνισμού»: η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού και οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κανονισμού 1/2003.

6.«Απόφαση παράβασης»: απόφαση αρχής ανταγωνισμού ή απόφαση ελληνικού ή ενωσιακού δικαστηρίου ή δικαστηρίου άλλου κράτους-μέλους, εκδιδόμενη επί προσφυγής κατά απόφασης αρχής ανταγωνισμού, με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού.

7.«Τελεστική απόφαση παράβασης»: απόφαση αρχής ανταγωνισμού μη υποκείμενη σε προσβολή με ένδικο μέσο ή απόφαση ελληνικού - μέλους, εκδιδόμενη επί προσφυγής κατά απόφασης αρχής ανταγωνισμού, μη υποκείμενη σε τακτικό ένδικο μέσο, με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού.

8.«Απρόσβλητη απόφαση παράβασης»: απόφαση αρχής ανταγωνισμού μη υποκείμενη σε προσβολή με ένδικο μέσο ή απόφαση ελληνικού ή ενωσιακού δικαστηρίου ή δικαστηρίου άλλου κράτους-μέλους, εκδιδόμενη επί προσφυγής κατά απόφασης αρχής ανταγωνισμού, μη υποκείμενη πλέον σε αναίρεση, με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού.

9.«Οριζόντιες συμπράξεις (καρτέλ)»: συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ δύο ή περισσότερων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων που αποσκοπούν στο συντονισμό της ανταγωνιστικής τους συμπεριφοράς στην αγορά ή στον επηρεασμό σημαντικών παραμέτρων του ανταγωνισμού μέσω πρακτικών, όπως είναι, μεταξύ άλλων, ο καθορισμός ή ο συντονισμός των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής, μεταξύ άλλων σε σχέση με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, η παροχή ποσοστώςσεων παραγωγής ή πωλήσεων, η κατανομή των αγορών και πελατών, συμπεριλαμβανομένης της νόθευσης διαγωνισμών, ο περιορισμός των εισαγωγών ή εξαγωγών ή αντανταγωνιστικές ενέργειες σε βάρος άλλων ανταγωνιστών.

10.«Πρόγραμμα επιείκειας»: πρόγραμμα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ ή αντίστοιχης διάταξης του εθνικού δικαίου, σύμφωνα με το οποίο ένας συμμετέχων σε μυστική

οριζόντια σύμπραξη (καρτέλ), ανεξάρτητα από τις άλλες επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη σύμπραξη αυτή, συνεργάζεται στο πλαίσιο της έρευνας της αρμόδιας αρχής ανταγωνισμού, παρέχοντας αυτοβούλως στοιχεία σε σχέση με την ως άνω σύμπραξη και το ρόλο του σε αυτή, έναντι των οποίων ο συμμετέχων εξασφαλίζει, με απόφαση ή με διακοπή της διαδικασίας, ασυλία από πρόστιμα για τη συμμετοχή του στη σύμπραξη αυτή ή μείωση των εν λόγω προστίμων.

11.«Δήλωση επιεικούς μεταχείρισης»: η προφορική ή γραπτή αναφορά που υποβάλλεται αυτοβούλως από επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο σε αρχή ανταγωνισμού, ή αντίγραφό της, στην οποία περιγράφονται τα στοιχεία που γνωρίζουν για τη σύμπραξη (καρτέλ) η επιχείρηση ή το φυσικό πρόσωπο και ο ρόλος τους σε αυτή, και η οποία καταρτίστηκε ειδικά με σκοπό την υποβολή της στην αρχή ανταγωνισμού, για να εξασφαλιστεί ασυλία ή μείωση των προστίμων κατ' εφαρμογή προγράμματος επιεικούς μεταχείρισης, εξαιρουμένων προϋπαρχουσών πληροφοριών.

12.«Προϋπάρχουσες πληροφορίες»: αποδεικτικά στοιχεία που υπάρχουν ανεξάρτητα από τη διαδικασία της αρχής ανταγωνισμού, ασχέτως αν περιλαμβάνονται στο φάκελό της.

13.«Πρόταση και δήλωση διευθέτησης διαφοράς»: η αναφορά που υποβάλλεται αυτοβούλως από επιχείρηση ή για λογαριασμό της σε αρχή ανταγωνισμού, στην οποία η εν λόγω επιχείρηση παραδέχεται ή δεν αμφισβητεί τη συμμετοχή της σε παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού και την ευθύνη της για τη συγκεκριμένη παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού και η οποία καταρτίστηκε ειδικά με σκοπό να μπορέσει η αρχή ανταγωνισμού να εφαρμόσει απλουστευμένη ή ταχεία διαδικασία.

14.«Επιχείρηση καλυπτόμενη από ασυλία»: επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί πλήρης απαλλαγή από την επιβολή προστίμων από αρχή ανταγωνισμού στο πλαίσιο προγράμματος επιείκειας,

15.«Επιπλέον επιβάρυνση»: η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που όντως καταβλήθηκε και του τιμήματος που θα είχε ισχύσει αν δεν υπήρχε παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού.

16.«Άμεσος αγοραστής»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο που απέκτησε απευθείας από τον παραβάτη προϊόντα ή υπηρεσίες που αποτέλεσαν αντικείμενο παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού.

17.«Εμμεσος αγοραστής»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο που απέκτησε, όχι απευθείας από έναν παραβάτη αλλά από τον άμεσο αγοραστή ή από τον επόμενο αγοραστή, προϊόντα ή υπηρεσίες που αποτέλεσαν αντικείμενο παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού ή προϊόντα ή υπηρεσίες που εμπεριέχουν τέτοια αγαθά ή υπηρεσίες ή προέκυψαν από τέτοια αγαθά ή υπηρεσίες.

18.«Συναινετική επίλυση διαφορών»: κάθε μηχανισμός που επιτρέπει στα μέρη να καταλήξουν σε εξωδικαστική επίλυση διαφορών περί αξίωσης αποζημίωσης.

19.«Συναινετικός διακανονισμός»: η συμφωνία η οποία επιτυγχάνεται μέσω διαδικασίας συναινετικής επίλυσης διαφορών.

Άρθρο 3 Δικαίωμα πλήρους αποζημίωσης (άρθρο 3 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει υποστεί ζημία λόγω παράβασης του δικαίου του ανταγωνισμού δικαιούται πλήρη αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή περιλαμβάνει τη θετική και αποθετική του ζημία, καθώς και τόκους.

2. Η ευθύνη σε αποζημίωση είναι ανεξάρτητη από το αν μια αρχή ανταγωνισμού έχει ήδη διαπιστώσει την ύπαρξη παράβασης.

3. Τόκος οφείλεται για το χρονικό διάστημα από την πρόκληση της ζημίας έως την καταβολή της αποζημίωσης.

Άρθρο 4 Απόδειξη (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Ύστερα από αίτηση του φερόμενου ως ζημιωθέντος, που έχει προσκομίσει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, πρόσφορα προς στήριξη των ισχυρισμών του, τα οποία θεμελιώνουν αίτημα αποζημίωσης, ενώ παράλληλα επικαλείται αποδεικτικά στοιχεία

που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του αντιδίκου ή τρίτου, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων από τον αντίδικο ή τον τρίτο. Το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτημα του φερόμενου ως παραβάτη, να διατάξει τον αντίδικο του ή τρίτο να προσκομίσει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.

2. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσκόμιση συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων ή σχετικών κατηγοριών αποδεικτικών στοιχείων, που προσδιορίζονται με όσο το δυνατόν πιο σαφή και συγκεκριμένο τρόπο, σύμφωνα με τα ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία που επικαλείται ο αιτών κατά τη στήριξη των ισχυρισμών του.

3. Το δικαστήριο διατάσσει την κοινοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας. Προς τούτο λαμβάνει υπόψη τα έννομα συμφέροντα όλων των εμπλεκόμενων διαδίκων και τρίτων, και ειδικότερα:

α) το βαθμό στον οποίο το αίτημα κοινοποίησης υποστηρίζεται από τα διαθέσιμα στοιχεία για πραγματικά περιστατικά και αποδεικτικά στοιχεία που δικαιολογούν το αίτημα κοινοποίησης,

β) την έκταση και το κόστος της κοινοποίησης, ιδίως για τυχόν εμπλεκόμενα τρίτα μέρη, προκειμένου επίσης να αποφευχθεί η μη προσδιορισμένη αναζήτηση (αλίευση) πληροφοριών, η οποία είναι απίθανο να είναι σημαντική για τα διάδικα μέρη,

γ) κατά πόσον τα αποδεικτικά στοιχεία, των οποίων ζητείται η κοινοποίηση, περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες που αφορούν ιδίως τυχόν τρίτους, καθώς και τις λεπτομέρειες για την προστασία των εν λόγω εμπιστευτικών πληροφοριών.

4. Το συμφέρον των επιχειρήσεων να αποφεύγουν αγωγές αποζημίωσης λόγω παράβασης του δικαίου του ανταγωνισμού δεν συνιστά συμφέρον άξιο προστασίας.

5. Ο διάδικος που διατάχθηκε να κοινοποιήσει, σύμφωνα με την παράγραφο 1 τα ανωτέρω αποδεικτικά στοιχεία, προσκομίζει αυτά στο δικαστήριο, το οποίο λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίσει την προστασία αυτών των εμπιστευτικών πληροφοριών. Σε αυτά περιλαμβάνεται ιδίως ο διορισμός πραγματογνωμόνων κατά τα άρθρα 368 επ. ΚΠολΔ, οι οποίοι θα καταρτίσουν περίληψη των πληροφοριών σε συγκεντρωτική ή άλλης μορφής μη εμπιστευτική έκδοχή, στην περίπτωση δε αυτή δεν επιτρέπεται ο διορισμός τεχνικών συμβούλων από τους διαδίκους, σύμφωνα με το άρθρο 391 ΚΠολΔ.

6. Το δικαστήριο, όταν διατάσσει την κοινοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων, μεριμνά για την πλήρη εφαρμογή του δικηγορικού απορρήτου που ισχύει, σύμφωνα με το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 5

Κυρώσεις

(άρθρο 8 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Αν ο διάδικος:

α) κληθεί και δεν προσκομίσει τα αιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 ή

β) ματαιώσει την προσκόμιση των αιτούμενων αποδεικτικών στοιχείων, επειδή τα είχε καταστρέψει,

τότε οι αντίστοιχοι προς απόδειξη ισχυρισμοί του διαδίκου που ζήτησε την κοινοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων, θεωρούνται ομολογημένοι.

2. Ο διάδικος ή τρίτος που αδικαιολόγητα δεν προσκόμισε τα αποδεικτικά στοιχεία ή κατέστρεψε αυτά ή δεν συμμορφώθηκε με διάταξη δικαστικής απόφασης για την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών, καταδικάζεται και σε χρηματική ποινή ύψους πενήντα χιλιάδων (50.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

3. Το ποσό της χρηματικής ποινής της παραγράφου 2 μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών.

Άρθρο 6

Αποδεικτικά στοιχεία σε φάκελο αρχής ανταγωνισμού
(άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Αν η αίτηση κοινοποίησης στοιχείων της παραγράφου 1 του άρθρου 4 αφορά σε αποδεικτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο φάκελο αρχής ανταγωνισμού, και ανεξάρτητα από το αν καλείται να τα προσκομίσει η αρχή ανταγωνισμού ή διάδικος ή άλλος τρίτος υπό τον έλεγχο των οποίων βρίσκονται τα αποδεικτικά αυτά στοιχεία, εφαρμόζονται, επιπλέον των διατάξεων του άρθρου 4, και οι διατάξεις των επόμενων παραγράφων.

2. Κατά την αξιολόγηση της αναλογικότητας της αίτησης κοινοποίησης αποδεικτικών στοιχείων, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 4, με την εξαίρεση των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 5, το δικαστήριο λαμβάνει επιπλέον υπόψη του τα εξής:

α) αν η αίτηση της παραγράφου 1 του άρθρου 4 είναι ειδικώς αιτιολογημένη σε σχέση με τη φύση, το αντικείμενο ή το περιεχόμενο των εγγράφων που υποβλήθηκαν σε αρχή ανταγωνισμού ή τηρούνται στο φάκελο αρχής ανταγωνισμού, και όχι ακαθόριστο αίτημα για έγγραφα που υποβλήθηκαν στην αρχή ανταγωνισμού,

β) αν η αίτηση της παραγράφου 1 του άρθρου 4 έχει υποβληθεί κατόπιν της άσκησης αγωγής αποζημίωσης,

γ) την ανάγκη να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της δημόσιας επιβολής του δικαίου του ανταγωνισμού.

3. Το δικαστήριο έχει την εξουσία να διατάσσει την κοινοποίηση αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία περιλαμβάνονται στο φάκελο αρχής ανταγωνισμού και τα οποία δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες στοιχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο βρίσκεται η έρευνα της αρχής ανταγωνισμού.

4. Το δικαστήριο διατάσσει την κοινοποίηση των ακόλουθων κατηγοριών αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία περιλαμβάνονται στο φάκελο αρχής ανταγωνισμού, εφόσον έχει περατωθεί η διαδικασία ενώπιον της αρχής ανταγωνισμού με την έκδοση απόφασης ή με άλλο τρόπο κατά τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία:

α) έγγραφα και πληροφορίες που συντάχθηκαν από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ειδικά στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον αρχής ανταγωνισμού,

β) έγγραφα και πληροφορίες που συντάχθηκαν από αρχή ανταγωνισμού και απεστάλησαν στα μέρη της διαδικασίας ενώπιόν της κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, συμπεριλαμβανομένων των αιτιάσεων,

γ) προτάσεις και δηλώσεις διευθέτησης διαφοράς που ανακλήθηκαν.

5. Το δικαστήριο δεν διατάσσει την κοινοποίηση οποιασδήποτε από τις ακόλουθες κατηγορίες αποδεικτικών στοιχείων τα οποία περιλαμβάνονται στο φάκελο αρχής ανταγωνισμού:

α) αιτήσεις υπαγωγής στο πρόγραμμα επιείκειας,

β) προτάσεις και δηλώσεις διευθέτησης διαφοράς,

γ) έγγραφα στο βαθμό που παραθέτουν αυτούσια χωρία από τα έγγραφα των περιπτώσεων α' και β'.

6. Ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του ενάγοντος το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να επιδειχθούν ενώπιόν του τα αποδεικτικά στοιχεία της παραγράφου 5 για να αξιολογήσει αν αυτά εμπίπτουν στην παράγραφο 5. Για το σκοπό αυτόν το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει μόνον τη συνδρομή της αρμόδιας αρχής ανταγωνισμού. Μπορεί επίσης, να καλέσει σε ακρόαση ενώπιόν του τους συντάκτες των εγγράφων. Σε καμία περίπτωση το δικαστήριο δεν επιτρέπει την πρόσβαση σε αυτά τα έγγραφα σε διαδίκους ή τρίτους.

7. Αν μέρος μόνο του αποδεικτικού στοιχείου που ζητήθηκε με αίτηση κοινοποίησης εμπίπτει στις περιπτώσεις α' έως γ' της παραγράφου 5, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσκόμιση των υπόλοιπων τμημάτων του, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο παρόν.

8. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αρχή ανταγωνισμού να

προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε φάκελο της μόνον αν κανένας διάδικος ή τρίτος δεν είναι εύλογα σε θέση να προσκομίσει τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία.

9. Το αίτημα κοινοποίησης αποδεικτικών στοιχείων τα οποία περιλαμβάνονται στο φάκελο της αρχής ανταγωνισμού σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4, είναι απαράδεκτο αν δεν προσαχθεί βεβαίωση για προηγούμενη κοινοποίηση αντιγράφου του αιτήματος στην εν λόγω εθνική αρχή ανταγωνισμού.

10. Η αρχή ανταγωνισμού μπορεί να υποβάλει εξ ιδίας πρωτοβουλίας γραπτές παρατηρήσεις για την αναλογικότητα του αιτήματος κοινοποίησης προς το δικαστήριο ενώπιον του οποίου έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα.

11. Το δικαστήριο μπορεί να ζητά από την αρχή ανταγωνισμού να διατυπώσει τη γνώμη της για ζητήματα που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος άρθρου και του άρθρου 4, εφόσον τούτη το κρίνει σκόπιμο.

12. Το παρόν άρθρο δεν θίγει:

α) τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για τη χορήγηση πρόσβασης στο φάκελο υπόθεσης αρχής ανταγωνισμού στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας ενώπιόν της,

β) τις διατάξεις για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2001 (ΕΕ L 145 της 31.5.2001),

γ) τις διατάξεις της εθνικής ή της ενωσιακής νομοθεσίας αναφορικά με την προστασία των εσωτερικών εγγράφων των αρχών ανταγωνισμού και την αλληλογραφία μεταξύ των αρχών ανταγωνισμού.

Άρθρο 7

Περιορισμοί στη χρήση αποδεικτικών στοιχείων στο φάκελο αρχής ανταγωνισμού (άρθρο 7 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Αποδεικτικά στοιχεία στο φάκελο της αρχής ανταγωνισμού που υπάγονται σε μία από τις κατηγορίες της παραγράφου 5 του άρθρου 6 και έχουν ληφθεί από φυσικό ή νομικό πρόσωπο αποκλειστικά μέσω πρόσβασης στο φάκελο της αρχής ανταγωνισμού θεωρούνται παράνομα σε αγωγές αποζημίωσης, δεν θεωρούνται μέρος του φακέλου της δικογραφίας και απαγορεύεται να ληφθούν υπόψη. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσκόμισε σε αγωγή αποζημίωσης αποδεικτικά στοιχεία της παραγράφου 5 του άρθρου 6 καταδικάζεται και σε χρηματική ποινή ύψους έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

2. Αποδεικτικά στοιχεία στο φάκελο της αρχής ανταγωνισμού που υπάγονται σε μία από τις κατηγορίες της παραγράφου 4 του άρθρου 6 και έχουν ληφθεί από φυσικό ή νομικό πρόσωπο αποκλειστικά μέσω πρόσβασης στο φάκελο της αρχής ανταγωνισμού, τα οποία προσκομίζονται σε αγωγές αποζημίωσης πριν περατωθεί η διαδικασία ενώπιον της αρχής ανταγωνισμού, θεωρούνται παράνομα. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσκόμισε σε αγωγή αποζημίωσης, πριν περατωθεί η διαδικασία ενώπιον της αρχής ανταγωνισμού, αποδεικτικά στοιχεία της παραγράφου 4 του άρθρου 6 καταδικάζεται και σε χρηματική ποινή ύψους έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

3. Αποδεικτικά στοιχεία στο φάκελο της αρχής ανταγωνισμού, που δεν υπάγονται σε μία από τις κατηγορίες των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 6 και τα οποία έχουν ληφθεί από φυσικό ή νομικό πρόσωπο αποκλειστικά μέσω πρόσβασης στο φάκελο της αρχής ανταγωνισμού προσκομίζονται παραδεκτά σε αγωγές αποζημίωσης μόνο από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στην κατοχή των οποίων περιήλθαν μέσω των διατάξεων περί πρόσβασης στο φάκελο της αρχής ανταγωνισμού ή από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία περιήλθε η αξίωση αποζημίωσης των προσώπων αυτών, διαφορετικά θεωρούνται παράνομα.

4. Τα ποσά των χρηματικών ποινών των παραγράφων 1 και 2 μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών.

Άρθρο 8

Παραγραφή

(άρθρα 10, 11 παρ. 4 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Οι αξιώσεις κατά του παραβάτη για ζημιές λόγω παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού παραγράφονται σε πέντε (5) έτη. Η παραγραφή αρχίζει αφότου ο ζημιωθείς έμαθε ή μπορεί εύλογως να αναμένεται ότι γνώριζε την παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού, τη ζημία και την ταυτότητα του παραβάτη. Αν έπεται χρονικά η παύση της παράβασης, η παραγραφή ξεκινά από το μεταγενέστερο χρονικό σημείο της παύσης. Σε κάθε περίπτωση οι αξιώσεις κατά του παραβάτη παραγράφονται σε είκοσι (20) έτη από την παύση της παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού.

2. Η παραγραφή αναστέλλεται αν μια αρχή ανταγωνισμού λάβει μέτρα για τη διερεύνηση της παράβασης ή ξεκινήσει διαδικασία ενώπιον της αρχής ανταγωνισμού για την παράβαση την οποία αφορά η αξίωση αποζημίωσης. Η αναστολή λήγει ένα (1) έτος μετά το απρόσβλητο της απόφασης παράβασης ή την περάτωση της διαδικασίας με άλλο τρόπο. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής.

3. Στην περίπτωση των οριζόντιων συμπράξεων (καρτέλ) η παραγραφή της αξίωσης κατά παραβάτη που καλύπτεται από ασυλία λόγω ένταξής του σε πρόγραμμα επεικούς μεταχείρισης αρχίζει μόνο μετά την άκαρπη επίτευξη της αναγκαστικής εκτέλεσης ή μετά την τελεσίδικη απόρριψη της αγωγής του ζημιωθέντος κατά των υπόλοιπων υπόχρεων που συμμετείχαν στην οριζόντια σύμπραξη (καρτέλ). Το προηγούμενο εδάφιο δεν ισχύει αν πρόκειται για αξιώσεις που εγείρουν άμεσοι ή έμμεσοι αγοραστές ή προμηθευτές του παραβάτη.

4. Σε περίπτωση ευθύνης περισσοτέρων η παραγραφή της αξίωσης αναγωγής, που είναι πενταετής, αρχίζει μόλις ο δικαιούχος σε αναγωγή καταβάλει στο ζημιωθέντα αποζημίωση που υπερβαίνει το μερίδιο της ευθύνης του.

5. Η προθεσμία παραγραφής για την άσκηση αγωγής αποζημίωσης αναστέλλεται για τη διάρκεια οποιασδήποτε διαδικασίας συναινετικής επίλυσης διαφορών. Η αναστολή της παραγραφής ισχύει μόνο σε σχέση με τους διαδίκους που συμμετέχουν ή συμμετείχαν, αυτοπροσώπως ή μέσω εκπροσώπου, στη συναινετική επίλυση διαφορών.

Άρθρο 9

Ισχύς των εθνικών αποφάσεων και των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των ενωσιακών δικαστηρίων (άρθρο 9 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Επί εκδίκασης αγωγής αποζημίωσης σύμφωνα με τον παρόντα, η διαπίστωση παράβασης των άρθρων 1 ή 2 του ν. 3959/2011 ή και των άρθρων 101 ή 102 της ΣΛΕΕ με απόφαση εθνικής αρχής ανταγωνισμού, η οποία δεν υπόκειται πλέον σε προσφυγή, καθώς και η διαπίστωση παράβασης των άρθρων 101 ή 102 της ΣΛΕΕ με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μη υποκείμενη πλέον σε προσφυγή, δεσμεύει το δικάζον δικαστήριο. Το ίδιο ισχύει για τις αντίστοιχες διαπιστώσεις τελεσίδικης απόφασης ελληνικού ή ενωσιακού δικαστηρίου που εκδόθηκε επί προσφυγής κατά αποφάσεων του προηγούμενου εδαφίου.

2. Τελεσίδικη απόφαση παράβασης, που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος-μέλος και προσκομίζεται στο δικάζον την αγωγή αποζημίωσης ημεδαπό δικαστήριο, αποτελεί πλήρη απόδειξη της παράβασης των άρθρων 101 ή 102 της ΣΛΕΕ ή και των παράλληλα προς αυτά εφαρμοζόμενων διατάξεων του δικαίου του εν λόγω κράτους-μέλους, οι οποίες επιδιώκουν κατά κύριο λόγο τον ίδιο στόχο με τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη.

3. Το παρόν δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του δικάζοντος την αγωγή αποζημίωσης δικαστηρίου που προβλέπονται από το άρθρο 267 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 10
Ευθύνη εις ολόκληρον
(άρθρο 11 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Επιχειρήσεις οι οποίες υπέπεσαν από κοινού σε παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού ενέχονται εις ολόκληρον.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 και με την επιφύλαξη του δικαιώματος πλήρους αποζημίωσης που προβλέπεται στο άρθρο 3, αν μία από τις επιχειρήσεις που υπέπεσαν από κοινού σε παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού είναι μικρομεσαία επιχείρηση (ΜΜΕ), όπως προσδιορίζεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 124 της 20.5.2003), αυτή ευθύνεται μόνον έναντι των δικών της άμεσων ή έμμεσων αγοραστών, εφόσον:

α) το μερίδιο της στη σχετική με την παράβαση αγορά ήταν κατώτερο του πέντε τοις εκατό (5%) καθόλη τη διάρκεια της παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού και

β) η εις ολόκληρον ευθύνη της θα έθετε σε μη αναστρέψιμο κίνδυνο την οικονομική της βιωσιμότητα και θα οδηγούσε σε απώλεια όλης της αξίας των περιουσιακών της στοιχείων.

3. Η εξαίρεση της παραγράφου 2 δεν ισχύει εφόσον:

α) η ΜΜΕ ηγήθηκε της παράβασης του δικαίου ανταγωνισμού ή εξανάγκασε άλλες επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στην παράβαση ή

β) η ΜΜΕ είχε παραβιάσει παλαιότερα το δικαίο ανταγωνισμού.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, εφόσον μία από τις επιχειρήσεις που υπέπεσαν από κοινού σε παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού έχει εξασφαλίσει ασυλία στο πλαίσιο προγράμματος επιείκειας, ευθύνεται εις ολόκληρον:

α) έναντι των άμεσων ή έμμεσων αγοραστών ή προμηθευτών της και

β) έναντι άλλων ζημιωθέντων μόνο εφόσον δεν μπορεί να ληφθεί η πλήρης αποζημίωση του άρθρου 1 από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις που είχαν υποπέσει στην ίδια παράβαση.

5. Επιχείρηση που σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους κατέβαλε ολόκληρη την αποζημίωση, έχει δικαίωμα αναγωγής κατά των λοιπών. Το δικαστήριο προσδιορίζει το μέτρο της μεταξύ τους ευθύνης ανάλογα με την ευθύνη του καθενός για την πρόκληση της ζημίας.

6. Το ύψος του ποσού το οποίο θα καταβάλει επιχείρηση καλυπτόμενη από ασυλία σύμφωνα με την παράγραφο 4 δεν μπορεί να υπερβαίνει το ύψος της ζημίας που αυτή προκάλεσε στους δικούς της άμεσους ή έμμεσους αγοραστές ή προμηθευτές.

7. Στο βαθμό που η παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού προκάλεσε ζημία σε άλλους εκτός από τους άμεσους ή έμμεσους αγοραστές ή προμηθευτές των ευθυνόμενων εις ολόκληρο επιχειρήσεων, το ύψος της αναγκαστικής ευθύνης του δικαιούχου ασυλίας καθορίζεται ανάλογα με τη σχετική ευθύνη του για την εν λόγω ζημία.

Άρθρο 11
Μετακύλιση της επιπλέον επιβάρυνσης
(άρθρα 12, 13 και 14 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Δικαίωμα αποζημίωσης έχει κάθε πρόσωπο που ζημιώθηκε, ανεξάρτητα από το αν είναι άμεσος ή έμμεσος αγοραστής από τον παραβάτη.

2. Ο ενάγόμενος σε αποζημίωση μπορεί να ισχυριστεί ως ένσταση κατά της αξίωσης του ενάγοντος για αποκατάσταση της θετικής του ζημίας, ότι ο τελευταίος μετακύλισε εν όλω ή εν μέρει την επιπλέον επιβάρυνση που υπέστη λόγω της παράβασης στις επόμενες βαθμίδες της αλυσίδας εφοδιασμού. Το βάρος απόδειξης της μετακύλισης και του ύψους της έχει ο ενάγόμενος, η απόδειξη δε της μετακύλισης γεννά αξίωση για αποκατάσταση διαφυγόντος κέρδους του ζημιωθέντος, το οποίο συναρτάται αιτιωδώς με τη μετακύλιση αυτή.

3. Για τη διαπίστωση του ύψους της επιπλέον επιβάρυνσης το δικαστήριο αρκείται σε πιθανολόγηση.

4. Υπέρ του έμμεσου αγοραστή τεκμαίρεται ότι του έχει επιβληθεί η επιπλέον επιβάρυνση εφόσον αυτός αποδεικνύει ότι:

α. ο ενάγόμενος τέλεσε παράβαση των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 ή και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ,

β. η ανωτέρω παράβαση είχε ως αποτέλεσμα την επιπλέον επιβάρυνση του άμεσου αγοραστή,

γ. ο έμμεσος αγοραστής αγόρασε τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που έχουν αποτελέσει το αντικείμενο της εν λόγω παράβασης ή αγόρασε αγαθά ή υπηρεσίες που είτε προήλθαν από τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που αποτέλεσαν αντικείμενο της παράβασης είτε περιείχαν τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες.

5. Το τεκμήριο της παραγράφου 4 είναι μαχητό. Για την απόδειξη των πραγματικών γεγονότων που ανατρέπουν το τεκμήριο το δικαστήριο σχηματίζει πλήρη δικανική πεποίθηση.

6. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως όταν η παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού αφορά προμήθειες (πωλήσεις) στον παραβάτη.

Άρθρο 12
Αγωγές αποζημίωσης από ενάγοντες
που δραστηριοποιούνται
σε διαφορετικές βαθμίδες διανομής
(άρθρο 15 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Η άσκηση αγωγών αποζημίωσης από ενάγοντες που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικές βαθμίδες της αλυσίδας διανομής ενός προϊόντος δεν μπορεί να οδηγήσει:

(α) σε καταβολή αποζημιώσεων που υπερβαίνουν το σύνολο της ζημίας που προκλήθηκε ή

(β) σε μη καταβολή αποζημίωσης.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, δικαστήριο το οποίο επιλαμβάνεται αγωγής αποζημίωσης για παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού μπορεί να λαμβάνει υπόψη του τις αγωγές αποζημίωσης που αφορούν την ίδια παράβαση και έχουν ασκηθεί από ενάγοντες που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικές βαθμίδες της αλυσίδας διανομής, τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί επί των αγωγών αυτών, καθώς και κάθε σχετική πληροφορία.

Άρθρο 13

1. Στο Πρωτοδικείο Αθηνών συνιστάται ειδικό τμήμα το οποίο εκδικάζει τις υποθέσεις του παρόντος. Στο τμήμα αυτό, η κατά τόπο αρμοδιότητα του οποίου εκτείνεται στο σύνολο της χώρας, τοποθετούνται τακτικοί δικαστές με προϋπηρεσία τουλάχιστον τριών (3) ετών στο βαθμό του πρωτοδίκη και με εξειδίκευση στο δικαίο του ανταγωνισμού ή και στο δικαίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν ελλείπει ο αναγκαίος αριθμός εξειδικευμένων δικαστών για τη συγκρότηση του τμήματος, τότε μπορεί να υπηρετήσουν σε αυτό δικαστές με απλή εμπειρία στο εμπορικό δικαίο εν γένει.

2. Στο Εφετείο Αθηνών συνιστάται ειδικό τμήμα το οποίο εκδικάζει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του ανωτέρω ειδικού τμήματος επί υποθέσεων του παρόντος και στο οποίο υπηρετούν δικαστές με εξειδίκευση στο δικαίο του ανταγωνισμού ή και στο δικαίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή και στο εμπορικό δικαίο εν γένει.

3. Υποθέσεις που υπάγονται στα τμήματα των παραγράφων 1 και 2 και εισάγονται σε άλλο τμήμα του ίδιου δικαστηρίου παραπέμπονται στα τμήματα των παραγράφων 1 και 2.

4. Υποθέσεις που δεν υπάγονται στα τμήματα των παραγράφων 1 και 2 και εισάγονται σε αυτά, μπορεί να δικασθούν από τα τμήματα αυτά ή να παραπεμφθούν στο αρμόδιο τμήμα.

5. Στα τμήματα των παραγράφων 1 και 2, εφόσον είναι κατά τόπον αρμόδια, μπορεί να εισαχθούν για εκδίκαση και άλλες υποθέσεις του εμπορικού δικαίου, εάν κατά την κρίση του δικαστή ή του συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο το απαιτούν οι υπηρεσιακές ανάγκες.

Άρθρο 14
Ύψος ζημίας
(άρθρο 17 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)

1. Το δικαστήριο έχει την εξουσία να εκτιμήσει το ύψος της ζημίας, αρκούμενο σε πιθανολόγηση, εφόσον είναι πρακτικά αδύ-

νατο ή υπερβολικά δυσχερές να προσδιορισθεί επακριβώς το ύψος της προκληθείσας ζημίας από τον ενάγοντα σύμφωνα με τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία.

2. Για το σκοπό αυτόν λαμβάνει υπόψη ιδίως το είδος και την έκταση της παράβασης και τη δέουσα επιμέλεια που επέδειξε ο ενάγων στη συγκέντρωση και αξιοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων σύμφωνα με τον παρόντα.

3. Τεκμαίρεται μαχητά ότι οι παραβάσεις από οριζόντιες συμπεριλάσεις (καρτέλ) προκαλούν ζημία.

4. Το δικαστήριο μπορεί να ζητά από την εθνική αρχή ανταγωνισμού να διατυπώσει τη γνώμη της για ζητήματα που άπτονται της εφαρμογής του παρόντος εφόσον τούτη το κρίνει σκόπιμο.

Άρθρο 15 **Συναινετική επίλυση διαφορών** **(άρθρα 18 και 19 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)**

1. Σε περίπτωση συναινετικής επίλυσης της διαφοράς με οποιονδήποτε τρόπο, δικαστικό ή εξώδικο, μεταξύ του ζημιωθέντος και ενός ή περισσοτέρων από τους παραβάτες, η αξίωση του ζημιωθέντος σε αποζημίωση μειώνεται κατά το μερίδιο ζημίας που προκάλεσε στο ζημιωθέντα ο παραβάτης ή οι παραβάτες υπέρ του οποίου ή των οποίων ισχύει ο διακανονισμός. Αυτό ισχύει ανεξαρτήτως του χρηματικού ποσού που συμφωνήθηκε με τη συναινετική επίλυση. Το μερίδιο ζημίας προσδιορίζεται με τα κριτήρια του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 10 και της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου. Ο παραβάτης ή οι παραβάτες υπέρ των οποίων δεν ισχύει ο διακανονισμός, αν εκπληρώσουν την εναπομείνσα αξίωση αποζημίωσης πέραν του μεριδίου ευθύνης τους, δεν έχουν δικαίωμα αναγωγής κατά του ανωτέρω παραβάτη ή των παραβατών.

2. Αν ο παραβάτης ή οι παραβάτες, υπέρ των οποίων δεν ισχύει ο διακανονισμός, αδυνατούν εν όλω ή εν μέρει να εκπληρώσουν την ανωτέρω εναπομείνσα αξίωση αποζημίωσης, γενιέται αντιστοίχως η ευθύνη του παραβάτη ή των παραβατών, που έχουν απαλλαγεί κατά τα ανωτέρω με συναινετικό διακανονισμό, να ικανοποιήσουν το ζημιωθέντα. Ο παραβάτης ή παραβάτες, που έχουν ικανοποιήσει το ζημιωθέντα σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, έχουν δικαίωμα αναγωγής κατά του παραβάτη ή των παραβατών που έχουν απαλλαγεί έτσι από το χρέος τους. Η επικουρική ευθύνη του πρώτου εδαφίου δεν γεννάται αν στη συμφωνία διακανονισμού έχει προβλεφθεί ρητά το αντίθετο.

3. Με την επιφύλαξη των σχετικών με τη διαιτησία διατάξεων του ελληνικού δικαίου, το δικαστήριο που επιλαμβάνεται αγωγής αποζημίωσης μπορεί να αναστείλει μέχρι δύο (2) έτη τη διαδικασία αν οι διάδικοι συμμετέχουν σε συναινετική επίλυση διαφορών σχετικά με την αξίωση που καλύπτεται από την εν λόγω αγωγή αποζημίωσης.

4. Η εθνική αρχή ανταγωνισμού, όταν επιβάλει πρόστιμο, μπορεί να εκτιμήσει την αποζημίωση που έχει καταβληθεί σύμφωνα με συναινετικό διακανονισμό ως ελαφρυντική περίπτωση.

Άρθρο 16 **(άρθρο 22 της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ)**

1. Οι ουσιαστικές διατάξεις των άρθρων 1 έως 15 εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος του.

2. Οι οικονομικές διατάξεις των άρθρων 1 έως 15 εφαρμόζονται σε αγωγές αποζημίωσης που έχουν ασκηθεί από τις 26.12.2014 και εφεξής, με εξαίρεση το άρθρο 13, το οποίο εφαρμόζεται στις αγωγές που κατατίθενται από τις 16.9.2018 και εφεξής.

Άρθρο 17 **Τροποποίηση του άρθρου 52 του ν. 4430/2016 (Α' 205)**

1. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4430/2016 (Α' 205) αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως εξής:

«α) Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) θα χρηματοδοτηθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό

σμό τα οικονομικά έτη 2016 και 2017 για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών του Οργανισμού, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί στις 30.4.2016 προς τα φαρμακεία, λοιπούς συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας (ιατρούς, κλινικές, διαγνωστικά κέντρα, εργαστήρια κ.λπ.), φαρμακευτικές εταιρείες, προμηθευτές υγειονομικού και λοιπού υλικού κ.λπ., καθώς και προς ασφαλισμένους των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 52 του ν. 4430/2016 αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως εξής:

«Από τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εξαιρούνται οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του πρώην ΟΠΑΔ/Τομέας Ασφαλισμένων Δημοσίου, πρώην Οίκου Ναύτου και πρώην ΤΑΥ-ΤΕΚΩ και οι οποίες εξακολουθούν να παρακολουθούνται και να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και εξοφλούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.»

Άρθρο 18 **Τροποποιήσεις του π.δ. 134/2017 (Α' 168)**

1. Η υποπερίπτωση εε' της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 9 του π.δ. 134/2017 (Α' 168) καταργείται και οι λοιπές υποπεριπτώσεις αναριθμούνται αντίστοιχα.

2. Η υποπερίπτωση εε' της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 12 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«εε) Η μελέτη, επεξεργασία, θέσπιση, επιμέλεια εφαρμογής μέτρων και σύνταξη σχεδίων κανονιστικών πράξεων που αφορούν στην κτήση, διάθεση, αξιοποίηση, εκμετάλλευση ή εκποίηση της ακίνητης περιουσίας του Υπουργείου και των εποπτευόμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.»

3. Η υποπερίπτωση στστ' της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 12 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«στστ) Η διαχείριση της περιουσίας του Υπουργείου και η αντίστοιχη εποπτεία της περιουσίας των εποπτευόμενων νομικών προσώπων με την επιφύλαξη των υποπεριπτώσεων δδ' και στστ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του παρόντος.»

4. Η υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 15 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«γγ) Η μελέτη, επεξεργασία, θέσπιση, επιμέλεια εφαρμογής μέτρων και σύνταξη σχεδίων κανονιστικών πράξεων που αφορούν στην κτήση, διάθεση, αξιοποίηση, εκμετάλλευση ή εκποίηση της ακίνητης περιουσίας που περιήλθε στο Υπουργείο με το άρθρο 9 του ν. 4052/2012 (Α' 41), μετά από σχετική γνωμοδότηση - μελέτη σκοπιμότητας της Διεύθυνσης Προμηθειών και Μέριμνας, καθώς και της κινητής περιουσίας του Υπουργείου και των εποπτευόμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.»

5. Η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης ε' της παρ. 3 του άρθρου 20 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ββ) Η παρακολούθηση δεικτών που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις και τις συλλογικές ρυθμίσεις, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, σε συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ, ΟΑΕΔ, ΕΦΚΑ και άλλους αρμόδιους φορείς.»

6. Η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 46 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«αα) Η παροχή συμβουλών και απόψεων προς τις υπηρεσίες του ΣΕΠΕ σε θέματα ορθής εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας και η έκδοση των αναγκαίων εγκυκλίων.»

7. Η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 46 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ββ) Η συνδρομή μέσω παροχής συμβουλών και απόψεων στο Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων και Δεδομένων για θέματα εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, στο πλαίσιο της λειτουργίας και ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων του ΣΕΠΕ.»

8. Η υποπερίπτωση εε' της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 46 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«εε) Η παρακολούθηση της εξέλιξης και η μέριμνα για την αποτελεσματική υποστήριξη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας των υποθέσεων, οι οποίες παραπέμπονται στη δικαιοσύνη και ενδέχεται να έχουν σοβαρές συνέπειες στη λειτουργία του ΣΕΠΕ.»

9. Η υποπερίπτωση στστ' της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του

άρθρου 46 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«στοι) Η μέριμνα για την έγκαιρη ανάθεση και υποστήριξη του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αναφορικά με δίκες που έχουν σχέση με την άσκηση των καθηκόντων των Επιθεωρητών Εργασίας ενώπιον πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 3996/2011 (Α' 170).»

10. Η υποπερίπτωση θθ' της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 46 του π.δ. 134/2017 απαλείφεται και οι υπόλοιπες αναριθμούνται αντίστοιχα.

11. Η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 47 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«αα) Τμήμα Συντονισμού Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Πειραιώς - Δυτικής Αττικής, με έδρα τον Πειραιά.»

12. Η υποπερίπτωση ζζ' της περίπτωσης η' της παρ. 2 του άρθρου 47 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ζζ) Τμήμα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Κεφαλληνίας - Ιθάκης, με έδρα το Αργοστόλι.»

13. Στην περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 47 του π.δ. 134/2017 προστίθεται υποπερίπτωση ιαα' ως εξής:

«ιαα) Ο σχεδιασμός ή η διενέργεια διαδικαστικών ενεργειών για την ανάθεση προμηθειών, αγαθών, έργων, μελετών και υπηρεσιών δημοσίων συμβάσεων και η υπογραφή συμβάσεων κατά την έννοια των περιπτώσεων 5, 6, 8 και 9 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147).»

14. Στην περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 47 του π.δ. 134/2017 προστίθεται υποπερίπτωση ιι' ως εξής:

«ιι) Ο σχεδιασμός ή η διενέργεια διαδικαστικών ενεργειών για την ανάθεση προμηθειών, αγαθών, έργων, μελετών και υπηρεσιών δημοσίων συμβάσεων και η υπογραφή συμβάσεων κατά την έννοια των περιπτώσεων 5, 6, 8 και 9 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147).»

15. Στην περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 48 του π.δ. 134/2017 προστίθεται υποπερίπτωση ιββ' ως εξής:

«ιββ) Ο σχεδιασμός ή η διενέργεια διαδικαστικών ενεργειών για την ανάθεση προμηθειών, αγαθών, έργων, μελετών και υπη-

ρεσιών δημοσίων συμβάσεων και η υπογραφή συμβάσεων κατά την έννοια των περιπτώσεων 5, 6, 8 και 9 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147).»

16. Στην περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 48 του π.δ. 134/2017 προστίθεται υποπερίπτωση ιγγ' ως εξής:

«ιγγ) Ο σχεδιασμός ή η διενέργεια διαδικαστικών ενεργειών για την ανάθεση προμηθειών, αγαθών, έργων, μελετών και υπηρεσιών δημοσίων συμβάσεων και η υπογραφή συμβάσεων κατά την έννοια των περιπτώσεων 5, 6, 8 και 9 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147).»

17. Η περίπτωση γ' της παρ. 5 του άρθρου 49 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Κεντρικού Τομέα Θεσσαλονίκης, στο Δήμο Νεάπολης - Συκεών, στις δημοτικές ενότητες Πολίχνης και Ευκαρπίας του Δήμου Παύλου Μελά και στο τμήμα του Δήμου Θεσσαλονίκης που αποτελείται από τις Α' και Γ' Δημοτικές Κοινότητες.»

18. Η περίπτωση δ' της παρ. 5 του άρθρου 49 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Δυτικού Τομέα Θεσσαλονίκης, στους Δήμους Αμπελοκήπων - Μενεμένης, Κορδελιού - Εύοσμου, Δέλτα, Χαλκηδόνος, Λαγκαδά, Βόλβης, Ωραιοκαστρου, στη Δημοτική Ενότητα Σταυρούπολης του Δήμου Παύλου Μελά και στο τμήμα του Δήμου Θεσσαλονίκης που αποτελείται από τη Β' Δημοτική Κοινότητα.»

19. Το άρθρο 51 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 51

Κατανομή οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα

Οι οργανικές θέσεις του μόνιμου προσωπικού ανέρχονται σε εξακόσιες οκτώ (608) και κατανομούνται κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΚΛΑΔΟΙ/ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΘΕΣΕΙΣ (σύνολο ανά κλάδο)
Κατηγορία ΠΕ		
α. Διοικητικού - Οικονομικού		Τριακόσιες σαράντα εννέα (349)
β. Μηχανικών		Είκοσι εννέα (29)
- Μηχανολόγων - Ηλεκτρολόγων	Τρεις (3)	
- Ηλεκτρολόγων - Μηχανικών	Πέντε (5)	
- Αρχιτεκτόνων	Τέσσερις (4)	
- Πολιτικών Μηχανικών	Τέσσερις (4)	
- Χημικών Μηχανικών	Πέντε (5)	
- Μηχ/κών Μεταλλείων Μεταλλουργών	Τέσσερις (4)	
- Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών	Δύο (2)	
- Μηχανολόγων Μηχανικών	Δύο (2)	
γ. Θετικών Επιστημών		Οκτώ (8)
- Μαθηματικών	Δύο (2)	
- Φυσικών Επιστημών	Τρεις (3)	
- Χημικών	Δύο (2)	
- Βιολόγων	Μία (1)	

δ. Ιατρών, Ιατρών Ειδικοτήτων, Ιατρών Εργασίας		Τρεις (3)
ε. Πληροφορικής		Είκοσι εννέα (29)
στ. Μεταφραστών		Τρεις (3)
ζ. Αναλογιστών		Οκτώ (8)
η. Παιδαγωγικής		Δύο (2)
θ. Κοινωνιολόγων		Πέντε (5)
ι. Κοινωνικών Λειτουργών		Πέντε (5)
ια. Ψυχολόγων		Τέσσερις (4)
ιβ. Στατιστικής		Επτά (7)
Κατηγορία ΤΕ		
α. Διοικητικού - Λογιστικού		Είκοσι επτά (27)
β. Μηχανικών		Έξι (6)
- Μηχανολόγων-Μηχανικών	Μία (1)	
- Μηχανολόγων	Μία (1)	
- Ναυπηγών	Μία (1)	
- Τοπογράφων Τεχνολόγων Μηχανικών	Μία (1)	
- Δομικών Έργων	Δύο (2)	
γ. Υγείας		Είκοσι μία (21)
- Ραδιολόγων - Ακτινολόγων	Μία (1)	
- Επισκεπτών Υγείας	Δύο (2)	
- Τεχνολόγων Ιατρικών Εργαστηρίων	Μία (1)	
- Δημόσιας Υγιεινής	Δύο (2)	
- Κοινωνικής Εργασίας	Έντεκα (11)	
- Κοινωνικών Λειτουργών	Δύο (2)	
- Εργοθεραπείας	Δύο (2)	
δ. Πληροφορικής		Πέντε (5)
ε. Βιβλιοθηκονόμων		Μία (1)
Κατηγορία ΔΕ		
α. Διοικητικού - Λογιστικού		Εβδομήντα πέντε (75)
β. Προσωπικού Η/Υ		Δύο (2)
γ. Μεταφραστών		Μία (1)
δ. Τεχνικών		Δύο (2)
ε. Τεχνικών- Οδηγών		Δύο (2)
Κατηγορία ΥΕ		
α. Επιμελητών		Δώδεκα (12)
β. Φυλάκων - Νυχτοφυλάκων		Δύο (2)»

20. Το άρθρο 52 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 52

Κατανομή θέσεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) κατά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα

20. Το άρθρο 52 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 52
Κατανομή θέσεων προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου
Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) κατά εκπαιδευτική
βαθμίδα και ειδικότητα

1. Οι οργανικές θέσεις των υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ανέρχονται σε σαράντα (40) και κατανέμονται κατά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα, ως εξής:

ΒΑΘΜΙΔΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΕΙΣ
ΠΕ	α. Διοικητικού - Οικονομικού	Είκοσι τέσσερις (24)
	β. Μηχανικών	Μία (1)
	γ. Πληροφορικής	Μία (1)
	δ. Μεταφραστών	Μία (1)
	ε. Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού	Έξι (6)
	- Γεωγραφικών και Πληροφοριακών Συστημάτων	
	- Πολιτικών Απασχόλησης και Κοινωνικής Ασφάλισης	
	- Δημογραφικής Ανάλυσης και Αγοράς Εργασίας	
	- Ανάλυσης Μακροοικονομικών Δεδομένων	
	στ. Θετικών Επιστημών	Μία (1)
ΤΕ	Διοικητικού - Λογιστικού	Δύο (2)
ΔΕ	α. Διοικητικού - Λογιστικού	Δύο (2)
	β. Τεχνικών - Οδηγών	Δύο (2)

2. Με την καθ' οιονδήποτε τρόπο κένωση κάθε οργανικής θέσης των ειδικοτήτων Διοικητικού - Οικονομικού, Μηχανικών, Πληροφορικής, Μεταφραστών και Θετικών Επιστημών της εκπαιδευτικής βαθμίδας ΠΕ, Διοικητικού - Λογιστικού της εκπαιδευτικής βαθμίδας ΤΕ, Διοικητικού - Λογιστικού και Τεχνικών - Οδηγών της εκπαιδευτικής βαθμίδας ΔΕ του παρόντος άρθρου, αυτή μετατρέπεται σε οργανική δημοσίου δικαίου, αντίστοιχης κατηγορίας και κλάδου, στον οποίο και προσμετράται.»

21. Οι περιπτώσεις ΙΙ.2α και ΙΙ.2β του άρθρου 54 του π.δ. 134/2017 αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Τμήμα Προμηθειών	ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΠΕ Μηχανικών ή ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού ή ΤΕ Μηχανικών ή ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού
β) Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας και Διαχείρισης Υλικού	ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΠΕ Μηχανικών ή ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού ή ΤΕ Μηχανικών ή ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού»

22. Η περίπτωση VI.1α του άρθρου 54 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Τμήμα Ασφάλισης Μισθωτών Ιδιωτικού Τομέα	ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού»
---	--

23. Το άρθρο 56 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 56

Κατανομή οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού
κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα

Οι οργανικές θέσεις του μόνιμου προσωπικού ανέρχονται σε οκτακόσιες ενενήντα δύο (892) και κατανέμονται κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΚΛΑΔΟΙ/ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΘΕΣΕΙΣ (σύνολο ανά κλάδο)
Κατηγορία ΠΕ		
α. Διοικητικού - Οικονομικού		Τριακόσιες ενενήντα πέντε (395)
β. Μηχανικών		Εκατόν τριάντα πέντε (135)
- Πολιτικών	Τριάντα μία (31)	
- Αρχιτεκτόνων	Έντεκα (11)	
- Μηχανολόγων	Τριάντα δύο (32)	
- Ηλεκτρολόγων	Είκοσι τρεις (23)	
- Χημικών	Είκοσι τέσσερις (24)	
- Μεταλλειολόγων	Επτά (7)	
- Ναυπηγών	Πέντε (5)	
- Παραγωγής	Δύο (2)	
γ. Ιατρών, Ιατρών ειδικοτήτων, Ιατρών Εργασίας		Είκοσι τρεις (23)
δ. Θετικών Επιστημών		Σαράντα τρεις (43)
- Χημικών	Δέκα (10)	
- Φυσικών	Δέκα (10)	
- Βιολόγων	Επτά (7)	
- Βιοχημικών	Επτά (7)	
- Υγειοφυσικών	Μία (1)	
- Στατιστικών	Έξι (6)	
- Μαθηματικών	Δύο (2)	
ε. Πληροφορικής		Έξι (6)
Κατηγορία ΤΕ		
α. Διοικητικού - Λογιστικού		Τριάντα τέσσερις (34)
β. Μηχανικών		Ογδόντα επτά (87)
- Μηχανολογίας	Τριάντα μία (31)	
- Ηλεκτρολογίας	Έντεκα (11)	
- Ηλεκτρονικής	Πέντε (5)	
- Πολιτικών - Δομικών Έργων	Είκοσι μία (21)	
- Τοπογράφων	Τέσσερις (4)	
- Ναυπηγικής	Έντεκα (11)	
- Ενεργειακής Τεχνικής	Μία (1)	
- Τεχνολογίας Πετρελαίου	Δύο (2)	
- Κλωστοϋφαντουργιών	Μία (1)	
γ. Υγείας		Τριάντα επτά (37)
- Επισκεπτών Υγείας	Οκτώ (8)	
- Δημόσιας Υγιεινής	Εννέα (9)	
- Κοινωνικής Εργασίας	Επτά (7)	

- Νοσηλευτικής	Δεκατρείς (13)	
δ. Πληροφορικής		Τέσσερις (4)
Κατηγορία ΔΕ		
α. Διοικητικού - Λογιστικού		Ενενήντα (90)
β. Τεχνικών		Εννέα (9)
γ. Τεχνικών - Οδηγών		Είκοσι εννέα (29)»

24. Το άρθρο 57 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 57

Κατανομή θέσεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου
αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) κατά εκπαιδευτική
βαθμίδα και ειδικότητα

1. Οι θέσεις των υπαλλήλων του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου
αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) ανέρχονται σε εβδομήντα οκτώ (78)
και κατανέμονται κατά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα, ως
εξής:

ΒΑΘΜΙΔΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΕΙΣ
ΠΕ	α. Διοικητικού - Οικονομικού	Εννέα (9)
	β. Μηχανικών	Μία (1)
ΤΕ	α. Διοικητικού - Λογιστικού	Έξι (6)
	β. Μηχανικών	Τρεις (3)
ΔΕ	α. Διοικητικού - Λογιστικού	Σαράντα οκτώ (48)
	β. Τεχνικών	Πέντε (5)
	γ. Τεχνικών - Οδηγών	Τέσσερις (4)
ΥΕ	Επιμελητών	Δύο (2)

2. Με την καθ' οιονδήποτε τρόπο κένωση κάθε οργανικής
θέσης των ειδικοτήτων Διοικητικού - Οικονομικού και Μηχανικών
της εκπαιδευτικής βαθμίδας ΠΕ, Διοικητικού - Λογιστικού και Μη-
χανικών της εκπαιδευτικής βαθμίδας ΤΕ, Διοικητικού - Λογιστικού
και Τεχνικών - Οδηγών της εκπαιδευτικής βαθμίδας ΔΕ του πα-
ρόντος άρθρου, αυτή μετατρέπεται σε οργανική δημοσίου δι-
καίου, αντίστοιχης κατηγορίας και κλάδου, στον οποίο και
προσμετράται.»

25. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από τη δημοσίευσή
του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 19

Τροποποίηση του άρθρου 38 του ν. 4072/2012

1. Το άρθρο 38 του ν. 4072/2012 (Α' 86) αντικαθίσταται ως
εξής:

«Άρθρο 38

Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Μιας Στάσης
για τη διευκόλυνση του εξωτερικού εμπορίου
(E-Trade Single Window)

1. Στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) δημι-
ουργείται ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για Ηλεκτρονι-

κές Υπηρεσίες Μιας Στάσης για τη διευκόλυνση των διαδικασιών
του εξωτερικού εμπορίου εφεξής αποκαλούμενη Ενιαία Θυρίδα
Εξωτερικού Εμπορίου (E-TRADE SINGLE WINDOW). Μέσω αυτής
διενεργούνται υποχρεωτικά όλες οι απαραίτητες για το εξωτερικό
εμπόριο πράξεις.

2. Ειδικότερα, μέσω της Ενιαίας Θυρίδας Εξωτερικού Εμπορίου
διενεργείται:

α) η ηλεκτρονική υποβολή των σχετικών αιτήσεων και δικαιολογη-
τικών από τις υπόχρεες επιχειρήσεις για την έκδοση από τις αρ-
μόδιες υπηρεσίες των αναγκαίων πιστοποιητικών, αδειών,
εγκρίσεων και άλλων προβλεπομένων από τη νομοθεσία εγγρά-
φων και

β) η ηλεκτρονική διεκπεραίωση των διαδικασιών έκδοσης των
εγγράφων της προηγούμενης περίπτωσης και η ηλεκτρονική απο-
στολή τους στους αιτούντες.

3. α) Η Ενιαία Θυρίδα Εξωτερικού Εμπορίου διαλειτουργεί με
το Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων, καθώς και με πληροφο-
ριακά συστήματα άλλων υπηρεσιών και φορέων.

β) Με κοινή απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και του κατά
περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται τα θέματα που αφο-
ρούν στη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα της Ενιαίας Θυρίδας
Εξωτερικού Εμπορίου με πληροφοριακά συστήματα άλλων υπη-
ρεσιών και φορέων, όταν πρόκειται για προτελωνειακές και τελω-
νειακές διαδικασίες.

γ) Με κοινή απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα της Ενιαίας Θυρίδας Εξωτερικού Εμπορίου με πληροφοριακά συστήματα άλλων υπηρεσιών και φορέων, όταν δεν πρόκειται για διαδικασίες προτελωνειακές και τελωνειακές.

4. Η Ενιαία Θυρίδα Εξωτερικού Εμπορίου παρέχει ολοκληρωμένη, κωδικοποιημένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση προς τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, φορείς, οργανισμούς και χρήστες, σχετικά με το εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το καθεστώς και τις διαδικασίες έκδοσης των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 εγγράφων. Για το σκοπό αυτόν η Ενιαία Θυρίδα Εξωτερικού Εμπορίου ενημερώνεται άμεσα από τις υπηρεσίες των συναρμόδιων Υπουργείων και φορέων μετά από κάθε αλλαγή στο οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

5. Με κοινή απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών μπορεί να παρέχονται από την Ενιαία Θυρίδα Εξωτερικού Εμπορίου στοιχεία προς άλλες υπηρεσίες ή οργανισμούς του δημόσιου τομέα, με την επιφύλαξη τυχόν διατάξεων περί απορρήτου. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των στοιχείων αυτών.»

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 20

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4314/2014 (Α' 265)

1. Η παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 4314/2014 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όλες οι πράξεις που εντάσσονται στα Περιφερειακά Ε.Π. εγγράφονται σε μία (1) συλλογική απόφαση (Σ.Α.Ε.Π.) ανά οικεία περιφέρεια. Από 1.1.2019 οι πράξεις που εντάσσονται στα Τομεακά Ε.Π. εγγράφονται σε μία (1) συλλογική απόφαση (Σ.Α.Ε.) ανά Ε.Π..»

2. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 21

Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 147/2017 (Α' 192)

1. Ο τίτλος και το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 147/2017 (Α' 192) αντικαθίστανται ως εξής:

«ζ. ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ Ε.Π. ΤΟΥ Ε.Τ.Π.Α. και Τ.Σ..»

Στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Τομεακών Ε.Π. του Ε.Τ.Π.Α. και Τ.Σ. υφίσταται θέση Ειδικού Τομεακού Γραμματέα που υπάγεται στον Υπουργό. Ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας είναι επικεφαλής της διοικητικής ιεραρχίας της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Τομεακών Ε.Π. του Ε.Τ.Π.Α. και Τ.Σ. και είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση και τη διοικητική εφαρμογή της πολιτικής των υπηρεσιών των οποίων προΐσταται, όπως αυτή καθορίζεται από την Κυβέρνηση και τα όργανά της.»

2. Η ισχύς της παραγράφου 1 αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του π.δ. 147/2017.

Άρθρο 22

Υπαγωγή στην ασφάλιση για υγειονομική περίθαλψη

1. Στον Κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών του ΕΦΚΑ υπάγονται για παροχές υγειονομικής περίθαλψης οι άμεσα ασφαλισμένοι, οι συνταξιούχοι και τα μέλη οικογένειάς τους, των πρώην Κλάδων Υγείας των παρακάτω ασφαλιστικών οργανισμών που εντάχθηκαν από 1.1.2017 στον ΕΦΚΑ και συγκεκριμένα οι υπαγόμενοι στην ασφάλιση:

α) του τ. Κλάδου Ασθένειας του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., του Τομέα Ασφαλισμένων του Δημοσίου και του Τομέα Δημοτικών και Κοι-

νοτικών Υπαλλήλων,

β) του τ. Κλάδου Υγείας του Ο.Α.Ε.Ε.,

γ) του τ. Κλάδου Υγείας του Ο.Γ.Α.,

δ) του τ. Κλάδου Υγείας του Ε.Τ.Α.Α.,

ε) του τ. Κλάδου Υγείας του Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω. και

στ) του τ. Κλάδου Υγείας του Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε..

2. Ως μέλη οικογένειας των ανωτέρω ασφαλιζόμενων προσώπων και συνταξιούχων λόγω αναπηρίας ή γήρατος ή δικαιούχων εξωιδρυματικού επιδόματος θεωρούνται:

α) Ο/η σύζυγος, εφόσον δεν ασφαρίζεται από δικό του/της δικαίωμα στον ΕΦΚΑ ή σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό εκτός ΕΦΚΑ.

β) Τα άγαμα τέκνα (νόμιμα ή τέκνα που έχουν νομιμοποιηθεί, αναγνωρισθεί ή υιοθετηθεί, ή οι προγονοί), τα φυσικά τέκνα ασφαλισμένης ή συνταξιούχου λόγω αναπηρίας ή γήρατος και τα ανάδοχα τέκνα, την πραγματική φροντίδα ή επιμέλεια των οποίων κατέχει με δικαστική απόφαση ή σύμβαση ο/η ανάδοχος ασφαλισμένος/η, μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους και εάν είναι άνεργα ή προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί φοιτητές σε αναγνωρισμένους ανώτερες ή ανώτατες σχολές στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, καθώς και σε αναγνωρισμένα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), Κέντρα/Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης ή στο «Μεταλυκειακό έτος-τάξη μαθητείας» μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους ή στην περίπτωση που συνεχίζουν τις σπουδές τους για δύο (2) έτη μετά τη λήξη των σπουδών τους, εφόσον είναι άνεργα, όχι όμως πέραν από τη συμπλήρωση του 26ου έτους της ηλικίας τους. Τα ανωτέρω τέκνα συνεχίζουν να θεωρούνται μέλη οικογένειας των θανόντων άμεσα ασφαλισμένων ή συνταξιούχων, με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, εφόσον δεν δικαιωθούν συντάξεως.

γ) Τα τέκνα άμεσα ασφαλισμένων, τα οποία έχουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, διατηρούν το δικαίωμα για λήψη παροχών ως μέλη οικογένειας, έστω και αν εργάζονται ή απασχολούνται είτε για βιοποριστικούς λόγους είτε για λόγους εργασιοθεραπείας ή απασχολησιοθεραπείας. Η κατά τα ανωτέρω αναπηρία κρίνεται από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές.

δ) Η μητέρα και ο πατέρας, καθώς και οι θετοί γονείς υπό τις ίδιες με τους φυσικούς γονείς προϋποθέσεις.

ε) Οι ορφανοί από πατέρα και μητέρα εγγονοί και αδελφοί, καθώς και οι ορφανοί μόνο από πατέρα ή μητέρα αδελφοί ή εγγονοί, εφόσον ο επιζών γονέας θεωρείται, κατά τα ανωτέρω, ως μέλος οικογένειας του ασφαλισμένου, μέχρι συμπληρώσεως του 18ου έτους της ηλικίας τους και εφόσον είναι άγαμοι και άνεργοι ή προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί φοιτητές σε αναγνωρισμένες ανώτερες ή ανώτατες σχολές στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, καθώς και σε αναγνωρισμένα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), Κέντρα/Σχολές Επαγγελματικής κατάρτισης ή στο «Μεταλυκειακό έτος-τάξη μαθητείας», μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους ή στην περίπτωση που συνεχίζουν τις σπουδές, εφόσον είναι άνεργοι για δύο (2) έτη μετά τη λήξη των σπουδών τους, όχι όμως πέραν από τη συμπλήρωση του 26ου έτους της ηλικίας τους.

Επίσης θεωρείται ως μέλος οικογένειας ο/η γεννημένος/η χωρίς γάμο των γονέων του εγγονού/ης, εφόσον συντηρείται από αυτόν και ο γονέας δεν ασφαρίζεται από ίδιο δικαίωμα.

στ) Τα αδέρφια άμεσα ασφαλισμένων, τα οποία έχουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ύστερα από γνωμάτευση αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής, εφόσον δεν έχουν ίδιο δικαίωμα περίθαλψης στον ΕΦΚΑ ή σε άλλον ασφαλιστικό φορέα εκτός ΕΦΚΑ.

ζ) Οι άγαμες θυγατέρες και αδελφές των άμεσα ασφαλισμένων του τ. ΟΠΑΔ, οι οποίες είναι άνω των σαράντα (40) ετών και κατείχαν βιβλιário περίθαλψης από το Δημόσιο μέχρι τις 13.3.2004, όταν εφαρμόστηκε η 2/190/0094/28.1.2004 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομίας και Οικονομικών (Β' 323), διατηρούν το δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψης, εφόσον δεν έχουν ίδιο δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψης από άλλο ασφαλιστικό φορέα εκτός ΕΦΚΑ.

Οι άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες, των οποίων η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 5 ή της παρ. 6 του άρθρου 31 του π. δ. 169/2007 (Α' 210), υπάγονται στο καθεστώς υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων του Δημοσίου υπό την προϋπόθεση, ότι δεν έχουν δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψης από τον ΕΦΚΑ ή από άλλο ασφαλιστικό οργανισμό εκτός ΕΦΚΑ. Στην περίπτωση αυτή, κατά το μήνα Ιανουάριο κάθε έτους, υποβάλλουν αίτηση για συνέχιση της ασφάλισης και καταβάλλουν τις αναλογούσες εισφορές για υγειονομική περίθαλψη που ισχύουν για τους συνταξιούχους, οι οποίες υπολογίζονται επί του ποσού της σύνταξης που θα τους κατέβαλε ο οικείος φορέας τους, ο οποίος εντάχθηκε στον ΕΦΚΑ.

3. Τα πρόσωπα της παραγράφου 2 θεωρούνται μέλη οικογένειας του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, εφόσον συμβιώνουν με αυτόν και η συντήρησή τους για τις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου 2 βαρύνει κυρίως τον άμεσα ασφαλισμένο ή συνταξιούχο. Θεωρείται ότι υπάρχει συμβίωση ακόμη και αν για σοβαρούς λόγους ο/η σύζυγος ή τα τέκνα δεν συγκατοικούν προσωρινά στην ίδια στέγη.

Ειδικά για τον πατέρα, τη μητέρα και τους θετούς γονείς της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2, προκειμένου να ασφαλιστούν ως μέλη οικογένειας του παιδιού τους, απαιτείται επιπλέον:

α) να έχουν ηλικία άνω των 60 ετών ή να είναι ανάπηροι με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, και β) το οικογενειακό ετήσιο εισόδημά τους από οποιαδήποτε αιτία να μην υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, το οποίο αυξάνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) στις περιπτώσεις ατόμων με αναπηρία 67% και άνω. Ως εισόδημα νοείται το οικογενειακό φορολογητέο (πραγματικό ή τεκμαρτό) και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο.

4. Ο/η αναφάλιστος/η διαζευγμένος/η σύζυγος δύναται να διατηρήσει το ασφαλιστικό δικαίωμα παροχών ασθένειας σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Π.Υ. που είχε κατά το χρόνο λύσης του γάμου, στο φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό που εντάχθηκε στον ΕΦΚΑ, που ήταν ασφαλισμένος για παροχές ασθένειας ο άλλος σύζυγος, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) ο γάμος λύθηκε μετά τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας του,

β) δεν έχει άλλο δικαίωμα άμεσης ή έμμεσης ασφάλισης για παροχές ασθένειας από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο,

γ) υποβάλει αίτηση διατήρησης του δικαιώματος των παροχών ασθένειας σε είδος εντός έτους από την ημερομηνία έκδοσης της οριστικής απόφασης του διαζυγίου και

δ) καταβάλλει στον ΕΦΚΑ τις μηνιαίες ασφαλιστικές εισφορές υπέρ υγειονομικής περίθαλψης σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Π.Υ. σε ποσοστό 6,45% επί του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των είκοσι πέντε (25) ετών.

Τα παραπάνω ισχύουν, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4387/2016, και για τους αναφάλιστους συμβαλλόμενους σε σύμφωνο συμβίωσης του ν. 4356/2015 (Α' 181) το οποίο λύθηκε.

5.α) Ειδικά για τα μέλη οικογένειας ασφαλισμένων πολιτών κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι παροχές ασθένειας σε είδος χορηγούνται εφόσον διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, τους έχει χορηγηθεί το έγγραφο πιστοποίησης νόμιμης διαμονής του άρθρου 16 του π.δ. 106/2007(Α' 135) και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του ίδιου προεδρικού διατάγματος.

β) Ασφαλισμένοι πολίτες τρίτων χωρών και τα μέλη οικογένειάς τους, όπως αυτά ορίζονται στην περίπτωση λγ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4251/2014 (Α' 80), δικαιούνται παροχές ασθένειας, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις μόνιμης και νόμιμης διαμονής.

6. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από την 1.3.2018.

Άρθρο 23

Χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας για υγειονομική περίθαλψη

1.α. Στον άμεσα ασφαλισμένο και στα μέλη οικογενείας του χορηγείται ασφαλιστική ικανότητα και παροχές υγειονομικής περίθαλψης σε είδος εφόσον:

αα) Ο μισθωτός έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον εβδομήντα πέντε (75) ημέρες εργασίας κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου,

ββ) ο μη μισθωτός έχει συμπληρώσει τουλάχιστον τρεις (3) μήνες ασφάλισης κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου και έχουν καταβληθεί οι απαιτούμενες ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με το ν. 4387/2016 (Α' 85).

Για τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων της υποπερίπτωσης αα' λαμβάνονται υπόψη και οι ημέρες επιδότησης λόγω ασθένειας ή ατυχήματος, οι ημέρες επιδότησης λόγω τακτικής ανεργίας, καθώς και οι ημέρες επιδότησης λόγω επίσκεψης εργασίας.

β. Η ασφαλιστική ικανότητα ανανεώνεται από την πρώτη Μαρτίου εκάστου έτους έως την τελευταία ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους με τις ίδιες ως άνω προϋποθέσεις. Ειδικά για τους μη μισθωτούς, η ασφαλιστική ικανότητα ανανεώνεται εφόσον, πλέον των προϋποθέσεων της υποπερίπτωσης ββ' της παρούσας παραγράφου, έχουν καταβληθεί οι απαιτητές εισφορές, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4387/2016 έως και 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου της ανανέωσης της ασφαλιστικής ικανότητας ημερολογιακού έτους. Αν υπάρχει οφειλή, η ασφαλιστική ικανότητα ανανεώνεται ανά μήνα, εφόσον η οφειλή έχει εξοφληθεί ή ρυθμιστεί και τηρείται η εξόφληση των δόσεων.

γ. Για τους εργαζόμενους σε οικοδομοτεχνικά έργα στις εβδομήντα πέντε (75) ημέρες ασφάλισης συμπεριλαμβάνονται η προσαύξηση 20% και οι ημέρες αδείας.

δ. Για τους εργάτες γης απασχολούμενους σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ - αμειβόμενους με εργόσημο παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη για υγειονομική περίθαλψη, εφόσον έχουν συμπληρώσει εκατόν πενήντα (150) ημέρες ασφάλισης το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου.

ε. Οι μετακλητοί εργάτες γης - πολίτες τρίτων χωρών και οι μετακλητοί αλλοδαποί αλιεργάτες της παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 αποκτούν ασφαλιστική ικανότητα για υγειονομική περίθαλψη από την πρώτη ημέρα εργασίας τους και αυτή διαρκεί για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται σύμφωνα με τη σύμβαση εργασίας τους.

στ. Οι μαθητευόμενοι ή εκπαιδευόμενοι ή καταρτιζόμενοι και οι απασχολούμενοι σε προγράμματα του ΟΑΕΔ δικαιούνται υγειονομικής περίθαλψης σε είδος από την πρώτη ημέρα έναρξης των μαθημάτων, της εκπαίδευσης ή της κατάρτισης ή του προγράμματος.

2. Γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις που προβλέπουν χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας από την ημερομηνία ορκωμοσίας ή την ημερομηνία υπαγωγής στην ασφάλιση ή πρόσληψης ή απασχόλησης συνεχίζουν να ισχύουν.

3. Οι υπάλληλοι του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. κατά τη διάρκεια της άδειας άνευ αποδοχών που λαμβάνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) και του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143) πέραν του ενός (1) μηνός, δύναται να συνεχίσουν την ασφάλισή τους για υγειονομική περίθαλψη στο φορέα που υπάγονταν πριν από την χορήγηση της άδειας άνευ αποδοχών, κατόπιν αιτήσεως. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλουν ανά μήνα τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές για υγειονομική περίθαλψη ασφαλισμένου και εργοδότη που υπολογίζονται επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα πριν από τη λήψη της άδειας άνευ αποδοχών. Αν ο υπάλληλος δεν ασφαλιστεί, η ασφαλιστική ικανότητα διακόπτεται από την πρώτη του επόμενου μήνα της απόφασης χορήγησης άδειας άνευ αποδοχών. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στους λοιπούς υπαλλήλους ή λειτουργούς του κράτους ή Ν.Π.Δ.Δ., οι οποίοι κατά τη συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη διέπονται από ειδικές γι' αυτούς διατάξεις.

4. Οι μισθωτοί και οι μη μισθωτοί, εφόσον αμέσως πριν από τη στράτευσή τους είχαν συμπληρώσει τις προϋποθέσεις χορήγησης ασφαλιστικής ικανότητας στον ΕΦΚΑ, δικαιούνται, οι ίδιοι και τα μέλη οικογενείας τους, παροχών υγειονομικής περίθαλψης κατά τη διάρκεια της θητείας τους και για έξι (6) μήνες μετά την απόλυσή τους. Οι μη μισθωτοί, οι οποίοι εκπληρώνουν την υποχρεωτική στρατιωτική τους θητεία, εξαιρούνται από την καταβολή εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης στον ΕΦΚΑ για όλο το χρονικό διάστημα της θητείας τους.

5.α) Οι μισθωτοί που καταθέτουν αίτηση για συνταξιοδότηση και πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, για όσο διάστημα εκκρεμεί η έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης, εξακολουθούν να ασφαλιζονται για παροχές ασθένειας στον ΕΦΚΑ, ακόμη και εάν δεν έχουν τις απαιτούμενες χρονικές προϋποθέσεις για την ανανέωση της ασφαλιστικής ικανότητας ως ασφαλισμένοι.

β) Οι μη μισθωτοί που διακόπτουν την άσκηση του επαγγέλματός τους, βάσει του οποίου υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΦΚΑ, δικαιούνται παροχές κλάδου υγείας μέχρι ένα (1) έτος από τη διακοπή της ασφάλισης, εφόσον δεν έχουν οφειλές ή έχουν ρυθμίσει αυτές και τηρείται η εξόφληση των δόσεων. Αν υποβάλουν αίτηση για σύνταξη εντός του έτους διακοπής του επαγγέλματος, συνεχίζουν την ασφάλιση για υγειονομική περίθαλψη από τον ΕΦΚΑ μέχρι το τέλος του μήνα έκδοσης συνταξιοδοτικής απόφασης και εφόσον έχουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις για σύνταξη και δεν έχουν οφειλές που να υπερβαίνουν το ποσό που ορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Οι ασφαλισμένοι που υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης ένα χρόνο μετά τη διακοπή του επαγγέλματος, δικαιούνται υγειονομικής περίθαλψης από τον ΕΦΚΑ από την ημερομηνία της αίτησης μέχρι την έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης, εφόσον έχουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από τον ΕΦΚΑ και δεν έχουν οφειλές που να υπερβαίνουν το ποσό που ορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

γ) Αν εκκρεμεί η έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης με βάση τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης, συνεχίζουν να υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ μέχρι την έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης, εφόσον πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις για σύνταξη από τον ενταχθέντα στον ΕΦΚΑ φορέα, στον οποίο επήλθε ο ασφαλιστικός κίνδυνος και δεν έχουν οφειλές που να υπερβαίνουν το ποσό που ορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

6. Οι συνταξιούχοι αναπηρίας ορισμένου χρόνου και τα μέλη της οικογενείας τους που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο, υπάγονται για υγειονομική περίθαλψη στον ΕΦΚΑ για όσο χρόνο δικαιούνται σύνταξη και επί έξι (6) μήνες μετά τη λήξη της.

7.α. Ειδικά για την περίοδο από 1.3.2018 έως 28.2.2019 για την απόκτηση ασφαλιστικής ικανότητας και τη χορήγηση παροχών υγειονομικής περίθαλψης σε είδος, στον άμεσα ασφαλισμένο και τα μέλη οικογενείας του, απαιτείται:

αα) Ο μισθωτός να έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον πενήντα (50) ημέρες εργασίας κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή κατά το τελευταίο δεκαπεντάμηνο πριν από την ημερομηνία επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου, χωρίς να συνυπολογίζονται οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο του δεκαπενταμήνου. Για τους εργαζόμενους σε οικοδομοτεχνικά έργα στις πενήντα (50) ημέρες ασφάλισης συμπεριλαμβάνονται η προσαύξηση 20% και οι ημέρες αδείας.

ββ) Ο μη μισθωτός να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δύο (2) μήνες ασφάλισης κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου και να έχουν καταβληθεί οι απαιτούμενες ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με το ν. 4387/2016.

β. Η ασφαλιστική ικανότητα ανανεώνεται από 1.3.2018 έως 28.2.2019 σύμφωνα με τις χρονικές προϋποθέσεις της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου και σύμφωνα με τις λοιπές προϋποθέσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1.

γ. Γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις που προβλέπουν χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας από την ημερομηνία ορκωμοσίας ή την ημερομηνία υπαγωγής στην ασφάλιση ή πρόσληψης

ή απασχόλησης, καθώς και χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας λόγω εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας και ατυχήματος εκτός εργασίας συνεχίζουν να ισχύουν.

δ. Αποκτούν ασφαλιστική ικανότητα για παροχές υγειονομικής περίθαλψης, από 1.3.2018 έως 28.2.2019, χωρίς την προϋπόθεση της συμπλήρωσης των ημερών ασφάλισης της παραγράφου 1, οι εργαζόμενοι στην επιχείρηση με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.», των Ναυπηγείων Σκαρामαγκά, της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος και των Ναυπηγείων Ελευσίνας, οι αναβάτες ιπποδρομιών, οι μαθητευόμενοι αναβάτες και οι προπονητές δρομώνων ίππων και των προσώπων που υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ ως μισθωτοί, βάσει αποκλειστικά της περίπτωσης δ' της παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 4387/2016, καθώς και τα μέλη των οικογενειών των προσώπων αυτών.

ε. Για τους ασφαλισμένους των περιπτώσεων Α', Β' και Γ' της υποπαραγράφου Α.3. της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85), της παρ. 7 του άρθρου 30 του ν. 4320/2015 (Α' 29), καθώς και για τα προστατευόμενα μέλη αυτών, παρατείνεται το δικαίωμα παροχών ασθένειας σε είδος μέχρι 28.2.2019 με τις ίδιες προϋποθέσεις που ορίζονται από τις διατάξεις αυτές.

στ. Παρατείνεται μέχρι την 28η Φεβρουαρίου 2019 η ασφαλιστική κάλυψη για παροχές ασθένειας σε είδος:

αα) Των ανέργων ηλικίας άνω των είκοσι εννέα (29) και έως πενήντα πέντε (55) ετών, που έχουν κάνει χρήση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2768/1999 (Α' 273), και

ββ) των ασφαλισμένων που προέρχονται από τον πρώην Ο.Α.Ε.Ε., ηλικίας άνω των τριάντα (30) και έως εξήντα πέντε (65) ετών, οι οποίοι έχουν διακόψει την άσκηση του επαγγέλματος τους, έχουν κάνει χρήση των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου δεύτερου του ν. 3845/2010 (Α' 65), παραμένουν άνεργοι και ανασφάλιστοι και δεν έχουν οφειλές προερχόμενες από τον πρώην Ο.Α.Ε.Ε. ή έχουν ρυθμίσει τις οφειλές τους και τηρείται η ρύθμιση,

ζ. ασφαλισμένοι του πρώην ΟΓΑ που έχουν οφειλές προς τον ΕΦΚΑ, δικαιούνται να αποκτήσουν ασφαλιστική ικανότητα, εφόσον έχει εκδοθεί απόφαση από τις επιτροπές οικονομικής αδυναμίας της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2458/1997 (Α' 15) μέχρι 28.2.2019, για όσο χρονικό διάστημα ορίζει η απόφαση.

8. Η ισχύς των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 και η παράγραφος 2 αρχίζει από την 1.3.2019. Η ισχύς των περιπτώσεων δ', ε' και στ' της παραγράφου 1 και των παραγράφων 3 έως 6 αρχίζει από την 1.3.2018.

Άρθρο 24 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τις 27 Δεκεμβρίου 2016, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,.....2018

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	2. ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
3. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
5. ΥΓΕΙΑΣ	6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
7. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	8. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Παρασκευής 22 Δεκεμβρίου 2017, της Δευτέρας 8 Ιανουαρίου 2018, της Τρίτης 9 Ιανουαρίου 2018 και της Πέμπτης 11 Ιανουαρίου 2018 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς τα Πρακτικά της Παρασκευής 22 Δεκεμβρίου 2017, της Δευτέρας 8 Ιανουαρίου 2018, της Τρίτης 9 Ιανουαρίου 2018 και της Πέμπτης 11 Ιανουαρίου 2018 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.38' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 15 Μαρτίου 2018 και ώρα 9.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ